

Schaeps-Lamers, Truus (Kerkrade)

Van: Postbus GF <Postbus.GF@minbzk.nl>
Verzonden: dinsdag 20 september 2016 17:12
Onderwerp: Septembecirculaire op internet

Gescand nummer: 16i0014597

Goedemiddag dames en heren,

Hierbij stuur ik jullie de link naar de circulaire die zojuist op internet is geplaatst.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/circulaires/2016/09/20/met-excel-septembecirculaire-gemeentefonds-2016>

Met vriendelijke groet,

François van de Laar

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Gemeentefonds

Septembercirculaire 2016

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de
colleges van B&W

DGBW/ Bestuur en Financiën

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

circulaire

Datum

20 september 2016

Kenmerk

2016-0000586096

Onderwerp	septembercirculaire gemeentefonds 2016
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaire's	meicirculaire 2016 (2016-0000307164); decembercirculaire 2015 (2015-0000737417); septembercirculaire 2015 (2015-0000532756); meicirculaire 2015 (2015-0000299186)
Ingangsdatum	20 september 2016
Geldig tot	1 juli 2017

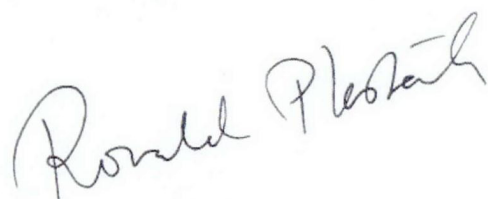
Voorwoord

Via de meicirculaire 2016 zijn gemeenten over de financiële kaders voor hun begrotingen geïnformeerd. In aanvulling hierop zijn gemeenten in juli geïnformeerd over de herverdeling van het subcluster Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing. De septembercirculaire 2016 geeft een actueel beeld, gebaseerd op de Miljoenennota van het Rijk.

De politiek-bestuurlijke zaken zijn in hoofdstuk 1 uitgelicht. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. De latere hoofdstukken richten zich op de doelgroep van financieel specialisten.

Ik wens u bij al uw taken en verantwoordelijkheden veel succes.

Mede namens de staatssecretaris van Financiën,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

A handwritten signature in black ink, reading 'Ronald Plasterk'. The signature is written in a cursive, flowing style.

dr. R.H.A. Plasterk

Inhoudsopgave

1	Hoofdpunten	1
2	Algemene uitkering	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering	5
1.	<i>Accres</i>	6
2.	<i>Plafond BTW-compensatiefonds</i>	7
3.	<i>Waarderingskamer</i>	8
2.3	Verdeling mutaties algemene uitkering	8
2.4	Veranderingen in het verdeelstelsel	8
2.4.1	Inleiding	8
2.4.2	Verdiepend onderzoek subcluster VHROSV	8
2.5	Maatstaven, bedragen per eenheid, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen	9
3	Integratie-uitkering Sociaal domein	13
3.1	Inleiding	13
3.2	Omvang	13
1.	<i>Overgangsrecht Volledig Pakket Thuis</i>	13
2.	<i>VG3 meerjarig</i>	13
3.	<i>Effect omzetting tijdelijke AWBZ-verblijfsindicaties naar Wlz-indicaties voor onbepaalde tijd</i>	14
4.	<i>Aflopen overgangsrecht Wlz-indiceerbaren Wmo 2015</i>	14
5.	<i>Herinstromers Wlz Wmo 2015</i>	15
6.	<i>Tijdelijk verblijf LVB</i>	15
7.	<i>Compensatie via eigen bijdragen Wmo 2015</i>	15
8.	<i>VNG-betalingen</i>	16
9.	<i>Correctie extrapolatie</i>	16
10.	<i>Correctie uitname huishoudelijke verzorging Wlz-cliënten met mpt</i>	16
11.	<i>K-codes GGZ-B-cliënten (18 tot 23 jaar)</i>	16
12.	<i>Aflopen overgangsrecht Wlz-indiceerbaren Jeugd</i>	17
13.	<i>Herinstromers Wlz Jeugd</i>	17
14.	<i>Woonplaatsbeginsel 2016</i>	17
15.	<i>Orthocommunicatieve behandeling</i>	17
3.3	Verdeling	18
4	Decentralisatie- en integratie-uitkeringen	21
4.1	Inleiding	21
4.2	Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen	21
1.	<i>Versterking peuterspeelzaalwerk</i>	22
2.	<i>Wmo</i>	22
3.	<i>Bonus beschut werken</i>	23

4.	<i>RSP Zuiderzeelijn</i>	24
5.	<i>Leeuwarden Culturele Hoofdstad</i>	24
6.	<i>Actieplan Luchtkwaliteit</i>	24
7.	<i>Faciliteitenbesluit opvangcentra</i>	24
8.	<i>Versterking gemeentelijke aanpak jihadisme</i>	24
9.	<i>Vrouwenopvang</i>	25
10.	<i>Bodemsanering</i>	26
11.	<i>Pilot weerbaar opvoeden</i>	26
12.	<i>Expositie The STEC Food</i>	26
13.	<i>MIRT-onderzoek A2</i>	26
14.	<i>Kracht on Tour</i>	26
15.	<i>Business Marathon Smart Mobility</i>	26
16.	<i>Erfgoed en ruimte</i>	27
17.	<i>Citydeal Warm Welkom Talent</i>	27
5	Overige mededelingen	31
5.1	Inleiding	31
5.2	Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen	31
5.3	Herverdeling wegenbeheer	32
5.4	Individuele EMU-referentiewaarden gemeenten 2017	32
5.5	Traject herziening financiële verhoudingen	33
5.6	Actualisatie Handleiding Artikel 12	33
5.7	Jaarlijkse weging decentralisatie-uitkeringen	34
	Bijlagen	35
	Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren 2016 en 2017	36
	Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2017, gegroepeerd naar cluster	42
	Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2016-2021	47
	Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering VHROSV	49
	Bijlage 2.4.2 Cumulatierегeling gemeentefonds	59
	Bijlage 2.4.3 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten	69
	Bijlage 2.5.1 Volumina maatstaven 2016-2021	79
	Bijlage 4.2-2 Integratie-uitkering Wmo	80
	Bijlage 4.2-7 Decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra	90
	Bijlage 4.2-8 Decentralisatie-uitkering Versterking gemeentelijke aanpak jihadisme	92
	Bijlage 4.2.1a Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect	94
	Bijlage 4.2.1b Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie ...	100
	Bijlage 4.2.2 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang	106

1 Hoofdpunten

Deze circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. De ontwikkeling ervan bepaalt daarom in belangrijke mate de financiële ruimte van gemeenten. Factoren als gemeentelijke rentelasten, dividendopbrengsten, belastingopbrengsten en grondexploitatie bepalen mede die financiële ruimte. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

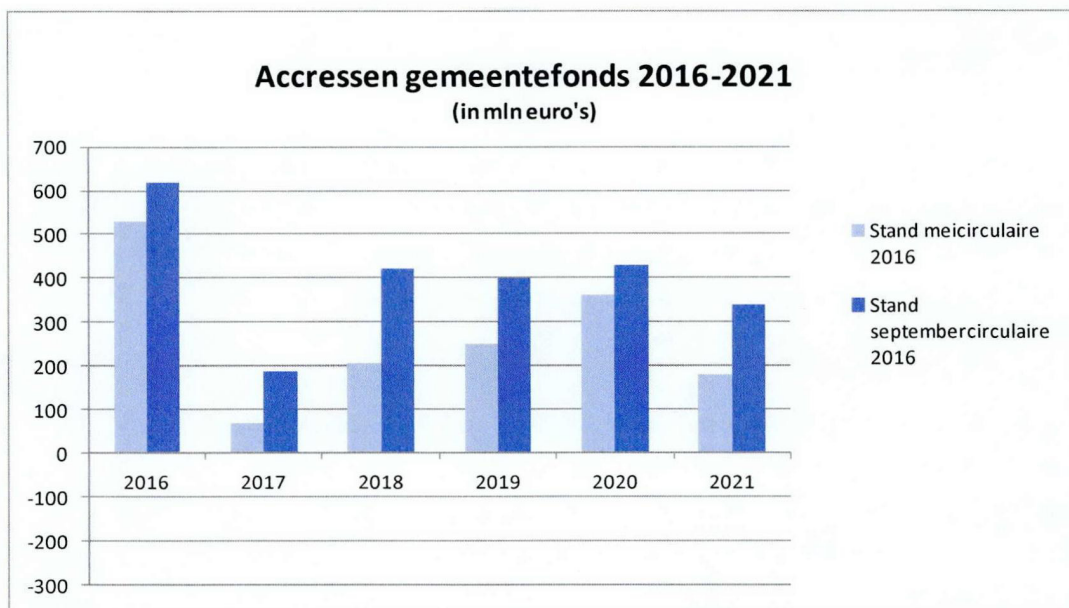
Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De circulaires bevatten ook actuele informatie die op een later tijdstip in de rijksbegroting wordt verwerkt. De mededelingen zijn steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het gemeentefonds kent: de algemene uitkering, de integratie-uitkering Sociaal domein en de decentralisatie- en (overige) integratie-uitkeringen. Hierna volgen de belangrijkste mededelingen uit de circulaire.

Algemene uitkering

- De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven (netto gecorrigeerde rijksuitgaven; NGRU). Volgens de normeringssystematiek (trap op trap af) hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering. De jaarlijkse toename of afname van de algemene uitkering, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd. De accresraming in de Miljoenennota resulteert voor alle jaren in een hogere algemene uitkering in vergelijking met de meicirculaire 2016. Onderstaande figuur laat de nieuwe accresstanden zien, inclusief een vergelijking met de stand meicirculaire 2016.

- De ontwikkeling van het BTW-compensatiefonds en het bijbehorende plafond leiden met ingang van 2015 tot een toename of afname van de algemene uitkering, zo is vastgelegd in het Financieel Akkoord Rijk/VNG/IPO. De ruimte onder het plafond is voor de jaren 2016 tot en met 2018 afgenomen, met als gevolg een kleinere toevoeging aan de algemene uitkering dan eerder aangegeven. Voor 2016 gaat het om een neerwaartse bijstelling van € 56,4 miljoen. Vanaf 2019 is sprake van een toename van de ruimte onder het plafond en een positieve bijstelling van de algemene uitkering.
- Op 8 juli 2016 zijn de Tweede Kamer en gemeenten geïnformeerd over de nieuwe verdeling van het subcluster Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV). De belangrijkste gegevens zoals in juli gecommuniceerd zijn in deze circulaire integraal overgenomen. De nieuwe verdeling houdt in dat de door de onderzoekers voorgestelde verdeling per 2017 opnieuw voor 33% wordt doorgevoerd. Hiermee komt het aandeel van de nieuwe verdeelformule samen met de wijzigingen per 2016 uit op 66%. In totaal gaan de voordeeltgemeenten (veelal plattelandsgemeenten) er in de nieuwe verdeling van het subcluster VHROSV structureel € 125 miljoen op vooruit ten opzichte van de situatie in 2015. Via de suppletie-uitkering VHROSV wordt invulling gegeven aan de bestuurlijke afspraak van een maximaal nadelig effect van € 15 per inwoner per jaar. Gezien de nog resterende onzekerheden na het verdiepende onderzoek en de oproep vanuit de VNG en gemeenten om grote herverdeeleffecten te vermijden in deze jaren van decentralisaties en grote budgettaire veranderingen zijn de structurele herverdeeleffecten beperkt tot maximaal € 30 per inwoner negatief.

Decentralisaties sociaal domein

- In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en het ministerie van VWS het eens geworden over het doorvoeren van mutaties in de integratie-uitkering Sociaal domein die betrekking hebben op taken die voor gemeenten wegvallen of erbij komen doordat

groepen cliënten feitelijk in een ander domein terecht komen/zijn gekomen. Deze mutaties hebben dus te maken met verkeerde veronderstellingen in de budgettoedeling per 1 januari 2015 (een foutieve startstreep). In totaliteit gaat het om een neerwaartse bijstelling van de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo 2015, met een bedrag van € 178,9 miljoen in 2017, aflopend tot een bedrag van € 159,2 miljoen structureel in 2021. Voor het onderdeel Jeugd gaat het om een bedrag van € 47,2 miljoen in 2017, aflopend tot een bedrag van € 16,8 miljoen structureel in 2021. Het jaar 2016 wordt niet gecorrigeerd.

- Het kabinet heeft besloten om meerpersoonshuishoudens waarbij één van de partners chronisch ziek is, en daardoor niet kan werken, financieel tegemoet te komen via een verlaging van de eigen bijdragen Wmo 2015. De gemeenten worden via de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo 2015, gecompenseerd voor minder opbrengsten aan eigen bijdragen. Het gaat structureel vanaf 2017 om een bedrag van € 50 miljoen.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

- Rijk en VNG hebben de afgelopen maanden benut om afspraken te maken over de nadere uitwerking van de decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom, waarvoor zowel in 2016 als 2017 een bedrag van € 190,5 miljoen beschikbaar is. De circulaire bevat informatie over de gemaakte afspraken, waaronder over de verdeling van de middelen op basis van de realisatiecijfers van het aantal gehuisveste vergunninghouders over het eerste halfjaar van 2016.
- De decentralisatie-uitkering Versterking peuterspeelzaalwerk komt met ingang van 2018 te vervallen. De beëindiging is onderdeel van het wetsvoorstel Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderdagopvang.
- Gemeenten kunnen over de periode 2015 tot en met 2019 in aanmerking komen voor een financiële stimulans (een "bonus") per gerealiseerde beschut werkplek op grond van de Participatiewet. Het aantal beschut werkplekken dat gemeenten sinds 1 januari 2015 hebben georganiseerd blijft sterk achter bij de verwachtingen. Het doel van de bonus is om gemeenten te stimuleren daadwerkelijk beschut werkplekken te realiseren en in stand te houden.
- Verder bevat de circulaire informatie over een bijdrage voor tien gemeenten ter ondersteuning van hun lokale integrale aanpak van radicalisering en jihadisme.

Overig: armoedebestrijding onder kinderen

Het kabinet stelt vanaf 2017 structureel € 100 miljoen beschikbaar voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. De middelen zullen grotendeels aan gemeenten beschikbaar worden gesteld, nadat er bestuurlijke afspraken met de VNG zijn gemaakt. Over de exacte omvang en verdeling wordt u in de decembercirculaire 2016 geïnformeerd. Zie voor meer informatie de brief "Kansen voor álle kinderen" van de staatssecretaris van SZW aan de Tweede Kamer van 20 september 2016.

2 Algemene uitkering

2.1 Inleiding

Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten via maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor. Die drie zijn aan wijzigingen onderhevig. Dit hoofdstuk geeft de informatie over de aanleiding voor die wijzigingen en over de uitwerking ervan. In paragraaf 2.2 worden de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering behandeld en in paragraaf 2.3 worden de consequenties daarvan voor de verdeling aangegeven. In paragraaf 2.4 volgen mededelingen over de wijzigingen in het verdeelstelsel.

Het totaal van alle wijzigingen vindt zijn neerslag in de bijlagen 2.1.1 en 2.1.2, die overzichten bevatten van maatstaven, bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren. Paragraaf 2.5 gaat in op de berekening van de algemene uitkering met die gegevens en licht de gehanteerde termen toe.

2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering

Tabel 2.2.1 bevat de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering ten opzichte van de meicirculaire 2016. Het betreft alleen algemene mutaties: mutaties die betekenis hebben voor de financiële ruimte van de gemeenten. Er is in deze circulaire geen sprake van mutaties met corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven (de zogenaamde taakmutaties). De tabel wordt gevolgd door een toelichting op de mutaties.

Tabel 2.2.1 Ontwikkeling algemene uitkering, mutaties ten opzichte van de meicirculaire 2016 (in miljoenen euro's)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
stand meicirculaire 2016	15.611,966	15.383,783	15.800,938	16.048,232	16.398,302	16.500,951
algemene mutaties						
1) accres	88,405	206,506	421,313	571,825	638,815	798,159
2) plafond BTW-compensatiefonds	-56,431	-27,762	-0,011	18,441	35,225	93,410
3) Waarderingskamer	0,014	-0,322	-0,322	-0,322	-0,322	-0,322
stand deze circulaire	15.643,954	15.562,205	16.221,918	16.638,176	17.072,020	17.392,198

De tabel is opgezet volgens de gangbare begrotingsopzet van Rijk en gemeenten. Dat betekent dat een structurele verhoging of verlaging van de algemene uitkering zichtbaar is als een reeks bedragen. Een incidentele verhoging of verlaging daarentegen leidt alleen in het jaar van de mutatie tot de vermelding van een bedrag.

De mutaties in tabel 2.2.1 zijn in bijlage 2.2.1 samengenomen met de mutaties uit voorgaande circulaire. Deze bijlage geeft een totaalbeeld van de mutaties van jaar op jaar, ongeacht het moment van publicatie, in tegenstelling tot tabel 2.2.1, die een totaalbeeld geeft van circulaire op circulaire.

Toelichting

1. Accres

Tabel 2.2.2 laat de actuele raming van de accressen zien voor de jaren 2016-2021.

Tabel 2.2.2 Actuele raming accressen gemeentefonds 2016-2021 (in miljoenen euro's)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Stand meicirculaire 2016 (in %)	3,40%	0,43%	1,28%	1,54%	2,21%	1,09%
Stand septembercirculaire 2016 (in %)	3,96%	1,13%	2,59%	2,41%	2,53%	1,97%
Stand meicirculaire 2016	530,204	70,390	205,545	249,675	362,629	181,489
Stand septembercirculaire 2016	618,609	188,491	420,352	400,187	429,619	340,833
Mutatie jaarlijkse tranches	88,405	118,101	214,807	150,512	66,990	159,344

Ten opzichte van de Voorjaarsnota 2016 cq. meicirculaire 2016 stijgt het accres 2016 met 0,56 procentpunt. Het accres 2016 wordt als gevolg daarvan met € 88,4 miljoen opwaarts bijgesteld. Ook het accres 2017 laat een stijging zien, namelijk met 0,7 procentpunt, wat neerkomt op € 118,1 miljoen. Belangrijkste verklaring voor de stijging van het accres zijn de extra uitgaven van het kabinet aan veiligheid, defensie, zorg, onderwijs en armoedebestrijding. Voor een nadere toelichting op het pakket aan maatregelen wordt verwezen naar de Miljoenennota, hoofdstuk 3 en de bijlage over de normeringssystematiek. Een belangrijk deel van dit pakket werkt ook door in het accres. Verder is in de raming een stijging van het aantal studieleningen opgenomen, wat ook positief doorwerkt in het accres. De actualisatie van de verwachte inflatie voor 2016 en 2017 heeft een negatief effect op het accres en in de jaren daarna een positief effect.

Het meerjarenbeeld van het accres vertoont ook een duidelijk positieve trend. Dit is het gevolg van het verwerken van de laatste inzichten uit de middellange termijn raming (MLT) van het CPB. In de raming van de accressen in de meicirculaire 2016 was de MLT nog niet verwerkt.

Tabel 2.2.3 geeft inzicht in de mutatie in de accressen 2016-2021 na de meicirculaire 2016.

Qua presentatie is gekozen voor een gedetailleerde opbouw. Zo ontstaat duidelijkheid over het incidentele of structurele karakter van de bedragen.

Tabel 2.2.3 Mutaties accressen gemeentefonds 2016-2021 ten opzichte van de meicirculaire 2016 (jaartranches, in miljoenen euro's)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tranche 2016	88,405	88,405	88,405	88,405	88,405	88,405
Tranche 2017		118,101	118,101	118,101	118,101	118,101
Tranche 2018			214,807	214,807	214,807	214,807
Tranche 2019				150,512	150,512	150,512
Tranche 2020					66,990	66,990
Tranche 2021						159,344
Totaal	88,405	206,506	421,313	571,825	638,815	798,159

De totaalregel in de tabel correspondeert met de accresregel in tabel 2.2.1.

Voor gemeenten die hun begroting in constante prijzen opstellen is in tabel 2.2.4 informatie

opgenomen over de prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product (pbbp).

Tabel 2.2.4 Prijsontwikkeling bruto binnenlands product 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prijsontwikkeling bbp	0,5%	0,9%	0,9%	1,1%	1,3%	1,6%

Voor de raming van de prijsontwikkeling van het bbp geldt dat er voor de jaren tot en met 2017 ramingsgegevens beschikbaar zijn van het CPB (zie ook de Macro Economisch Verkenning 2017 van het CPB). Voor de jaren na 2017 zijn de ramingsgegevens gebaseerd op de geactualiseerde middellange termijn raming 2018-2021 van het CPB.

Naar aanleiding van vragen van gemeenten bij de meicirculaire 2016 is gezien of er aanleiding is om in de circulaire een andere deflator op te nemen. Zie ook de rubriek meest gestelde vragen bij de meicirculaire 2016 (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/publicaties/2016/06/02/meest-gestelde-vragen-meicirculaire-gemeentefonds-2016-versie-2-juni-2016>). Er is geen deflator die specifiek gericht is op de uitgaven van decentrale overheden. Overwogen is in plaats van de pbbp gegevens over de prijsontwikkeling Nationale Bestedingen (pNB) op te nemen. Uit analyse van de verschillen tussen pbbp en pNB over de afgelopen 20 jaar is echter gebleken dat de twee indicatoren elkaar over het algemeen niet veel ontlopen. In paragraaf 2.5 blijven wij bij het constant maken van de uitkeringsfactor daarom op dit moment de pbbp hanteren. Wij benadrukken nogmaals dat de cijfers over het pbbp slechts zijn opgenomen als hulpmiddel voor gemeenten.

2. Plafond BTW-compensatiefonds

Het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) is per 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals deze volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds. Het plafond wordt aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met onttrekkingen of toevoegingen aan het BCF. Als het plafond overschreden wordt komt het verschil ten laste van het gemeentefonds en het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds en het provinciefonds. De toevoeging of uitname wordt over het gemeentefonds en het provinciefonds verdeeld conform de aandelen van de gezamenlijke gemeenten en provincies in het BCF in het gerealiseerde jaar. Bij Miljoenennota 2017 is het aandeel van gemeenten van € 189,826 miljoen in de geraamde ruimte onder het plafond voor 2016 toegevoegd aan het gemeentefonds. In de septembercirculaire 2015 werd uitgegaan van een toevoeging van € 246,257 miljoen (zie bijlage 2.2.1 van de septembercirculaire 2015). De ruimte onder het plafond is afgenomen als gevolg van een toename van de geraamde uitgaven vanuit het BCF. Ook voor de jaren 2017 en 2018 is de ruimte onder het plafond ten opzichte van de septembercirculaire 2015 afgenomen. In latere jaren is sprake van een toename van de ruimte onder het plafond en een positieve bijstelling van de algemene uitkering. Er blijft voor alle jaren sprake van een verwachte ruimte onder het plafond.

3. Waarderingskamer

Naar vast gebruik komen wijzigingen in het budget van de Waarderingskamer ten laste of ten gunste van de algemene uitkering.

2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering

De verdeelwijze van de mutaties uit paragraaf 2.2 is in tabel 2.3.1 weergegeven. De verdeelwijze bestaat uit een wijziging in hetzij de uitkeringsfactor hetzij het bedrag per eenheid van één of meer maatstaven van het cluster waaronder de mutatie valt. Tabel 2.3.1 bevat het overzicht. De cijfermatige uitwerking is opgenomen in paragraaf 2.5.

Tabel 2.3.1 Verdeelwijze mutaties algemene uitkering

Nummer	Mutatie	Verdeelwijze
algemene mutaties		
1)	accres	uitkeringsfactor
2)	plafond BTW-compensatiefonds	uitkeringsfactor
3)	Waarderingskamer	uitkeringsfactor

2.4 Veranderingen in het verdeelstelsel

2.4.1 Inleiding

Tabel 2.4.1 bevat de wijziging in het verdeelstelsel van de algemene uitkering ten opzichte van de meicirculaire 2016.

Tabel 2.4.1 Wijzigingen in het verdeelstelsel van de algemene uitkering

Nummer	Naam	Aard van de maatregel	Ingangsjaar
1	Cluster I&G/VHROSV	Herziening verdeling en aanpassing cumulatierегeling gemeentefonds die de cumulatieve nadelen als gevolg van herverdeling beperkt tot 15 euro per inwoner per jaar.	2017

De toelichting op de wijziging volgt in paragraaf 2.4.2.

2.4.2 Verdiepend onderzoek subcluster VHROSV

Op 8 juli 2016 hebben de fondsbeheerders de Tweede Kamer een brief gestuurd over de nieuwe verdeling van het subcluster Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV). Tegelijkertijd hebben gemeenten - vooruitlopend op deze circulaire - via een technische bijlage aanvullende informatie ontvangen over onder meer de herverdeeleeffecten per gemeente, de suppletie-uitkering VHROSV en de gevolgen voor de overkoepelende overgangsregeling: de cumulatierегeling gemeentefonds. Genoemde documenten zijn gepubliceerd in de gemeentefondsruubriek op internet, zie <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/circulaires/2016/07/08/herverdeling-subcluster-vhrosv-gemeentefonds>. In deze rubriek is ook een specificatie van de berekening van het herverdeeleeffect

per gemeente opgenomen. Voor de volledigheid zijn de belangrijkste gegevens in deze circulaire integraal overgenomen zodat alle informatie over de omvang en verdeling in gemeentefondscirculaires is terug te vinden.

De nieuwe verdeling houdt in dat de door de onderzoekers voorgestelde verdeling per 2017 opnieuw voor 33% wordt doorgevoerd. Hiermee komt het aandeel van de nieuwe verdeelformule samen met de wijzigingen per 2016 uit op 66%. De wijzigingen worden in het uitkeringsjaar 2017 in één keer ingevoerd. In totaal gaan de voordeelgemeenten (veelal plattelandsgemeenten) er in de nieuwe verdeling van het subcluster VHROSV structureel € 125 miljoen op vooruit ten opzichte van de situatie in 2015.

Via de suppletie-uitkering VHROSV wordt invulling gegeven aan de bestuurlijke afspraak van een maximaal nadelig effect van € 15 per inwoner per jaar. Voordeelgemeenten ontvangen een negatieve suppletie en realiseren het herverdeeffect als volgt: 79% in 2017 en 100% in 2018. De herverdeeffecten per gemeente en de suppletie-uitkering VHROSV zoals op 8 juli gecommuniceerd zijn opgenomen in bijlage 2.4.1.

Gezien de nog resterende onzekerheden na het verdiepende onderzoek en de oproep vanuit de VNG en gemeenten om grote herverdeeffecten te vermijden in deze jaren van decentralisaties en grote budgettaire veranderingen zijn de structurele herverdeeffecten beperkt tot maximaal € 30 per inwoner negatief.

De herverdeling VHROSV heeft ook geleid tot aanpassing van de bedragen van de cumulatierегeling voor 2017 en verder. De cumulatierегeling is zo aangepast dat de gecombineerde herverdeeffecten van alle herverdelingen gezamenlijk opnieuw niet meer dan € 15 per inwoner per jaar negatief bedragen. Bijlage 2.4.2 bevat de nieuwe bedragen van de cumulatierегeling gemeentefonds conform de verbeterde technische bijlage van 15 juli.

Tot slot zijn in respectievelijk paragraaf 2.5 en bijlage 2.1.1 van deze circulaire de gevolgen van de herverdeling voor de uitkeringsfactor en de bedragen per eenheid herhaald.

2.5 Maatstaven, bedragen per eenheid, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende bedrag per eenheid. De som van deze producten, de zogenaamde uitkeringsbasis, wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor. De verkregen uitkomst moet daarnaast worden opgehoogd met enkele uitkeringsonderdelen die buiten het format van aantal eenheden en bedrag per eenheid vallen. Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de maatstaven, de bedragen per eenheid, de uitkeringsfactor en de overige uitkeringsonderdelen.

Maatstaven

De verdere invoering van de nieuwe verdeelformule voor het subcluster VHROSV heeft geen wijzigingen in de maatstaven tot gevolg. Ook overigens is geen sprake van veranderingen in maatstaven.

In paragraaf 2.5 van de meicirculaire 2016 is gemeld dat de gegevens over het aantal mensen dat gebruik maakt van loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet nog van onvoldoende kwaliteit zijn om de maatstaf loonkostensubsidie met ingang van uitkeringsjaar 2016 te kunnen toepassen. In afstemming met het ministerie van SZW en het CBS is hiervoor nu een oplossing gevonden. Besloten is voor het uitkeringsjaar 2016 uit te gaan van een actuelere peildatum, namelijk 31 december 2016. Eerder is 31 december 2015 als peildatum voor uitkeringsjaar 2016 gecommuniceerd, identiek aan de werkwijze bij de maatstaf bijstandsontvangers. Het CBS baseert de gegevens over het aantal verstrekte loonkostensubsidies op gegevens die gemeenten zelf bij hen aanleveren in het kader van de Statistiek Re-integratie door Gemeenten (SRG). De latere peildatum geeft gemeenten - binnen het daarvoor geldende proces - de gelegenheid om zo nodig een kwaliteitsslag te maken in de aangeleverde en nog aan te leveren cijfers over 2016. Wij ontvangen de gegevens met peildatum 31 december 2016 in de loop van 2017, waarna deze op het uitkeringsjaar 2016 zullen worden toegepast. Voor uitkeringsjaar 2017 en verder geldt in principe weer de gebruikelijke peildatum van 31 december van het voorafgaande uitkeringsjaar. Dit betekent dat de peildatum voor uitkeringsjaar 2017 hetzelfde zal zijn als die voor uitkeringsjaar 2016.

Zoals aangekondigd - eveneens in paragraaf 2.5 van de meicirculaire 2016 - zijn begin augustus 2016 actuele gegevens van het CBS ontvangen over twee onderdelen van de maatstaf woonruimten, te weten het aantal uitwonende studenten en het aantal personen in zorginstellingen (onderdeel van het aantal personen in institutionele huishoudens). Zij zijn opgenomen in bijlage 2.4.3 en zullen in de bevoorschotting voor uitkeringsjaar 2016 worden toegepast. Het aantal uitwonende studenten blijft een voorlopig cijfer, het aantal personen in zorginstellingen is definitief en wijzigt niet meer.

Bedragen per eenheid

Een aantal bedragen per eenheid voor 2017 is ten opzichte van de meicirculaire 2016 gewijzigd (zie de bijlagen 2.1.1 en 2.1.2). De wijzigingen zijn het gevolg van de verdere invoering van de nieuwe verdeelformule voor het subcluster VHROSV. De bijlagen bevatten ook de nieuwe raming van de uitkeringsfactoren 2016 en 2017.

Uitkeringsfactor

Bijlage 2.5.1 van de meicirculaire 2016 bevat een toelichting op de uitkeringsfactor: wat is de uitkeringsfactor en hoe wordt hij berekend.

Er ontbreken nog gegevens voor de definitieve vaststelling van de uitkeringsfactor 2014. De raming blijft op dit moment ongewijzigd. De definitieve vaststelling zal plaatsvinden in de decembercirculaire 2016. De uitkeringsfactor 2015 blijft in deze circulaire eveneens ongewijzigd.

De nieuwe raming van de uitkeringsfactor in de jaren 2016-2021 is vermeld in tabel 2.5.1. Voor gemeenten die hun begroting in constante prijzen opstellen is in de tabel een reeks in constante prijzen opgenomen (gedefleerd met de pbbp, MEV 2017). In de raming van de uitkeringsfactoren is de informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1, uit paragraaf 2.4.2 en over de ontwikkeling van de uitkeringsbasis als gevolg van nieuwe aantallen verwerkt. Zie bijlage 2.5.1 voor de nieuwe aantallen van de belangrijkste verdeelmaatstaven.

Tabel 2.5.1 Uitkeringsfactor 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Bestaande verdeling</i>						
Uitkeringsfactor (stand meicirculaire 2016)	1,447	1,420	1,445	1,458	1,478	1,478
<i>Nieuwe verdeling</i>						
Uitkeringsfactor (stand brief Tweede Kamer 8 juli; model 2017)		1,418	1,443	1,455	1,476	1,476
Uitkeringsfactor (stand septembercirculaire 2016; model 2016)	1,449					
Uitkeringsfactor (stand septembercirculaire 2016; model 2017)		1,430	1,472	1,495	1,519	1,534
Uitkeringsfactor constante prijzen 2017			1,460	1,469	1,476	1,469

Tabel 2.5.1a Uitkeringsfactor 2018-2021 in constante prijzen 2017

	2018	2019	2020	2021
omvang algemene uitkering, jaar t-1	16.221,9	16.638,2	17.072,0	17.392,2
loon-/prijsmutatie	146,0	183,0	221,9	278,3
loon-/prijsmutatie (cumulatief)	146,0	329,0	551,0	829,2
één punt uitkeringsfactor, jaar t (mln euro)	12,5	12,6	12,7	12,8
loon-/prijsmutatie cumulatief (in punten UF)	12	26	43	65
uitkeringsfactoren in lopende prijzen	1,472	1,495	1,519	1,534
af: nominale ontwikkeling	0,012	0,026	0,043	0,065
uitkeringsfactoren in constante prijzen	1,460	1,469	1,476	1,469

Tabel 2.5.2 geeft inzicht in de ontwikkeling van de uitkeringsfactor ten opzichte van de meicirculaire 2016. Het verschil met die circulaire ontstaat met name door hogere accressen, het effect van het plafond BCF en een hogere uitkeringsbasis. Tabel 2.5.3 geeft inzicht in de ontwikkeling van de uitkeringsfactor van jaar op jaar. De uitkeringsfactor is voor 2016 met 2 punten verhoogd, vooral vanwege het hogere accres. Vanaf 2017 wijzigt de uitkeringsfactor behalve door het accres door het inwerking treden van de nieuwe verdeling van het subcluster VHROSV (zie paragraaf 2.4.2).

Tabel 2.5.2 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2016-2021 ten opzichte van de meicirculaire 2016

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
stand meicirculaire 2016	1,447	1,420	1,445	1,458	1,478	1,478
stand brief VHROSV Tweede Kamer 8 juli		1,418	1,443	1,455	1,476	1,476
<i>mutaties deze circulaire (t.o.v. meicirculaire 2016)</i>						
algemene mutaties	0,003	0,014	0,034	0,047	0,053	0,070
uitkeringsbasis/OZB	0,000	-0,003	-0,005	-0,008	-0,010	-0,011
effect brief VHROSV Tweede Kamer 8 juli		-0,002	-0,002	-0,002	-0,002	-0,002
overige ontwikkelingen	-0,001	0,001	0,000	0,000	0,000	-0,001
uitkeringsfactor stand deze circulaire	1,449	1,430	1,472	1,495	1,519	1,534

Tabel 2.5.3 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2016-2021 van jaar op jaar

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
uitkeringsfactor, jaar t	1,449	1,430	1,472	1,495	1,519	1,534
verschil ten opzichte van jaar t-1		-0,019	0,042	0,023	0,024	0,015
w waarvan:						
- algemene mutaties		-0,004	0,052	0,033	0,035	0,024
- verdeelreserve		-0,001	-0,001	-0,001	-0,001	-0,001
- ontwikkeling uitkeringsbasis (inclusief OZB)		-0,014	-0,009	-0,009	-0,010	-0,009
- brief VHROSV Tweede Kamer 8 juli		-0,002				
- overige ontwikkelingen		0,002	0,000	0,000	0,000	0,001

Overige uitkeringsonderdelen

Onder de algemene uitkering vallen ook de volgende uitkeringsonderdelen, die niet de vorm hebben van maatstafaantallen die met een bedrag per eenheid worden vermenigvuldigd:

- Een beperkt aantal gemeenten ontvangt middelen op grond van de maatstaf herindeling of ontvangt een artikel 12-uitkering.
- Alle gemeenten hebben daarnaast te maken met de suppletie-regeling afschaffing ozb woningen gebruikers (zie bijlage 10 van de septembercirculaire 2013), met de overgangsregeling groot onderhoud (zie paragraaf 2.4.2 van de meicirculaire 2015), met de suppletie-uitkering VHROSV (zie bijlage 2.4.1 van deze circulaire) en met de cumulatieregeling gemeentefonds (zie bijlage 2.4.2 van deze circulaire).
- Tot slot is er de suppletie-uitkering Bommenregeling. Ten opzichte van de meicirculaire 2016 is sprake van één wijziging: de gemeente Laren ontvangt voor het jaar 2016 een aanvullend bedrag van € 38.093.

3 Integratie-uitkering Sociaal domein

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de omvang (paragraaf 3.2) en de verdeling (paragraaf 3.3) van de integratie-uitkering Sociaal domein.

3.2 Omvang

Tabel 3.2.1 geeft een overzicht van de mutaties in de integratie-uitkering Sociaal domein ten opzichte van de meicirculaire 2016. De tabel wordt gevolgd door een toelichting op de mutaties. De splitsing van de totaalbedragen in de tabel naar de drie decentralisaties is opgenomen in de gemeentefondsruubriek op internet.

Tabel 3.2.1. Ontwikkeling integratie-uitkering Sociaal domein 2016-2021 (in miljoenen euro's)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
stand meicirculaire 2016	10.005,253	9.732,804	9.638,448	9.553,004	9.437,864	9.427,617
<i>mutaties onderdeel Wmo 2015</i>						
1) overgangsrecht Volledig Pakket Thuis		-12,111	-6,056	-6,056		
2) VG3 meerjarig		-32,474	-32,474	-32,474	-32,474	-32,474
3) effect omzetting tijdelijke AWBZ-verblijfsindicaties		-36,258	-35,101	-33,944	-32,787	-31,630
4) aflopen overgangsrecht Wlz-indiceerbaren Wmo 2015		2,936	5,872	5,872	5,872	5,872
5) herinstromers Wlz Wmo 2015		-161,400	-161,400	-161,400	-161,400	-161,400
6) tijdelijk verblijf LVB		60,400	60,400	60,400	60,400	60,400
7) compensatie via eigen bijdragen Wmo 2015		50,000	50,000	50,000	50,000	50,000
8) VNG-betalingen	-2,100					
9) correctie extrapolatie						10,000
10) correctie uitsluiting huishoudelijke verzorging Wlz-cliënten met mpt		30,000	30,000	30,000	30,000	30,000
<i>mutaties onderdeel Jeugd</i>						
11) K-codes GGZ-B-cliënten (18-23 jaar)		-35,015	-35,015	-35,015	-35,015	-35,015
12) aflopen overgangsrecht Wlz-indiceerbaren Jeugd		30,402	60,805	60,805	60,805	60,805
13) herinstromers Wlz Jeugd		-42,600	-42,600	-42,600	-42,600	-42,600
14) woonplaatsbeginsel	12,000					
15) orthocommunicatieve behandeling		0,152	0,152	0,152	0,152	0,152
stand deze circulaire	10.015,153	9.586,836	9.533,031	9.448,744	9.340,817	9.341,727

Toelichting

1. Overgangsrecht Volledig Pakket Thuis

Het overgangsrecht voor mensen met een Volledig Pakket Thuis met een lage zzp is levenslang verlengd waardoor de kosten ten laste blijven komen van de Wlz in plaats van de Wmo 2015. In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en VWS overeengekomen dat de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo, neerwaarts wordt bijgesteld met een bedrag van € 12,1 miljoen in 2017 en een bedrag van € 6,1 miljoen in 2018 en 2019.

2. VG3 meerjarig

In het Zorgakkoord 2014 is het extramuraliseren van VV4 en VG3 teruggedraaid. In het budget Wmo 2015 is voor het terugdraaien van het extramuraliseren van VG3 geen correctie doorgevoerd en werd nog steeds verondersteld dat 25% van deze cliënten geleidelijk zou overgaan naar

gemeenten. In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en VWS overeengekomen dat de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo, vanaf 2017 neerwaarts wordt bijgesteld met een bedrag van € 32,5 miljoen.

3. Effect omzetting tijdelijke AWBZ-verblijfsindicaties naar Wlz-indicaties voor onbepaalde tijd

Alle cliënten met een verblijfsindicatie voor een hoog zzp op 31 december 2014 hebben overgangsrecht gekregen van onbepaalde tijd¹. Dat geldt dus ook voor de (vaak jonge) cliënten die onder de AWBZ een tijdelijke indicatie hadden. Dit betekent dat deze cliënten ook bij een afnemende zorgbehoefte hun recht houden op de Wlz. Onder de AWBZ zou een deel van deze cliënten terugstromen naar extramurale zorg. Door het overgangsrecht voor onbepaalde tijd zullen deze cliënten structureel hun extramurale zorg (bijvoorbeeld in de vorm van mpt of pgb) afnemen ten laste van de Wlz in plaats van ten laste van de Wmo 2015. In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en VWS overeengekomen dat de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo, in 2017 neerwaarts wordt bijgesteld met een bedrag van € 36,3 miljoen aflopend tot een bedrag van € 31,6 miljoen in 2021.

4. Aflopen overgangsrecht Wlz-indiceerbaren Wmo 2015

Voor de inwerkingtreding van de Wet langdurige zorg (Wlz) heeft een groep van circa 13.000 cliënten alsnog toegang gekregen tot de Wlz. Deze groep cliënten staat ook bekend als de 'Wlz-indiceerbaren'. Het budget dat gepaard ging met de zorg voor deze cliënten was al toebedeeld aan de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Zvw. Bij meicirculaire 2015 is daarom het budget van gemeenten verlaagd.

Het CIZ heeft in de periode tot en met juni 2016 deze groep mensen geïndiceerd. Op grond van deze indicatie is bepaald of de Wlz-indiceerbaren in de Wlz blijven of teruggaan naar gemeenten/verzekeraars. Het totaal aantal cliënten dat terug zal gaan naar het gemeentelijk domein betreft 3.392, waarvan 2.762 cliënten 18-min en 630 cliënten 18-plus. In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en VWS overeengekomen dat aan de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo, in 2017 een bedrag van € 2,9 miljoen en structureel vanaf 2018 een bedrag van € 5,9 miljoen wordt toegevoegd. Voor de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Jeugd, gaat het om een bedrag van € 30,4 miljoen in 2017 en structureel vanaf 2018 om een bedrag van € 60,8 miljoen (zie mutatie 12 in tabel 3.2.1). In 2017 gaat het om de helft van het bedrag, aangezien gemeenten vanaf 1 juli 2017 verantwoordelijk worden². Op verzoek van gemeenten wordt het budget – zoals ook is gebeurd bij de uitname voor de Wlz-indiceerbaren – specifiek toebedeeld per gemeente (zie ook paragraaf 3.3).

¹ Uitgezonderd de GGZ-B, voor hen geldt een overgangsrecht van 3 jaar.

² Brief Tweede Kamer, Afronding herindicatietraject "Wlz-indiceerbaren", 7 juli 2016.

5. Herinstromers Wlz Wmo 2015

Bij de hervorming van de langdurige zorg zijn de AWBZ-middelen verdeeld op basis van het principe 'geld-volgt-cliënt'. Cliënten met een extramurale indicatie zijn per 1 januari 2015 met overgangsrecht overgegaan naar het domein van gemeenten en verzekeraars. Bij de herbeoordelingen in het kader van de afloop van het overgangsrecht AWBZ is gebleken dat een deel van deze groep aan het verkeerde domein is toebedeeld en een Wlz-profiel heeft. Het betreft hier cliënten met een zware zorgvraag die onder de AWBZ hun behoefte aan 'blijvend permanent toezicht of 24 uur per dag zorg in de nabijheid' (het toegangscriterium van de Wlz) deels opvingen via de inzet van mantelzorg. Vanuit de AWBZ ontvingen zij de benodigde aanvullende formele zorg in functies en klassen (i.e. na aftrek van mantelzorg). Deze cliënten hebben zich eind 2014 niet gemeld voor het overgangsrecht Wlz-indiceerbaren, bijvoorbeeld omdat ze tevreden waren met het vooruitzicht van voortzetting van hun zorg door gemeenten/verzekeraars in 2015. Qua totale zorgvraag is deze groep echter vergelijkbaar met de groep Wlz-indiceerbaren en valt deze groep terecht onder de Wlz. In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en VWS overeengekomen dat de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo, vanaf 2017 neerwaarts wordt bijgesteld met een bedrag van € 161,4 miljoen en het onderdeel Jeugd vanaf 2017 neerwaarts wordt bijgesteld met een bedrag van € 42,6 miljoen (zie ook mutatie 13 in tabel 3.2.1).

6. Tijdelijk verblijf LVB

Gemeenten zijn op grond van de Wmo 2015 verantwoordelijk voor (jong) volwassenen met een verstandelijke of licht verstandelijke beperking (VG-er of LVG-er) die tijdelijk de behoefte hebben aan een beschermende woonomgeving. De middelen zijn echter niet overgeheveld naar de Wmo 2015. Dit komt doordat deze groep ook niet afzonderlijk herleidbaar is binnen de NZa-gegevens. Door bureau HHM³ is onderzoek gedaan naar de aard en omvang van deze doelgroep. In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en VWS overeengekomen dat vanaf 2017 een bedrag van € 60,4 miljoen wordt toegevoegd aan de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo.

7. Compensatie via eigen bijdragen Wmo 2015

Het kabinet heeft besloten om meerpersoonshuishoudens waarbij één van de partners chronisch ziek is, en daardoor niet kan werken, financieel tegemoet te komen via een verlaging van de eigen bijdragen Wmo 2015. Veel van deze eenverdienerhuishoudens maken gebruik van Wmo-ondersteuning en betalen hiervoor een eigen bijdrage. Het kabinet heeft er daarom voor gekozen de landelijk vastgelegde maximale waarden van de parameters binnen de eigen bijdragesystematiek van de Wmo 2015, die jaarlijks door VWS worden gepubliceerd, per 2017 in het voordeel van cliënten aan te passen. Deze maatregel zal van invloed zijn op alle huishoudens die een eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening op grond van de Wmo 2015 betalen, maar in grotere mate voor meerpersoonshuishoudens onder de AOW-leeftijd.

³ Onderzoek LVB 18+ Tijdelijke behoefte aan een beschermde woonomgeving in kaart gebracht, HHM juli 2016.

De gemeenten worden via de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo 2015, gecompenseerd voor minder opbrengsten aan eigen bijdragen. Het gaat structureel vanaf 2017 om een bedrag van € 50 miljoen.

Voor meer informatie wordt verwezen naar de brief van het ministerie van Financiën aan de Tweede Kamer (2016-0000133984) die op Prinsjesdag aan de Tweede Kamer is gestuurd. De staatssecretaris van VWS zal op korte termijn tevens een brief aan de Tweede Kamer sturen met nadere informatie over de uitwerking van de maatregel.

8. VNG-betalingen

De VNG heeft na een ledenraadpleging in het najaar van 2015 verzocht tot een extra uitname voor de taak die zij heeft in het kader van de landelijke regeling doventolk. Het bedrag voor 2016 was nog niet in mindering gebracht op de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo 2015.

9. Correctie extrapolatie

De meerjarenraming strekte zich met ingang van de meicirculaire 2016 uit tot en met het jaar 2021. In genoemde circulaire zijn de budgetten voor de verschillende onderdelen van de integratie-uitkering Sociaal domein geëxtrapoleerd van 2020 naar 2021. Het budget voor het onderdeel Wmo 2015 blijkt in 2021 € 10 miljoen hoger dan waar bij de meicirculaire 2016 vanuit werd gegaan.

10. Correctie uitname huishoudelijke verzorging Wlz-cliënten met mpt

De verlaging van Wmo 2015 in verband met de overheveling van huishoudelijke verzorging voor Wlz-cliënten met een modulair pakket thuis (mpt) van de Wmo 2015 naar de Wlz, zoals opgenomen in paragraaf 3.2 (onderdeel 6) van de meicirculaire 2016, is per abuis verwerkt op de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo 2015. De mutatie had in mindering moeten worden gebracht op de integratie-uitkering Wmo/huishoudelijke verzorging. Dit wordt in deze circulaire gecorrigeerd (zie ook paragraaf 4.2-2).

11. K-codes GGZ-B-cliënten (18 tot 23 jaar)

Bij de verdeling van het AWBZ-budget over de verschillende wettelijke kaders is de AWBZ-post Kinder- en Jeugdpsychiatrie (betreft langdurige GGZ) in zijn geheel aan de Jeugdwet toebedeeld. Dit betroffen AWBZ-indicaties die door Bureau Jeugdzorg werden afgegeven. Gebleken is dat een deel van dit budget werd besteed aan 18 tot 23-jarigen. Dit deel van het budget had toebedeeld moeten worden aan de Zvw en/of de Wlz. In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en VWS overeengekomen dat de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Jeugd, vanaf 2017 neerwaarts wordt bijgesteld met een bedrag van € 35 miljoen.

12. Aflopen overgangsrecht Wlz-indiceerbaren Jeugd

Zie de toelichting bij mutatie 4.

13. Herinstromers Wlz Jeugd

Zie de toelichting bij mutatie 5.

14. Woonplaatsbeginsel 2016

In de meicirculaire 2016 is aangekondigd dat, net als in 2015, een regeling woonplaatsbeginsel in het kader van de Jeugdwet wordt ingericht. Hiertoe was een gemaximeerd bedrag van € 12 miljoen gereserveerd. De regeling wordt in deze circulaire geëffectueerd.

Twaalf gemeenten ontvangen compensatie in verband met de regeling. In totaal ontvangen deze gemeenten een bedrag van € 7,8 miljoen. Het overgebleven budget van € 4,2 miljoen wordt via het objectief verdeelmodel over alle gemeenten verdeeld.

15. Orthocommunicatieve behandeling

Bij meicirculaire 2016 is vanaf het jaar 2017 aan het onderdeel Jeugd van de integratie-uitkering Sociaal domein een bedrag toegevoegd ten behoeve van orthocommunicatieve behandeling autisme. De toevoeging wordt bij deze circulaire verhoogd met de loon- en prijsbijstelling 2016.

Overige mededelingen integratie-uitkering Sociaal domein

- Investeringskosten SVB en investeringen portal

In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en VWS overeengekomen dat VWS de investeringskosten bij de SVB en de investeringen in de portal zal bekostigen.

- Doorstroom GGZ-B

In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en VWS overeengekomen dat geen bedrag zal worden uitgenomen voor de achtergebleven doorstroom van mensen met een GGZ-B indicatie vanuit GGZ-instellingen naar gemeenten. Bij de bepaling van het budget voor de gemeenten was aangenomen dat deze doorstroom stabiel zou blijven.

- Beschermd wonen

In het bestuurlijk overleg VWS, BZK en VNG van 22 juni jl. is overeenstemming bereikt over de implementatie van het advies van de commissie Dannenberg en is besloten tot het instellen van een financiële werkgroep om te komen tot een objectieve verdeling over alle gemeenten van de middelen voor beschermd wonen. De werkgroep is in de zomer van 2016 van start gegaan en

borduurt voort op het rapport van de commissie Dannenberg met als visie dat de doelgroep zoveel mogelijk in 'gewone' woningen en wijken – in hun eigen sociale omgeving - begeleid en ondersteund moeten worden, gericht op herstel en zelfredzaamheid. In de werkgroep participeren het ministerie van BZK, het ministerie van VWS, de VNG, de Raad voor de financiële verhoudingen en een aantal centrum- en regiogemeenten. Volgens planning is het objectieve verdeelmodel per 1 januari 2018 gereed, met publicatie in de meicirculaire 2018. Invoering van het objectieve verdeelmodel zal plaatsvinden per 1 januari 2020.

- VNG-betalingen

De VNG besluit in haar Bijzondere ledenvergadering (november 2016) over de financiering vanaf 2018 van enkele taken die de VNG centraal uitvoert. Het gaat om de volgende functies: kindertelefoon, vertrouwenswerk AKJ (Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg), landelijk telefoonnummer Veilig Thuis, telefonisch of elektronisch advies (Sensor), specifieke groepen slachtoffers Geweld in Afhankelijkheidsrelaties en doventolk leefdomein.

3.3 Verdeling

De bedragen per gemeente voor de integratie-uitkering Sociaal domein voor de jaren 2016-2021 zijn opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet

(<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/circulaires/2014/01/01/circulaires-gemeentefonds-2014-2016>).

Deze rubriek geeft per onderdeel van de uitkering ook inzicht in de berekeningswijze van de bedragen.

Zoals aangekondigd worden voor de objectieve verdeling 2017 en verder van de Wmo 2015, Jeugd en Participatie de maatstafgegevens volgens de meicirculaire 2016 gehandhaafd. Uitzondering daarop zijn de gegevens over medicijngebruik zoals die een rol spelen in het onderdeel Wmo 2015. Wegens een gebleken onjuistheid in de gehanteerde gegevens bij de meicirculaire 2016 is voor deze maatstaf sprake van nieuwe aantallen (zie ook paragraaf 4.2-2 van deze circulaire).

Daarnaast is voor het Participatiebudget onderdeel WSW voor de gemeenten Horst aan de Maas, Peel en Maas en Venray het gehanteerde aantal gerealiseerde plaatsen (in standaardeenheden: SE) aangepast. Bij de meicirculaire 2016 is voor deze drie gemeenten de arbeidshandicap van een aantal personen aangeduid als 'matig' in plaats van 'ernstig'. Voor de overige gemeenten heeft de aanpassing voor de drie gemeenten een zeer beperkte daling van de WSW-budgetten 2016 en verder tot gevolg.

Met de VNG is afgesproken om met ingang van 2017 de verdeling van de WSW-middelen te baseren op het kenmerk 'betalende gemeente' in plaats van op het kenmerk 'woongemeente'. Aanvankelijk was het voornemen de gevolgen voor de verdeling in deze circulaire bekend te maken. Gebleken is echter dat de WSW-statistieken 2015 niet geschikt zijn voor de overstap. Om die reden zal de nieuwe verdeling bij de meicirculaire 2017 bekend worden gemaakt op basis van

de WSW-statistieken 2016. Sw-bedrijven en gemeenten worden via het ministerie van SZW, VNG, Cedris en Panteia extra geïnformeerd over de juiste wijze van aanlevering van het kenmerk 'betalende gemeente' ten behoeve van de WSW-statistieken 2016. Het doel van het gebruik van het kenmerk 'betalende gemeente' is het zoveel mogelijk voorkomen van de jaarlijkse verrekeningen die nu plaatsvinden tussen gemeenten als gevolg van verhuizingen. Omdat verrekeningen met de overstap naar betalende gemeente grotendeels komen te vervallen, wordt gemeenten geadviseerd te wachten met verrekeningen tot de nieuwe verdeling bij de meicirculaire 2017 bekend is gemaakt.

De toevoeging vanwege het aflopen van het overgangsrecht voor de Wlz-indiceerbaren aan de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdelen Wmo 2015 en Jeugd, wordt op verzoek van gemeenten specifiek verdeeld (mutaties 4 en 12 in tabel 3.2.1). Deze verdeling naar gemeente wordt geleverd door het CIZ en zal rond 1 oktober beschikbaar zijn. Het CIZ zal tevens de persoonsgegevens van de cliënten die een zorgvraag hebben vanuit de Jeugdwet of de Wmo 2015 uiterlijk 17 oktober beschikbaar stellen via het dataportaal van het CAK. Meer informatie hierover zullen gemeenten ontvangen via een publicatie in de gemeentefondsruubriek op de website van de rijksoverheid en via de ledenbrief die de VNG rond 1 oktober zal verzenden.

Zoals toegelicht in paragraaf 3.2 (mutatie 14) geldt voor het onderdeel Jeugd dat twaalf gemeenten compensatie ontvangen vanwege het woonplaatsbeginsel.

4 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat mededelingen over de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen. Deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling. Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering vrij besteedbaar en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Veel van de uitkeringen in dit hoofdstuk zijn verbonden met een zeker doel, waardoor de bestedingsvrijheid materieel wel begrensd kan zijn.

Paragraaf 4.2 informeert over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en over de omvang en de verdeling ervan.

4.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Tabel 4.2.1 bevat de mutaties in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen ten opzichte van de meicirculaire 2016. Tabel 4.2.2 bevat het complete overzicht van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen. De tabellen worden gevolgd door een toelichting op de mutaties ten opzichte van de meicirculaire 2016.

Tabel 4.2.1 Mutaties decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2016-2021 (bedragen in miljoenen euro's)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
stand meicirculaire 2016	2.340,159	2.171,424	1.980,755	1.989,858	2.009,938	2.011,567
<i>mutaties deze circulaire</i>						
1) versterking peuterspeelzaalwerk			-35,000	-35,000	-35,000	-35,000
2) Wmo		-30,000	-30,000	-30,000	-30,000	-30,000
3) bonus beschut werken		11,000	16,000	21,000	26,000	
4) RSP Zuiderzeelijn	16,421					
5) Leeuwarden Culturele Hoofdstad	2,479	1,653	2,066			
6) Actieplan Luchtkwaliteit	2,028	6,000				
7) faciliteitenbesluit opvangcentra	1,195					
8) versterking gemeentelijke aanpak jihadisme	1,009					
9) vrouwenopvang	0,675	0,675				
10) bodemsanering				-0,530	-4,520	
11) pilot weerbaar opvoeden	0,255					
12) Expositie The STEC Food	0,250					
13) MIRT-onderzoek A2	0,150					
14) Kracht on Tour	0,043					
15) Business Marathon Smart Mobility	0,041					
16) erfgoed en ruimte	0,039					
17) Citydeal Warm Welkom Talent	0,025					
stand deze circulaire	2.364,769	2.160,752	1.933,821	1.945,328	1.966,418	1.946,567

Tabel 4.2.2 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2016-2021 (in miljoenen euro's)

Uitkeringsjaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Vindplaats
- Wmo	1.161,395	1.209,427	1.209,427	1.209,427	1.219,763	1.270,457	september 2016, § 4.2-2
- maatschappelijke opvang	385,057	385,057	385,057	385,057	385,057	385,057	september 2016, § 4.2
- vrouwenopvang	118,951	118,951	120,981	120,981	120,981	120,981	september 2016, § 4.2-9
- huishoudelijke hulp toelage	141,223						december 2015, § 4.2-9
- brede impuls combinatiefuncties/buurtspportcoaches	57,997						december 2015, § 4.2-1
- vergunningverlening, toezicht en handhaving	40,758	40,758	46,700	46,700	46,700	46,700	december 2013, § 4.3.1
- versterking peuterspeelzaalwerk	35,000	35,000					september 2016, § 4.2-1
- jeugd	21,700	21,700	21,700	21,700	21,700	21,700	juni 2012, § 6.9
- bodemsanering	51,743	50,080	48,800	47,503	43,385		september 2016, § 4.2-10
- beeldende kunst en vormgeving	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	september 2015, § 4.2-1
- nationale gebiedsontwikkeling (Nota Ruimte en BIRK)	4,750						september 2015, § 4.2-5
- Gezond in de Stad	19,846	19,846	5,000	5,000	5,000	5,000	mei 2016, § 4.2
- veiligheidshuizen	7,699	7,699	7,699	7,699	7,699	7,699	juni 2012, § 6.11
- vsv-programmagelden RMC-regio's G4	6,765						mei 2016, § 4.2-17
- knelpunten verdeelproblematiek	3,374	3,451	3,531	3,612	3,695	3,780	mei 2016, § 4.2-16
- WUW-middelen	2,361	1,599					Stb. 2001, 415
- erfgoed en ruimte	0,408						september 2016, § 4.2-16
- herstructurering bedrijventerreinen (Topper)	0,522						september 2016, § 4.2-11
- LHBT-emanipatiebeleid	1,260	0,960					september 2015, § 4.2-14
- WE CAN Young	0,205						mei 2015, § 4.2-7
- eigen kracht	0,698						mei 2015, § 4.2-6
- sterke regio's	1,100						september 2011, § 7.13
- groeiopgave Almere	6,924	6,962	6,962	6,962	6,962	6,962	mei 2016, § 4.2-23
- ondersteuning raadsman Loppersum	0,449						september 2015, § 4.2-11
- implementatie Participatiewet	14,000						december 2014, § 4.2.3
- verankering programma verbetering GGZ	0,125						mei 2015, § 4.2-9
- RSP Zuiderzeelijn	22,839						september 2016, § 4.2-4
- bevolkingsdaling	11,245	11,245	11,245	11,245	11,245		september 2015, § 4.2-2
- faciliteitenbesluit opvangcentra	6,686						september 2016, § 4.2-7
- jeugdwerkloosheid	3,500						september 2015, § 4.2-8
- versterking gemeentelijke aanpak jihadisme	5,891						september 2016, § 4.2-8
- Link2Work	0,075						december 2015, § 4.2-13
- voorschoude voorziening peuters	10,000	20,000	30,000	40,000	50,000	60,000	mei 2016, § 4.2-3
- Actieplan Luchtkwaliteit	9,865	6,000					september 2016, § 4.2-6
- BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders		4,731	4,731	4,731	4,731	4,731	mei 2016, § 4.2-8
- Beter Benutten	2,314						mei 2016, § 4.2-9
- Basisregistratie Grootchalige Topografie		0,633	0,422	0,211			mei 2016, § 4.2-11
- projectstimuleringsregeling Interreg V	0,261						mei 2016, § 4.2-13
- Innovatieprogramma Stedelijke Vernieuwing	0,175						mei 2016, § 4.2-14
- Kracht on Tour	0,180						september 2016, § 4.2-14
- Green Deal	0,055						mei 2016, § 4.2-18
- pilot weerbaar opvoeden	0,309						september 2016, § 4.2-11
- gegevensuitwisseling nazorg (ex) gedetineerden	0,041						mei 2016, § 4.2-20
- Jaarconferentie Techniekpact	0,040						mei 2016, § 4.2-21
- Vierkant voor Werk	0,038						mei 2016, § 4.2-22
- verhoogde asielinstroom - partieel effect	122,500	122,500					september 2016, § 4.2
- verhoogde asielinstroom - participatie en integratie	68,000	68,000					september 2016, § 4.2
- Expositie The STEC Food	0,250						september 2016, § 4.2-12
- bonus beschut werken		11,000	16,000	21,000	26,000		september 2016, § 4.2-3
- Business Marathon Smart Mobility	0,041						september 2016, § 4.2-15
- Citydeal Warm Welkom Talent	0,025						september 2016, § 4.2-17
- Leeuwarden Culturele Hoofdstad	2,479	1,653	2,066				september 2016, § 4.2-5
- MIRT-onderzoek A2	0,150						september 2016, § 4.2-13
Totaal	2.364,769	2.160,752	1.933,821	1.945,328	1.966,418	1.946,567	

Toelichting

1. Versterking peuterspeelzaalwerk

De decentralisatie-uitkering Versterking peuterspeelzaalwerk komt met ingang van 2018 te vervallen. De beëindiging is onderdeel van het wetsvoorstel Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderdagopvang. De geplande inwerkingtredingdatum van dit wetsvoorstel is 1 januari 2018.

2. Wmo

Tabel 4.2-2 toont de wijzigingen in de omvang van de integratie-uitkering Wmo ten opzichte van de meicirculaire 2016.

Tabel 4.2-2 Mutaties integratie-uitkering Wmo (bedragen in miljoenen euro's)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
stand meicirculaire 2016	1.161,395	1.239,427	1.239,427	1.239,427	1.249,763	1.300,457
<i>mutaties deze circulaire</i>						
uitname huishoudelijke verzorging Wlz-cliënten met mpt		-30,000	-30,000	-30,000	-30,000	-30,000
stand deze circulaire	1.161,395	1.209,427	1.209,427	1.209,427	1.219,763	1.270,457

De omvang van de integratie-uitkering Wmo wordt vanaf 2017 met € 30 miljoen structureel verlaagd omdat gemeenten vanaf dat moment niet meer verantwoordelijk zijn voor de huishoudelijke verzorging voor Wlz-cliënten met een modulair pakket thuis (mpt). In de meicirculaire 2016 (zie paragraaf 3.2, onderdeel 6) is het genoemde bedrag per abuis in mindering gebracht op de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo 2015. De integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo, is per 2017 om dezelfde reden met hetzelfde bedrag verhoogd (zie paragraaf 3.2 van deze circulaire). Zie daarnaast de overige mededeling met betrekking tot deze mutatie aan het einde van dit hoofdstuk.

De verdeling voor de jaren 2015 tot en met 2017 is ten opzichte van de meicirculaire 2016 gewijzigd door het gebruik van actuelere maatstafaantallen. Vermeldenswaardig zijn de nieuwe gegevens over medicijngebruik. Aanleiding voor de actualisatie is een onjuistheid in de gehanteerde gegevens bij de meicirculaire 2016. De uitkering voor 2018 en verder is bepaald door een naar rato verhoging van de bedragen voor 2017. De bedragen 2015 worden bij decembercirculaire 2016 definitief gemaakt.

De verdeling van de integratie-uitkering Wmo is opgenomen in bijlage 4.2-2.

3. Bonus beschut werken

Het aantal beschut werkplekken op grond van de Participatiewet dat gemeenten sinds 1 januari 2015 hebben georganiseerd blijft sterk achter bij de verwachtingen. De staatssecretaris van SZW heeft de Tweede Kamer gemeld (voor het laatst met haar brief van 24 juni 2016, Kamerstukken II, 2015-2016, 34352, nr. 19) dat gemeenten over een periode van vijf jaar (2015-2019) een financiële stimulans (een "bonus") ontvangen per gerealiseerde werkplek. Het doel van de bonus is om gemeenten te stimuleren daadwerkelijk beschut werkplekken te realiseren en in stand te houden. De bonus valt uiteen in een creatiebonus en een continuïteitsbonus.

De creatiebonus bedraagt € 3000 voor ieder in een jaar gecreëerde beschut werkplek. Een beschut werkplek wordt bepaald door een koppeling tussen een door UWV afgegeven positief advies beschut werk en een dienstverband blijkend uit de polisadministratie van UWV. Er wordt niet gekeken naar aantal gewerkte uren en duur van het dienstverband.

Een gemeente die voor een persoon een creatiebonus heeft gekregen, kan de continuïteitsbonus krijgen als de betreffende persoon in het volgende jaar volgens de polisadministratie op enig moment nog een dienstverband heeft. De hoogte van de continuïteitsbonus is afhankelijk van het aantal maanden waarin de werkgever tenminste één uur heeft verloond. Als de dienstbetrekking

een jaar heeft geduurd bedraagt de bonus opnieuw € 3000, als de dienstbetrekking korter heeft geduurd voor elke maand 1/12 van € 3000.

Beide bonussen worden op basis van gegevens van UWV berekend. De toekenning van de bonussen over 2015 en 2016 vindt in 2017 plaats, die van 2017 in 2018, die van 2018 in 2019 en die van 2019 in 2020. Gemeenten ontvangen de bonussen via een decentralisatie-uitkering. Via de meicirculaire worden gemeenten jaarlijks geïnformeerd over de hoogte van het toegekende bedrag, voor het eerst in de meicirculaire 2017.

4. RSP Zuiderzeelijn

De gemeente Assen ontvangt in 2016 een aanvullende bijdrage in verband met het RegioSpecifiek Pakket (RSP) Zuiderzeelijn, project FlorijnAs. Eerder werd voor 2016 al een bedrag van € 6,418 miljoen toegekend (zie paragraaf 4.2-6 van de meicirculaire 2016).

5. Leeuwarden Culturele Hoofdstad

De gemeente Leeuwarden ontvangt een bijdrage in verband met de aanwijzing tot Europese Culturele Hoofdstad 2018.

6. Actieplan Luchtkwaliteit

De gemeente Amsterdam ontvangt in 2016 een bedrag van € 2 miljoen en in 2017 een bedrag van € 6 miljoen in het kader van het Actieplan Luchtkwaliteit.

De gemeente Rotterdam ontvangt in 2016 een aanvulling van € 28.000 op de eerder toegekende bijdrage (zie paragraaf 4.2-4 van de meicirculaire 2016) vanwege een herberekening van de afdracht aan het BTW-compensatiefonds.

7. Faciliteitenbesluit opvangcentra

Gemeenten die opvang bieden aan asielzoekers die nog niet zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen ontvangen jaarlijks een bijdrage op grond van het Faciliteitenbesluit opvangcentra van het ministerie van Veiligheid en Justitie. De uitkering dient ter compensatie van gelden die gemeenten normaliter via de algemene uitkering ontvangen. Het betreft een nabetaling over 2015 en een aanvullende betaling over 2016.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 4.2-7.

8. Versterking gemeentelijke aanpak jihadisme

In paragraaf 4.2-4 van de decembercirculaire 2015 is een bedrag van in totaal € 4,882 miljoen toegekend aan de tien meest betrokken gemeenten om hen in het kader van de versterking van de veiligheidsketen te ondersteunen in hun lokale integrale aanpak van radicalisering en jihadisme. In aanvulling hierop stelt het Rijk middelen beschikbaar aan een tiental andere gemeenten waar de

dreiging hoog en de weerbaarheid laag is. De plannen van deze gemeenten richten zich veelal op meerdere gemeenten in de regio.

In bijlage 4.2-8 zijn de bedragen per gemeente opgenomen.

In het overzicht ontbreekt de gemeente Culemborg omdat deze alleen versterkingsgelden in natura ontvangt. Het Rijk heeft namelijk ook een bedrag van € 0,783 miljoen gereserveerd voor deskundigheidsbevordering van professionals binnen de tien gemeenten. Deze trainingen worden gemeenten in natura aangeboden; er is voor dit onderdeel geen sprake van een bijdrage via het gemeentefonds.

9. Vrouwenopvang

De omvang van de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang wijzigt door een toevoeging van € 0,675 miljoen per jaar in 2016 en 2017 voor de opzet en borging van een structureel en landelijk dekkend netwerk van Centra voor Seksueel Geweld (CSG's)⁴. Ten opzichte van de meicirculaire 2016 ontvangen de volgende centrumgemeenten in genoemde jaren elk een aanvullend bedrag van € 42.187: Almere, Amsterdam, Emmen, Enschede, Groningen, Haarlem, 's-Hertogenbosch, Leeuwarden, Leiden, Maastricht, Nijmegen, Rotterdam, Tilburg, Utrecht, Vlissingen en Zwolle. Samen met de toevoeging in de meicirculaire 2016 komt het bedrag voor genoemde gemeenten op € 131.250 in 2016 en in 2017.

Voor de verdeling 2016 en verder zijn de volgende ontwikkelingen relevant:

- voor het jaar 2016 zijn ten opzichte van de meicirculaire 2016 de aantallen eenheden van de maatstaven van het objectieve verdeelmodel geactualiseerd. De geactualiseerde aantallen zijn behalve voor 2016 ook voor latere jaren in de berekeningen gebruikt.
- de verdeling van de middelen voor de opvang van mannelijke slachtoffers van geweld in huiselijke kring over 6 centrumgemeenten wijzigt ten opzichte van de meicirculaire 2016. De verdeling is vanaf 2017 als volgt: Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht ontvangen elk een bedrag van € 210.000 per jaar, Tilburg en Zwolle elk een bedrag van € 180.000 per jaar.
- bij de verdeling van de begeleidingsmiddelen die uit de AWBZ zijn toegevoegd is rekening gehouden met de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang. De VNG-commissie Gezondheid en Welzijn heeft zich nog niet uitgesproken over de verdeling van deze middelen voor 2018 en verder. De VNG wil het komende half jaar gebruiken om met haar leden uit te werken wat het meest recht doet aan waar de kosten daadwerkelijk neerslaan en hoe een wenselijke beweging in gang gezet kan worden. In de meicirculaire 2017 zal vermeld worden of in 2018 een volgende stap gezet wordt (naar 100% objectief) of dat dit nog een jaar uitgesteld wordt (dus per 2019 naar 100% objectief).

De verdeling over de gemeenten is opgenomen in de gemeentefondsruubriek op internet

(<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en->

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/02/08/kamerbrief-over-brief-aan-de-vng-over-extra-middelen-csg-s>

10. Bodemsanering

De bedragen 2019 en 2020 voor de gemeente Amsterdam worden verlaagd vanwege de verrekening van de versnelde uitfinanciering van oude afspraken. Het betreft de afkoop van de rijksbijdragen aan het Amsterdamse gasfabrieksprogramma. Via de meicirculaire 2015 (zie paragraaf 4.2-2) heeft een versnelling plaatsgevonden van € 5,05 miljoen die nu op genoemde jaren in mindering wordt gebracht.

11. Pilot weerbaar opvoeden

De gemeenten Culemborg (€ 105.080), Delft (€ 49.946), Maastricht (€ 50.000) en Roosendaal (€ 49.750) ontvangen een bijdrage in het kader van de tweede fase pilot weerbaar opvoeden. In de pilot wordt in twee fasen een laagdrempelig aanbod van professionele opvoedondersteuning gestimuleerd, zowel bij algemene opvoedingsvragen, als bij specifieke, meer "taboe" - opvoedingsvragen zoals het bespreekbaar maken van radicalisering. De tweede fase omvat de uitvoering van projectplannen die de deelnemende gemeenten met lokale partners en experts uit de landelijke expertgroep in de eerste fase hebben opgesteld.

12. Expositie The STEC Food

De gemeente Eindhoven ontvangt een bijdrage voor 'The STEC Food', een expositie over innovaties in voedsel en voeding.

13. MIRT-onderzoek A2

De gemeente 's-Hertogenbosch ontvangt een bijdrage voor het uitvoeren van een MIRT-onderzoek A2. Het betreft vooral een analyse naar de oorzaken van de bereikbaarheidsopgaven voor het traject knooppunt Deil – 's-Hertogenbosch – knooppunt Vught.

14. Kracht on Tour

De gemeenten Goes en Zeist ontvangen respectievelijk € 20.000 en € 23.000 voor het organiseren van een bijeenkomst 'Kracht on Tour'. Het doel van de bijeenkomst is het vergroten van de bewustwording bij vrouwen van het belang van economische zelfstandigheid. De toekenning van de bijdrage volgt op de mogelijkheid die centrumgemeenten in 2015 werd geboden om zelf (of namens een regiogemeente) een aanvraag in te dienen voor cofinanciering door het Rijk bij het organiseren van een eigen editie van Kracht on Tour.

15. Business Marathon Smart Mobility

De gemeente Utrecht ontvangt een bijdrage voor de Business Marathon Smart Mobility. Het betreft

een initiatief om innovatieve oplossingen voor het bereikbaarheidsvraagstuk van het Utrecht Science Park aan te jagen.

16. Erfgoed en ruimte

De gemeenten Landgraaf en Sittard-Geleen ontvangen een bijdrage van respectievelijk € 24.793 en € 14.035 voor projecten ten behoeve van de Beleidsnota Kiezen voor karakter, onderdelen werelderfgoed en levend landschap.

17. Citydeal Warm Welkom Talent

De gemeente Amsterdam ontvangt een bijdrage in verband met de Citydeal Warm Welkom voor Talent. De gemeenten Amsterdam, Groningen, Den Haag en Eindhoven gaan binnen deze Citydeal nauw samenwerken met het Rijk om Nederland aantrekkelijker te maken voor ambitieuze buitenlandse ondernemers.

Overige mededelingen decentralisatie- en integratie-uitkeringen

- Verhoogde asielinstroom

Onder meer in paragraaf 4.2-1 van de meicirculaire 2016 bent u geïnformeerd over de maatregelen voortvloeiend uit het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom van 28 april 2016. Rijk en VNG hebben de afgelopen maanden benut om afspraken te maken over de nadere uitwerking van de decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom, waarvoor zowel in 2016 als 2017 een bedrag van € 190,5 miljoen beschikbaar is.

Zoals in de meicirculaire 2016 is toegelicht, is het bedrag opgebouwd uit het partieel effect op het gemeentefonds van de extra rijksuitgaven aan eerstejaarsopvang en uit middelen voor participatie en integratie. Besloten is dit onderscheid alsnog tot uitdrukking te brengen door de decentralisatie-uitkering Verhoogde Asielinstroom te splitsen in twee afzonderlijke decentralisatie-uitkeringen:

- 1) de decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect: omvang € 122,5 miljoen per jaar in 2016 en 2017;
- 2) de decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie: omvang € 68 miljoen per jaar in 2016 en 2017.

Bij het sluiten van het uitwerkingsakkoord werd voor 2016 en 2017 uitgegaan van een gelijk aantal te plaatsen vergunninghouders, namelijk 43.000 per jaar. Daarmee komt het bedrag per geplaatste vergunninghouder voor de decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect op € 2.848,84 en voor de decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie op € 1.581,40. Indien het aantal gehuisveste vergunninghouders over 2016 en 2017 in totaal lager uitkomt dan 86.000 blijven de bedragen per vergunninghouder gehandhaafd. Een eventueel onverdeeld bedrag van de decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect zal

terugvloeien naar de algemene uitkering. Voor de decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie geldt dat een eventueel resterend bedrag terugvloeit naar de begroting van het ministerie van SZW.

Toekenning van de bedragen per vergunninghouder vindt achteraf plaats op basis van de realisatiecijfers per gemeente van het COA/Opnieuw Thuis en heeft alleen betrekking op de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2017. Eventuele achterstanden in de taakstellingen tot en met 31 december 2015 worden in mindering gebracht op de realisatie van de taakstelling over de jaren 2016 en 2017. Een eventuele voorsprong tot en met 31 december 2015 telt wel mee bij de realisatie van de taakstelling over de jaren 2016 en 2017.

Vanwege de eenvoud is besloten de toekenning van middelen niet alleen betrekking te laten hebben op de extra instroom van vergunninghouders die zich nu voordoet, maar ook op het aantal dat regulier – dus los van de huidige bijzondere omstandigheden – instroomt. Materieel gezien heeft dit geen effect omdat bij de toedeling van de taakstelling voor beide categorieën dezelfde methode wordt gehanteerd (i.c. het relatieve aandeel van gemeenten in een taakstelling is steeds gelijk).

In deze circulaire vindt de toekenning plaats over het eerste halfjaar van 2016. De gehanteerde realisatiecijfers kunt u vinden op de website van het COA/Opnieuw thuis: <http://www.opnieuwthuis.nl/documents/Land%20in%20beeld/Overzicht%20per%20provincie%20en%20gemeente%20-%20juni%202016.pdf>. Per gemeente is de realisatie (kolom 'Gehuisvest in periode jan–juni 2016') gecorrigeerd voor de achterstand danwel voorsprong⁵. Een eventuele negatieve uitkomst wordt op nul gesteld. De bedragen per gemeente zijn opgenomen in de bijlagen 4.2.1a en 4.2.1b.

Overeenkomstig bovenstaande werkwijze geschiedt in volgende circulaire steeds de toekenning over de voorafgaande periode, op basis van de meest actuele beschikbare maandcijfers van het COA/Opnieuw thuis. Het eerstvolgende moment van toekenning is daarmee de decembercirculaire 2016.

- Maatschappelijke opvang

De verdeling voor 2016 en 2017 is ten opzichte van de meicirculaire 2016 gewijzigd door het gebruik van actuelere maatstafaantallen. De uitkering voor 2018 en verder is gelijk gesteld aan de uitkering voor 2017. De bedragen 2015 worden bij decembercirculaire 2016 definitief gemaakt.

Een overzicht van de bedragen per gemeente treft u aan in bijlage 4.2.2.

---

⁵ Het aantal gehuisveste vergunninghouders waarop de bedragen per gemeente voor beide decentralisatie-uitkeringen zijn gebaseerd kan als volgt worden berekend:

taakstelling 2016-1 (kolom 'Taakstelling 2016-1') minus gecorrigeerde taakstelling 2016-1 (kolom 'Taakstelling 2016-1 (gecorrigeerd met achterstand of voorsprong)') plus realisatie taakstelling 2016-1 (kolom 'Gehuisvest in periode jan–juni 2016').

- Stopzetten huishoudelijke verzorging voor Wlz-cliënten met een mpt per 2017

Per 1 januari 2017 zijn gemeenten niet meer verantwoordelijk voor het verstrekken van huishoudelijke verzorging aan Wlz-cliënten met een modulair pakket thuis (mpt). In het bestuurlijk overleg tussen VWS en de VNG van 25 april jl. is de uitname van € 30 miljoen per 1 januari 2017 akkoord bevonden. De gemeenten dienen de cliënten die het betreft te informeren over het stopzetten van de huishoudelijke verzorging vanuit de gemeente en dat zij per 1 januari 2017 terecht kunnen bij de Wlz-aanbieder. De zorgkantoren zullen tevens de cliënten informeren.

Om gemeenten te voorzien van een overzicht van alle cliënten met huishoudelijke verzorging met een Wlz-indicatie, kunnen de gemeenten via het dataportaal van het CAK (Porta) de BSN's aanleveren van de cliënten met huishoudelijke verzorging in hun gemeente. Deze data zal het CIZ vervolgens verrijken met het al dan niet hebben van een Wlz-indicatie. Dit bestand wordt circa 1 november per gemeente via het dataportaal van het CAK teruggestuurd. Gemeenten dienen hiertoe vanaf maandag 3 oktober tot en met uiterlijk vrijdag 7 oktober de BSN's via de dataportaal aan te leveren in een standaardformat. Meer informatie, met daarin onder andere een instructie hoe het bestand met de BSN's moet worden aangeleverd, volgt op korte termijn middels een ledenbrief van de VNG. De contactpersonen van het CAK bij de gemeenten zullen in de week van 26 september het format ontvangen via de VNG.

- Pilot EU-migranten

Het kabinet zet in op de invoering van het participatieverklaringstraject voor alle inburgeringsplichtigen. Het ondertekenen van de participatieverklaring wordt daarmee verplicht. Echter, in verband met internationale- en EU-regelgeving geldt die verplichting niet voor EU-migranten. In de decembercircularre 2016 zal aan de gemeenten Amsterdam, Peel en Maas en Westland een bijdrage worden toegekend om de kennis te borgen die zij hebben opgedaan met projecten gericht op de integratie van EU-migranten.

5 Overige mededelingen

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat diverse mededelingen over de gemeentefinanciën. Paragraaf 5.2 bevat mededelingen over het gemeentefonds die geen betrekking hebben op één van de specifieke onderdelen uit de hoofdstukken 2, 3 of 4. Vervolgd wordt met mededelingen op het terrein van de gemeentefinanciën.

5.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen

Gemeentefondstotalen

Tabel 5.2.1 bevat een overzicht van de gemeentefondstotalen 2016-2021. In de tabel zijn de bedragen uit de hoofdstukken 2, 3 en 4 bij elkaar gebracht.

Tabel 5.2.1 Gemeentefondstotalen 2016-2021 (in miljoenen euro's)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Algemene uitkering	15.644	15.562	16.222	16.638	17.072	17.392
DU/IU	2.365	2.161	1.934	1.945	1.966	1.947
IU Sociaal domein	10.015	9.587	9.533	9.449	9.341	9.342
Totaal	28.024	27.310	27.689	28.032	28.379	28.680

Bevoorschotting

De bedragen 2016 uit de tabel zullen worden verwerkt in de bevoorschotting vanaf 4 oktober 2016. Tot dat tijdstip is de bevoorschotting gebaseerd op de meicirculaire 2016. Op de eerste dinsdag in oktober zullen ook eventuele verrekeningen plaatsvinden als er voor 2016 te veel of juist te weinig voorschot is verstrekt. Verrekeningen over het uitkeringsjaar 2015 worden ook in oktober uitgevoerd.

De voorschotbetalingen op de algemene uitkering over 2017 zullen in beginsel gebaseerd worden op de uitkeringsfactor en de bedragen per eenheid die in deze circulaire zijn vermeld. Daarnaast worden de basisgegevens overgenomen van het jaar 2016.

Nominale ontwikkelingen

De algemene uitkering is uitgedrukt in lopende prijzen. De decentralisatie- en de integratie-uitkeringen betreffen doorgaans nominale bedragen. De integratie-uitkering Sociaal domein en de integratie-uitkering Wmo zijn uitgedrukt in constante prijzen.

Om gemeenten in staat te stellen op een juiste wijze met nominale ontwikkelingen om te gaan is tabel 5.2.2 opgenomen. De tabel bevat de twee loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB ([CPB](#)), met name de rubriek Macro Economische Verkenning (MEV2017).

Wellicht ten overvloede wordt vermeld dat de cijfers in tabel 5.2.2 geen relatie hebben met de (mutatie in de) omvang van het accres zoals opgenomen in paragraaf 2.2-1. Zij zijn slechts opgenomen als een mogelijkheid om in de gemeentelijke begrotingen rekening te houden met prijsontwikkelingen.

Tabel 5.2.2 Prijsmutaties per jaar 2014-2017

	2014	2015	2016	2017
overheidsconsumptie				
- netto materiële consumptie	0,90%	-0,90%	0,90%	0,80%
- lonen en salarissen	0,50%	0,70%	2,30%	1,00%
algemene prijsontwikkeling				
- prijsmutatie bbp	0,10%	0,10%	0,50%	0,90%

Bron: MEV2017

5.3 Herverdeling wegenbeheer

Het groeipercentage voor de bijdragen van gemeenten aan het beheer van gemeentelijke wegen door waterschappen bedraagt voor de jaren 2016 en 2017 respectievelijk 0,7% en 1,0%.

Sinds 1993 dient een aantal gemeenten op grond van de artikelen 22 en 24 van de Wet herverdeling wegenbeheer (WHW) een uitkering te verstrekken aan een waterschap voor het beheer van wegen. De hoogte van de uitkering is vastgelegd in het Besluit bijdrage vergoeding wegzorg (Stb.1994, 427). Jaarlijks wordt zij bijgesteld op basis van gegevens van het Centraal Planbureau.

Voor het jaar 2016 wordt het groeipercentage definitief vastgesteld op 0,7%. Dit is het saldo van de raming voor 2016 (naar huidige inzicht 1,3%) en de nacalculatie over 2015 (-0,6%). Voor het jaar 2017 wordt het groeipercentage voorlopig vastgesteld op 1,0%. Dit komt overeen met de huidige raming van de prijsstijging van de overheidsconsumptie in het jaar 2017.

5.4 Individuele EMU-referentiewaarden gemeenten 2017

Het aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo is macro genormeerd. Het Rijk maakt daarover afspraken met het IPO, de VNG en de UvW.

In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) van 28 september 2016 wordt overleg gevoerd over de EMU-tekortnorm voor 2017 en de onderlinge verdeling naar overheidslaag. De minister van Financiën zal hierna de Staten-Generaal informeren over de uitkomst en de afgesproken EMU-norm voor 2017. Tegelijkertijd zult u worden geïnformeerd over de gevolgen voor gemeenten.

5.5 Traject herziening financiële verhoudingen

In de meicirculaire 2016 bent u geïnformeerd over het traject herziening financiële verhoudingen waartoe in het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) van 28 april 2016 is besloten. Het herzieningstraject richt zich op de financiële verhouding tussen het Rijk en de gemeenten en specifiek op de verdeling van het gemeentefonds. De stuurgroep en expertgroep zijn inmiddels samengesteld en reeds meerdere keren bij elkaar gekomen. De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de beide fondsbeheerders en drie leden die voorheen werkzaam waren in het openbaar bestuur: Ralph Pans, Jeannette Baljeu en Erik Dannenberg. In de expertgroep hebben naast de fondsbeheerders de Rfv, de VNG, het Centraal Planbureau, het Planbureau voor de Leefomgeving en het Sociaal en Cultureel Planbureau zitting.

De komende maanden zullen worden gebruikt voor het maken van een probleemanalyse van de toekomstbestendigheid van het stelsel van financiële verhoudingen en het verkennen van mogelijke oplossingsrichtingen in verschillende varianten. Hierbij krijgen in ieder geval de volgende subthema's een plek:

- faciliteren van regionaal-economische ontwikkelingen;
- prikkelwerking in de verdeling;
- vereenvoudigen van de verdeling.

Onderzocht wordt of aanpassingen in de uitgangspunten van de verdeelsystematiek nodig zijn, zoals deze nu gelden volgens de Financiële-verhoudingswet. Een aantal varianten wordt uitgewerkt waardoor inzicht ontstaat in de consequenties van het hanteren van verschillende uitgangspunten. Hierbij wordt ook de samenhang met het lokaal belastinggebied gezien. De voor- en nadelen van deze varianten worden in kaart gebracht (zowel kwalitatief als kwantitatief) zonder hieraan een politiek waardeoordeel te koppelen. De analyse mondt uit in een rapportage die in het voorjaar van 2017 wordt aangeboden aan de Tweede Kamer.

Gedurende het herzieningstraject zullen momenten worden gecreëerd om met gemeenten en andere belanghebbenden het gesprek aan te gaan. U kunt eventuele vragen of suggesties ten aanzien van het traject ook mailen naar herzieningfv@minbzk.nl.

5.6 Actualisatie Handleiding Artikel 12

Naar verwachting in oktober 2016 wordt de geactualiseerde Handleiding artikel 12 gepubliceerd op de website van de rijksoverheid. Een belangrijke aanpassing die in de handleiding zal worden doorgevoerd is ingegeven door de herinrichting van de adviesfunctie inzake de financiële verhoudingen door de overgang van deze functie van de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv) naar de Raad voor het openbaar bestuur (Rob). De adviesfunctie inzake de financiële verhoudingen zal daardoor een strategisch en toekomstgericht karakter krijgen.

Daarnaast worden de passages die betrekking hebben op grondexploitatie en/of grondbeleid in

technische en redactionele sfeer verduidelijkt. Aanleiding daarvoor zijn het rapport Grond, Geld en Gemeenten van de Rfv (juli 2015) en de aanpassing van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten als gevolg van de invoering van de vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen. Het betreft verduidelijkingen van de werkwijze bij het saneren van een negatieve algemene reserve als gevolg van het nemen van verliezen ten gevolge van grondexploitatie en van de toepassing van de saneringstermijn van in principe 10 jaar, ingeval het tekort in belangrijke mate wordt veroorzaakt door grondexploitatieverliezen.

Gevoed door de uitvoeringspraktijk worden daarnaast nog wat redactionele aanpassingen doorgevoerd die beogen de leesbaarheid te vergroten en die de relatie met de geldende regelgeving leggen.

5.7 Jaarlijkse weging decentralisatie-uitkeringen

In artikel 13, lid 5, van de Financiële-verhoudingswet wordt bepaald dat jaarlijks, in overleg met de ministers die het aangaat, wordt gezien of een decentralisatie-uitkering kan worden gewijzigd in een integratie-uitkering of een algemene uitkering. In tabel 4.2.2 is te zien dat de meeste decentralisatie-uitkeringen niet structureel zijn. Van omzetting naar integratie-uitkering of algemene uitkering is voor die uitkeringen dan ook geen sprake. Voor de decentralisatie-uitkeringen Gezond in de stad, Groeiopgave Almere, Jeugd, Maatschappelijke opvang, Veiligheidshuizen, Versterking peuterspeelzaalwerk, Vrouwenopvang, Bevolkingsdaling en Voorschouwe voorziening peuters geldt dat deze niet aan alle gemeenten worden uitgekeerd en/of nu nog niet kunnen worden verdeeld via de maatstaven van de algemene uitkering. Deze decentralisatie-uitkeringen kunnen dan ook nu niet worden omgezet in een algemene uitkering of integratie-uitkering. Van de nog niet eerder in een begroting opgenomen decentralisatie-uitkeringen wordt bij ontwerpbegroting 2018 gezien of ze kunnen worden omgezet naar integratie-uitkering of algemene uitkering.

Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren 2016 en 2017

Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren 2016 en 2017 (vervolg)

Tabel 1 Verdeeltabel 2016 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	bedragen per eenheid 2016 mei 2016	w ijzigingen sinds mei 2016	bedragen per eenheid 2016 (deze circulaire)
OZB (w oningen eigenaar)	-0,1139%		-0,1139%
OZB (niet w oningen gebruiker)	-0,1246%		-0,1246%
OZB (niet w oningen eigenaar)	-0,1546%		-0,1546%
inw oners	154,58		154,58
krimp	0,00		0,00
kernen met minstens 500 adressen	55.518,40		55.518,40
OZB w aarde niet w oningen (in mln)	380,60		380,60
jongeren	242,58		242,58
ouderen	81,12		81,12
ouderen 75-85 jaar	26,78		26,78
w adden, t/m 2500 inw oners	188,85		188,85
w adden, van 2501 t/m 7500 inw oners	147,30		147,30
w adden, vanaf 7501 inw oners	33,22		33,22
huishoudens met laag inkomen	44,08		44,08
huishoudens met laag inkomen (drempel)	456,11		456,11
bijstandsontvangers	2.085,74		2.085,74
loonkostensubsidie	1.900,77		1.900,77
uitkeringsontvangers	83,58		83,58
minderheden	320,53		320,53
minderheden (drempel)	325,71		325,71
eenouderhuishoudens	208,30		208,30
eenpersoonhuishoudens	21,05		21,05
huishoudens	90,74		90,74
klantenpotentieel lokaal	39,19		39,19
klantenpotentieel regionaal	22,13		22,13
leerlingen (V)SO	230,78		230,78
leerlingen VO	370,50		370,50
achterstandsl leerlingen (drempel)	2.312,25		2.312,25
extra groei leerlingen VO	220,56		220,56
extra groei jongeren	256,36		256,36
land	41,01		41,01

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren 2016 en 2017 (vervolg)

Tabel 1 Verdeeltabel 2016 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	bedragen per eenheid 2016 mei 2016	w i j z i g i n g e n s i n d s mei 2016	bedragen per eenheid 2016 (deze circulaire)
land * bodemfactor gemeente	26,19		26,19
binnenw ater	37,19		37,19
buitenw ater	22,93		22,93
oppervlak bebouw ing	594,34		594,34
oppervlak bebouw ing w oonkernen	1.139,69		1.139,69
oppervlak bebouw ing buitengebied	958,59		958,59
opp. bebouw ing kern * bodemfactor kern	3.080,12		3.080,12
opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied	1.520,38		1.520,38
w oonruimten	59,68		59,68
w oonruimten * bodemfactor kern	50,70		50,70
opp. historische kernen, <40 ha	3.183,92		3.183,92
opp. historische kernen, 40-64 ha	6.899,37		6.899,37
opp. historische kernen, >64 ha	15.030,42		15.030,42
lengte historisch w ater	15,54		15,54
bew oonde oorden 1930	31,31		31,31
hist.w oningen in bew oonde oorden	85,74		85,74
ISV (a)	12.328.880,91		12.328.880,91
ISV (b)	7.566.718,34		7.566.718,34
omgevingsadressendichtheid (OAD)	74,24		74,24
omgevingsadressendichtheid (drempel)	23,67		23,67
oeverlengte * bodemfactor gemeente	11,70		11,70
oeverlengte * dichtheid * bf. gemeente	5,81		5,81
kernen	9.063,77		9.063,77
kernen * bodemfactor buitengebied	14.833,11		14.833,11
bedrijfsvestigingen	75,43		75,43
vast bedrag voor iedere gemeente ¹	236.418,34		236.418,34
vast bedrag voor Amsterdam	111.429.345,46		111.429.345,46
vast bedrag voor Rotterdam	63.326.634,25		63.326.634,25
vast bedrag voor Den Haag	49.085.717,12		49.085.717,12
vast bedrag voor Utrecht	31.416.882,26		31.416.882,26
vast bedrag Waddengemeenten	150.164,11		150.164,11
uitkeringsfactor	1,447	0,002	1,449

¹ Voor Baarle-Nassau tw ee maal het vaste bedrag.

Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren 2016 en 2017 (vervolg)

Tabel 2 Verdeeltabel 2017 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	bedragen per eenheid 2017 mei 2016	w ijzigingen sinds mei 2016	bedragen per eenheid 2017 deze circulaire
OZB (w oningen eigenaar)	-0,1107%		-0,1107%
OZB (niet w oningen gebruiker)	-0,1260%		-0,1260%
OZB (niet w oningen eigenaar)	-0,1563%		-0,1563%
inw oners	152,92		152,92
kernen met minstens 500 adressen	55.518,40		55.518,40
OZB w aarde niet w oningen (in mln)	380,70		380,70
jongeren	242,58		242,58
ouderen	79,62		79,62
ouderen 75-85 jaar	26,25		26,25
w adden, t/m 2500 inw oners	188,85		188,85
w adden, van 2501 t/m 7500 inw oners	147,30		147,30
w adden, vanaf 7501 inw oners	33,22		33,22
huishoudens met laag inkomen	44,08	-14,34	29,74
huishoudens met laag inkomen (drempel)	457,10		457,10
bijstandsontvangers	2.106,89		2.106,89
loonkostensubsidie	1.917,44		1.917,44
uitkeringsontvangers	83,56		83,56
minderheden	320,24	0,13	320,37
minderheden (drempel)	325,13		325,13
eenouderhuishoudens	208,30		208,30
eenpersoonhuishoudens	21,35		21,35
huishoudens	90,49		90,49
klantenpotentieel lokaal	39,20		39,20
klantenpotentieel regionaal	22,25		22,25
leerlingen (V)SO	230,78		230,78
leerlingen VO	370,50		370,50
achterstandsleerlingen (drempel)	2.312,25		2.312,25
extra groei leerlingen VO	220,56		220,56
extra groei jongeren	256,36		256,36
land	41,07	0,10	41,17

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren 2016 en 2017 (vervolg)

Tabel 2 Verdeeltabel 2017 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	bedragen per eenheid 2017 mei 2016	w ijzigingen sinds mei 2016	bedragen per eenheid 2017 deze circulaire
land * bodemfactor gemeente	26,46		26,46
binnenw ater	37,46	0,12	37,58
buitenw ater	22,97		22,97
oppervlak bebouw ing	595,42		595,42
oppervlak bebouw ing w oonkernen	1.139,69	1.162,71	2.302,40
oppervlak bebouw ing buitengebied	958,59	977,95	1.936,54
opp. bebouw ing kern * bodemfactor kern	3.088,74		3.088,74
opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied	1.524,64		1.524,64
w oonruimten	59,73	-2,19	57,54
w oonruimten * bodemfactor kern	50,79		50,79
opp. historische kernen, <40 ha	3.183,92	38,26	3.222,18
opp. historische kernen, 40-64 ha	6.909,78	39,24	6.949,02
opp. historische kernen, >64 ha	15.063,58	37,30	15.100,88
lengte historisch w ater	15,58		15,58
bew oonde oorden 1930	31,31	0,19	31,50
hist.w oningen in bew oonde oorden	85,74		85,74
ISV (a)	12.328.880,91	-6.195.109,31	6.133.771,60
ISV (b)	7.566.718,34	-3.802.181,85	3.764.536,49
omgevingsadressendichtheid (OAD)	74,31	-2,69	71,62
omgevingsadressendichtheid (drempel)	23,72		23,72
oeverlengte * bodemfactor gemeente	11,72		11,72
oeverlengte * dichtheid * bf. gemeente	5,82		5,82
kernen	9.063,77		9.063,77
kernen * bodemfactor buitengebied	14.874,64		14.874,64
bedrijfsvestigingen	75,58		75,58
vast bedrag voor iedere gemeente ¹	236.201,18	1.597,53	237.798,71
vast bedrag voor Amsterdam	111.429.345,46	-6.463.004,83	104.966.340,63
vast bedrag voor Rotterdam	63.326.634,25	1.165.144,13	64.491.778,38
vast bedrag voor Den Haag ²	48.533.087,64	2.554.863,78	51.087.951,42
vast bedrag voor Utrecht	31.416.882,26	-708.346,42	30.708.535,84
vast bedrag Waddengemeenten	150.164,11		150.164,11
uitkeringsfactor	1,420	0,010	1,430

¹ Voor Baarle-Nassau tw ee maal het vaste bedrag.

² De mutatie t.o.v. mei w ijkt af van de bijlage technische uitw erking VHROSV van 8 juli omdat daarin geen rekening w as gehouden met het incidentele karakter van de taakmuatie kosten referendum.

Bijlage 2.1.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren 2016 en 2017 (vervolg)

Tabel 3 Mutaties verdeel tabel 2017 (bedragen in euro's in basis)

maatslaven	totaal	algemene mutaties	cluster Infrastructuur	cluster overig	ontw ik- keling UB	effect brief VHROSV Tweede Kamer 8 juli	overige ontw ikkelingen
huishoudens met laag inkomen	-14,34		-14,34				
minderheden	0,13		0,13				
land	0,10		0,10				
binnenw ater	0,12		0,12				
oppervlak bebouw ing w oonkernen	1.162,71		1.162,71				
oppervlak bebouw ing buitengebied	977,95		977,95				
w oonruimten	-2,19		-2,19				
opp. historische kernen, <40 ha	38,26		38,26				
opp. historische kernen, 40-64 ha	39,24		39,24				
opp. historische kernen, >64 ha	37,30		37,30				
bew oonde oorden 1930	0,19		0,19				
ISV (a)	-6.195.109,31		-6.195.109,31				
ISV (b)	-3.802.181,85		-3.802.181,85				
omgevingsadressendichtheid (OAD)	-2,69		-2,69				
vast bedrag voor iedere gemeente	1.597,53		1.597,53				
vast bedrag voor Amsterdam	-6.463.004,83		-6.463.004,83				
vast bedrag voor Rotterdam	1.165.144,13		1.165.144,13				
vast bedrag voor Den Haag	2.554.863,78		2.554.863,78				
vast bedrag voor Utrecht	-708.346,42		-708.346,42				
uitkeringsfactor	0,010	0,014			-0,003	-0,002	0,001

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2017, gegroepeerd naar cluster

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2017, gegroepeerd naar cluster (vervolg)

Verdeelmaatstaven 2017, gegroepeerd naar cluster (bedragen in euro's in basis)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster Eigen inkomsten	-0,1107%	OZB (w oningen eigenaar)
	-0,1260%	OZB (niet-w oningen gebruiker)
	-0,1563%	OZB (niet-w oningen eigenaar)
	-37,40	w oonruimten
cluster Werk en inkomen	7,51	inw oners
	182,05	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	1.917,44	bijstandsonvangers
	1.917,44	loonkostensubsidie
	21,35	eenpersoonhuishoudens
	8,62	klantenpotentieel regionaal
	3,32	omgevingsadressendichtheid
cluster Jeugd	80,33	jongeren
	12,64	huishoudens met laag inkomen
	72,11	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	-2,00	uitkeringsontvangers
	93,53	minderheden
	90,58	eenouderhuishoudens
	0,70	klantenpotentieel regionaal
	0,72	omgevingsadressendichtheid
	5.836,28	vast bedrag voor iedere gemeente
cluster Maatschappelijke ondersteuning	31,40	inw oners
	79,62	ouderen
	26,25	ouderen 75-85 jaar
	1,02	huishoudens met laag inkomen
	147,53	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	19,66	huishoudens
	189,45	bijstandsonvangers
	85,56	uitkeringsontvangers
	78,10	minderheden
	2,51	klantenpotentieel lokaal
	5,33	klantenpotentieel regionaal
	1,51	land
	1,46	binnenw ater
	13,34	omgevingsadressendichtheid
	117,72	eenouderhuishoudens
	1.498,14	kernen
	0,12	leerlingen VO
	-4.808,48	vast bedrag voor iedere gemeente

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2017, gegroepeerd naar cluster (vervolg)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster Educatie	1,04	inwoners
	162,25	jongeren
	41,71	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	230,78	leerlingen (V)SO
	370,38	leerlingen VO
	2.312,25	achterstandsl leerlingen (drempel)
	48,34	minderheden
	217,62	minderheden (drempel)
	220,56	extra groei leerlingen VO
	256,36	extra groei jongeren
	0,07	klantenpotentieel regionaal
	8,59	land
	8,56	binnenwater
	2,95	omgevingsadressendichtheid
	4.422,19	kernen
cluster Cultuur en ontspanning	51,89	inwoners
	70,83	huishoudens
	34,00	klantenpotentieel lokaal
	8,79	klantenpotentieel regionaal
	331,29	opp. historische kernen, <40 ha
	331,08	opp. historische kernen, 40-64 ha
	331,51	opp. historische kernen, >64 ha
	85,74	his. woningen in bewoonde oorden
cluster Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	16,08	huishoudens met laag inkomen
	42,96	woningwaarde niet woningen (in miljoenen)
	16,38	inwoners
	21,63	minderheden
	2,02	klantenpotentieel lokaal
	-0,64	klantenpotentieel regionaal
	28,24	land
	25,15	land * bodemfactor gemeente
	27,56	binnenwater
	15,28	buitenwater
	2.302,40	oppervlak bebouwing wonkernen
	1.936,54	oppervlak bebouwing buitengebied
	3.088,74	opp. bebouwing kern * bodemfactor kern
	1.524,64	opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied
	467,27	opp. bebouwing totaal
	49,27	woningruimten
	32,15	woningruimten * bodemfactor kern

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2017, gegroepeerd naar cluster (vervolg)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
	2.890,89	opp. historische kernen, <40 ha
	6.617,94	opp. historische kernen, 40-64 ha
	14.769,37	opp. historische kernen, >64 ha
	15,58	lengte historisch water
	14,06	bewoonde oorden 1930
	6.133.771,60	ISV (a)
	3.764.536,49	ISV (b)
	38,07	omgevingsadressendichtheid
	19,08	omgevingsadressendichtheid (drempel)
	7,25	oeverlengte * bodemfactor gemeente
	3,60	oeverlengte * dichtheid * bodemf. gemeente
	14.874,64	kernen * bodemfactor buitengebied
	63,37	bedrijfsvestigingen
	26.822,69	vast bedrag voor iedere gemeente
cluster Riolerings en reiniging	-2,97	land
	-55,91	woonruimten
	-5,47	inwoners
	1,31	land * bodemfactor gemeente
	18,64	woonruimten * bodemfactor kern
	3,12	omgevingsadressendichtheid
	4,47	oeverlengte * bodemfactor gemeente
	2,22	oeverlengte * dichtheid * bodemf. gemeente
cluster Openbare orde en veiligheid	0,15	inwoners
	55.518,40	kernen met minstens 500 adressen
	337,74	woonwaaarde niet woningen (in miljoenen)
	13,70	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	57,82	minderheden
	65,26	minderheden (drempel)
	0,67	klantenpotentieel lokaal
	2,00	klantenpotentieel regionaal
	4,79	land
	7,69	buitenwater
	128,15	opp. bebouwing totaal
	51,42	woonruimten
	13,66	omgevingsadressendichtheid
	4,64	omgevingsadressendichtheid (drempel)
	3.143,44	kernen

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2017, gegroepeerd naar cluster (vervolg)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
	5,70	bedrijfsvestigingen
	64.894,96	vast bedrag Amsterdam
	64.894,96	vast bedrag Rotterdam
	64.894,96	vast bedrag Den Haag
	64.894,96	vast bedrag Utrecht
cluster Bestuur en algemene ondersteuning	50,02	inw oners
	20,95	minderheden
	42,25	minderheden (drempel)
	-2,62	klantenpotentieel regionaal
	1,01	land
	50,16	w oonruimten
	17,44	bew oonde oorden 1930
	-3,56	omgevingsadressendichtheid
	6,51	bedrijfsvestigingen
	209.948,22	vast bedrag voor iedere gemeente
cluster Overig	188,85	w adden t/m 2500 inw oners
	147,30	w adden 2500-7500 inw oners
	33,22	w adden >7500 inw oners
	104.901.445,67	vast bedrag Amsterdam
	64.426.883,42	vast bedrag Rotterdam
	51.023.056,46	vast bedrag Den Haag
	30.643.640,88	vast bedrag Utrecht
	150.164,11	vast bedrag Waddengemeenten

Opbouw algemene uitkering 2016-2021 (in miljoenen euro's)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Vindplaats
Algemene uitkering voorafgaand jaar	14.753,520	15.643,954	15.562,205	16.221,919	16.638,176	17.072,020	
algemene mutaties							
- accres	618,609	188,491	420,352	400,187	429,619	340,833	september 2016, § 2.2-1
- accres tranche 2015 (incidenteel)	49,555	-49,555					mei 2016, § 2.2-1
- accres tranche 2015 (structureel)	49,555						mei 2016, § 2.2-1
- accres tranche 2014 (incidenteel)	124,504						mei 2015, § 2.2-1
- accres (gerichte verdeling, ingroeiregeling OHV)	-8,500						mei 2005, § 5.1
- verhoogde asielinstroom	-54,500	-136,000	190,500				mei 2016, § 2.2-8
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	6,366	6,366	6,366	6,366	6,366		september 2013, § 5.2.1
- EU-richtlijn invordering	0,090						september 2011, § 5.3
- lagere apparaatskosten	-60,000	-60,000	-60,000	-60,000	-70,000	-90,000	mei 2016, § 2.2-3
- plafond BTW-compensatiefonds	54,020	19,412	67,421	67,267	73,097	58,185	september 2016, § 2.2-2
- onderzoeksagenda CFB			0,250				september 2013, § 5.2.2
- Waarderingskamer (incl. landelijke voorziening WOZ)	-0,226	-0,203	pm	pm			september 2016, § 2.2-3
- knelpunten verdeelproblematiek	-0,076	-0,077	-0,080	-0,081	-0,083	-0,085	mei 2016, § 2.2-4
- A+O fonds	-0,161	-0,030	pm	pm			mei 2016, § 2.2-5
- VNG-betalingen	-7,370	-14,413	24,603				mei 2016, § 2.2-7
- groeiopgave Almere	0,076	-0,038					mei 2016, § 2.2-6
cluster eigen inkomsten							
- suppletie-uitkering afschaffing OZB w oningen gebruikers	-6,366	-6,366	-6,366	-6,366	-6,366		september 2013, § 5.2.1
cluster werk en inkomen							
- uitvoeringskosten Participatiew et	7,000	7,000	7,000	6,000			mei 2014, § 2.2-9
- individuele studietoelag	12,000	11,000	6,000				mei 2014, § 2.2-10
- wetsvoorstel vrijlating lijfrenteopbouw	3,000	2,000	2,000	2,000	1,000		september 2015, § 2.2-9
- taaleis Participatiew et	2,500	2,500					september 2015, § 2.2-10
cluster maatschappelijke ondersteuning							
- scootmobielen	-10,000	-25,000					mei 2013, § 5.2.5
cluster educatie							
- ingroeiregeling OHV	8,500						mei 2005, § 5.1
cluster cultuur en ontspanning							
- e-Boeken	-1,200	-1,400	-1,600				mei 2014, § 2.2-12
- beeldende kunst en vormgeving		0,000					september 2015, § 2.2-5
cluster infrastructuur en gebiedsontwikkeling							
- WUW-middelen	0,311	0,762	1,599	0,000			Stb. 2001, 415
- BRZO	-11,171	1,121					september 2015, § 2.2-8
- Basisregistratie Grootchalige Topografie		7,039	0,211	0,211	0,211		mei 2016, § 2.2-11
cluster bestuur en algemene ondersteuning/overig							
- implementatieondersteuning mGBA			1,000				september 2014, § 2.2-6
- burgerzakenmodules Basisregistratie Personen	0,350						september 2014, § 2.2-7
- Basisregistratie Personen	-1,843						mei 2015, § 2.2-7
- Generieke Digitale Infrastructuur	-1,369	0,373	0,458	0,673			mei 2015, § 2.2-6
- waterschapsverkiezingen	-23,800						mei 2014, § 2.2-16
- Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid (NUP)	122,000						september 2011, § 4.4
- referendum	29,200	-29,200					mei 2016, § 2.2-9
- BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders		-4,731					mei 2016, § 2.2-10
cluster Overig							
- bevolkingsdaling	-11,245					11,245	september 2015, § 2.2-6
- School2Care	-0,175						september 2015, § 2.2-7
- referendum	0,800	-0,800					mei 2016, § 2.2-9
Algemene uitkering	15.643,954	15.562,205	16.221,919	16.638,176	17.072,020	17.392,198	

Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering VHROSV (vervolg)

Herverdeeleffecten per inwoner en suppletie 2017 VHROSV			
Gemeente	Inwoners	VHROSV hve per inw	VRHOSV suppleties hve
Aa en Hunze	25.203	11	-55.854
Aalburg	12.922	10	-26.161
Aalsmeer	31.077	8	-53.325
Aalten	26.904	9	-51.775
Achtkarspelen	27.983	8	-49.305
Alblasserdam	19.845	1	-4.495
Albrandswaard	25.148	2	-12.127
Alkmaar	107.106	-3	-
Almelo	72.291	2	-34.018
Almere	196.932	-1	-
Alphen aan den Rijn	107.396	1	-19.831
Alphen-Chaam	9.753	18	-37.909
Ameland	3.590	16	23.301
Amersfoort	152.481	-2	-
Amstelveen	87.162	-5	-
Amsterdam	821.752	-30	12.326.280
Apeldoorn	158.099	1	-38.234
Appingedam	12.011	1	-3.155
Arnhem	152.293	-5	-
Assen	67.165	1	-7.882
Asten	16.559	13	-43.921
Baarle-Nassau	6.599	25	-34.108
Baarn	24.406	-0	-
Barendrecht	47.521	1	-13.526
Barneveld	54.703	11	-130.541
Bedum	10.441	6	-14.203
Beek	16.214	6	-18.912
Beemster	8.903	10	-19.393
Beesel	13.511	6	-18.309
Bellingwedde	9.154	13	-25.279
Berg en Dal	34.258	4	-29.560
Bergeijk	18.209	15	-56.022
Bergen L	13.152	11	-29.313
Bergen NH	30.005	4	-24.359
Bergen op Zoom	66.320	1	-19.254
Berkelland	44.364	12	-115.755
Bernheze	29.729	11	-69.247
Best	28.737	6	-35.257
Beuningen	25.282	4	-21.542
Beverwijk	40.182	-2	-
Binnenmaas	28.656	5	-30.559
Bladel	19.869	14	-57.441
Blaricum	9.312	3	-5.808
Bloemendaal	22.256	2	-10.906
Bodegraven-Reeuwijk	33.208	5	-32.568

Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering VHROSV (vervolg)

Herverdeeleffecten per inwoner en suppletie 2017 VHROSV			
Gemeente	Inwoners	VHROSV hve per inw	VRHOSV suppleties hve
Boekel	10.119	17	-35.823
Borger-Odoorn	25.502	11	-60.807
Borne	21.992	3	-15.636
Borsele	22.568	13	-61.647
Boxmeer	28.342	11	-68.313
Boxtel	30.337	5	-30.842
Breda	180.937	-1	-
Brielle	16.467	3	-8.878
Bronckhorst	36.726	13	-101.278
Brummen	20.983	7	-31.392
Brunssum	28.656	-1	-
Bunnik	14.662	7	-21.727
Bunschoten	20.647	5	-22.082
Buren	26.117	11	-61.892
Capelle aan den IJssel	66.478	-5	-
Castricum	34.361	2	-12.775
Coevorden	35.535	11	-81.768
Cranendonck	20.542	12	-50.945
Cromstrijen	12.784	7	-18.705
Cuijk	24.649	7	-38.835
Culemborg	27.560	3	-17.423
Dalfsen	27.677	13	-76.507
Dantumadiel	19.059	7	-26.686
De Bilt	42.169	2	-16.435
De Fryske Marren	51.213	10	-104.365
De Marne	10.157	15	-31.673
De Ronde Venen	42.588	5	-47.911
De Wolden	23.661	13	-63.685
Delft	101.030	-9	-
Delfzijl	25.409	8	-43.232
Den Helder	56.483	-1	-
Deurne	31.765	14	-91.935
Deventer	98.540	-0	-
Diemen	26.666	-4	-
Dinkelland	25.928	14	-74.257
Doesburg	11.355	1	-2.680
Doetinchem	56.484	4	-53.333
Dongen	25.395	6	-29.873
Dongeradeel	23.983	8	-39.792
Dordrecht	118.899	-5	-
Drechterland	19.294	9	-36.141
Drimmelen	26.703	7	-37.145
Dronten	40.363	9	-75.653
Druten	18.294	6	-24.372
Duiven	25.548	5	-28.080

Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering VHROSV (vervolg)

Herverdeeleffecten per inwoner en suppletie 2017 VHROSV			
Gemeente	Inwoners	VHROSV hve per inw	VRHOSV suppleties hve
Echt-Susteren	31.947	8	-54.060
Edam-Volendam	35.393	2	-17.782
Ede	111.575	5	-111.423
Eemnes	8.807	4	-8.200
Eemmond	15.770	14	-47.912
Eersel	18.347	13	-48.887
Eijsden-Margraten	24.967	8	-44.632
Eindhoven	223.209	-3	-
Elburg	22.843	6	-27.905
Emmen	107.775	5	-119.322
Enkhuizen	18.345	2	-6.005
Enschede	158.553	-2	-
Epe	32.214	6	-41.534
Ermelo	26.190	7	-36.805
Etten-Leur	42.503	5	-42.368
Ferwerderadiel	8.738	13	-23.119
Franekeradeel	20.328	8	-32.905
Geertruidenberg	21.574	7	-33.399
Geldermalsen	26.323	11	-60.067
Geldrop-Mierlo	38.879	3	-22.934
Gemert-Bakel	29.513	13	-79.778
Gennep	17.280	9	-33.298
Giessenlanden	14.464	9	-27.555
Gilze en Rijen	26.065	8	-43.961
Goeree-Overflakkee	48.206	7	-71.446
Goes	37.153	2	-17.511
Goirle	23.014	5	-22.716
Gooise Meren	56.328	-1	-
Gorinchem	35.338	-1	-
Gouda	71.105	-4	-
Grave	12.840	5	-14.155
Groningen	200.336	-11	-
Grootevast	12.123	12	-30.789
Gulpen-Wittem	14.497	7	-20.504
Haaksbergen	24.307	10	-51.007
Haaren	13.523	12	-33.904
Haarlem	156.645	-8	-
Haarlemmerliede Spaarnw	5.574	5	-6.293
Haarlemmermeer	144.152	4	-115.024
Halderberge	29.484	9	-53.767
Hardenberg	59.577	11	-135.223
Harderwijk	45.776	2	-20.760
Hardinxveld-Giessendam	17.802	4	-14.219
Haren	18.924	4	-14.221
Harlingen	15.779	3	-8.875

Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering VHROSV (vervolg)

Herverdeeleffecten per inwoner en suppletie 2017 VHROSV			
Gemeente	Inwoners	VHROSV hve per inw	VRHOSV suppleties hve
Hatterum	11.821	4	-10.848
Heemskerk	39.138	-3	-
Heemstede	26.480	-1	-
Heerde	18.512	7	-28.731
Heerenveen	50.141	5	-57.143
Heerhugowaard	53.554	1	-16.633
Heerlen	87.500	-4	-
Heeze-Leende	15.477	12	-38.480
Heiloo	22.553	2	-8.215
Hellendoorn	35.622	8	-57.968
Hellevoetsluis	38.882	-1	-
Helmond	89.718	2	-29.886
Hendrik-Ido-Ambacht	29.156	-1	-
Hengelo O	81.059	0	-2.287
Het Bildt	10.592	10	-21.848
Heumen	16.383	6	-21.107
Heusden	43.132	6	-54.742
Hillegom	21.101	2	-8.446
Hilvarenbeek	15.042	14	-44.855
Hilversum	87.161	-4	-
Hof van Twente	34.917	13	-96.795
Hollands Kroon	47.546	11	-105.459
Hoogeveen	54.860	5	-54.301
Hoogezand-Sappemeer	34.334	2	-17.055
Hoorn	71.880	-1	-
Horst aan de Maas	41.661	13	-113.502
Houten	48.637	2	-21.163
Huizen	41.315	-2	-
Hulst	27.360	10	-55.258
IJsselstein	34.061	-0	-
Kaag en Braassem	25.844	6	-33.543
Kampen	51.432	3	-34.993
Kapelle	12.545	9	-24.981
Katwijk	63.633	-1	-
Kerkrade	46.524	-2	-
Koggenland	22.426	8	-37.452
Kollumerland en Nwkruiel	12.835	8	-22.670
Korendijk	10.778	7	-15.105
Krimpen aan den IJssel	28.970	-1	-
Krimpenerwaard	54.208	5	-55.639
Laarbeek	21.913	11	-49.210
Landerd	15.290	13	-42.537
Landgraaf	37.456	0	-1.400
Landsmeer	10.823	2	-5.089
Langedijk	27.287	4	-22.365

Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering VHROSV (vervolg)

Herverdeeleffecten per inwoner en suppletie 2017 VHROSV			
Gemeente	Inwoners	VHROSV hve per inw	VRHOSV suppleties hve
Lansingerland	58.133	4	-52.292
Laren	10.857	3	-7.868
Leek	19.478	8	-33.380
Leerdam	20.568	2	-7.940
Leeuwarden	107.691	-4	-
Leeuwarderadeel	10.221	7	-14.325
Leiden	121.562	-9	-
Leiderdorp	26.853	-2	-
Leidschendam-Voorburg	73.979	-6	-
Lelystad	76.418	2	-26.528
Leudal	36.244	13	-99.017
Leusden	29.062	3	-18.898
Lingewaal	11.079	9	-20.958
Lingewaard	45.788	4	-38.819
Lisse	22.539	2	-7.369
Littenseradiel	10.879	14	-32.259
Lochem	33.244	11	-77.808
Loon op Zand	22.960	5	-24.448
Lopik	14.099	11	-32.155
Loppersum	10.140	13	-27.201
Losser	22.467	7	-34.066
Maasdriel	24.185	12	-63.358
Maasgouw	23.766	8	-38.538
Maassluis	32.201	-4	-
Maastricht	122.397	-4	-
Marum	10.311	12	-27.077
Medemblik	43.604	9	-78.924
Meerssen	19.063	5	-19.863
Menameradiel	13.612	9	-25.194
Menterwolde	12.197	9	-23.469
Meppel	32.799	3	-21.397
Middelburg	47.613	-1	-
Midden Drenthe	33.284	13	-87.811
Midden-Delfland	18.709	3	-13.609
Mill en Sint Hubert	10.831	15	-33.770
Moerdijk	36.816	13	-104.494
Molenwaard	28.993	8	-46.221
Montferland	35.150	9	-64.362
Montfoort U	13.672	7	-20.874
Mook en Middelaar	7.762	6	-9.724
Neder-Betuwe	22.728	9	-44.916
Nederweert	16.776	17	-61.743
Neerijnen	12.038	13	-32.420
Nieuwegein	61.264	-0	-
Nieuwkoop	27.114	7	-39.808

Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering VHROSV (vervolg)

Herverdeeleffecten per inwoner en suppletie 2017 VHROSV			
Gemeente	Inwoners	VHROSV hve per inw	VRHOSV suppleties hve
Nijkerk	40.870	6	-53.817
Nijmegen	170.681	-5	-
Nissewaard	85.121	-2	-
Noord-Beveland	7.433	13	-20.383
Noordenveld	31.137	8	-53.263
Noordoostpolder	46.479	12	-116.355
Noordwijk	25.604	-0	-
Noordwijkerhout	16.063	6	-20.820
Nuenen c.a.	22.620	6	-29.288
Nunspeet	26.744	6	-36.207
Nuth	15.495	7	-22.338
Oegstgeest	22.997	-1	-
Oirschot	18.079	14	-53.342
Oisterwijk	25.732	7	-39.984
Oldambt	38.420	7	-55.591
Oldebroek	23.001	8	-38.074
Oldenzaal	32.120	4	-25.464
Olst-Wijhe	17.839	9	-35.610
Ommen	17.341	13	-46.214
Onderbanken	7.866	5	-8.485
Oost Gelre	29.533	11	-69.006
Oosterhout	53.793	5	-54.935
Ooststellingwerf	25.617	11	-61.049
Oostzaan	9.187	2	-3.936
Opmeer	11.301	10	-23.269
Opsterland	29.859	10	-63.017
Oss	89.799	5	-103.902
Oud-Beijerland	23.702	3	-13.440
Oude IJsselstreek	39.558	9	-78.944
Ouder-Amstel	13.289	5	-13.768
Oudewater	9.924	7	-15.006
Overbetuwe	46.833	6	-60.874
Papendrecht	32.188	-2	-
Peel en Maas	43.448	13	-114.462
Pekela	12.678	7	-19.935
Pijnacker-Nootdorp	51.203	1	-14.210
Purmerend	79.611	-3	-
Putten	24.377	8	-42.116
Raalte	36.603	10	-78.701
Reimerswaal	22.058	8	-35.018
Renkum	31.408	1	-8.895
Renswoude	4.976	15	-15.459
Reusel-De Mierden	12.774	16	-43.380
Rheden	43.625	-0	-
Rhenen	19.308	4	-17.812

Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering VHROSV (vervolg)

Herverdeeleffecten per inwoner en suppletie 2017 VHROSV			
Gemeente	Inwoners	VHROSV hve per inw	VRHOSV suppleties hve
Ridderkerk	45.149	-1	-
Rijnwaarden	10.912	6	-14.485
Rijssen-Holten	37.830	7	-52.604
Rijswijk	48.216	-8	-
Roerdalen	20.699	8	-36.401
Roermond	57.005	2	-23.276
Roosendaal	76.874	3	-50.520
Rotterdam	623.652	-11	-
Rozendaal	1.509	6	-2.046
Rucphen	22.233	9	-40.613
Schagen	46.137	8	-75.357
Scherpenzeel	9.522	7	-13.588
Schiedam	76.869	-10	-
Schiermonnikoog	926	14	8.867
Schijndel	23.543	7	-34.651
Schinnen	12.992	6	-15.113
Schouwen-Duiveland	33.821	9	-62.655
's-Gravenhage	514.861	-6	-
's-Hertogenbosch	150.889	-0	-
Simpelveld	10.844	3	-6.333
Sint-Anthonis	11.612	23	-57.145
Sint-Michielsgestel	28.395	7	-43.079
Sint-Oedenrode	17.937	11	-43.266
Sittard-Geleen	93.724	3	-57.568
Sliedrecht	24.758	-1	-
Slochteren	15.583	13	-41.380
Sluis	23.747	12	-60.731
Smallingerland	55.635	3	-36.039
Soest	45.454	2	-15.259
Someren	18.695	15	-59.486
Son en Breugel	16.344	11	-38.350
Stadskanaal	32.610	4	-30.763
Staphorst	16.421	15	-51.408
Stede Broec	21.498	3	-12.545
Steenbergen	23.638	8	-38.827
Steenwijkerland	43.219	8	-75.122
Stein	25.134	3	-17.440
Stichtse Vecht	63.943	2	-20.475
Strijen	8.716	8	-15.204
Sudwest Fryslan	84.164	7	-121.625
Ten Boer	7.452	8	-12.177
Terneuzen	54.577	7	-77.319
Terschelling	4.827	9	-12.100
Texel	13.581	12	-58.170
Teylingen	35.646	3	-19.841

Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering VHROSV (vervolg)

Herverdeeleffecten per inwoner en suppletie 2017 VHROSV			
Gemeente	Inwoners	VHROSV hve per inw	VRHOSV suppleties hve
Tholen	25.440	8	-40.383
Tiel	41.590	3	-30.504
Tilburg	211.648	-2	-
Tubbergen	21.142	16	-72.101
Twenterand	33.874	9	-62.215
Tynaarlo	32.570	8	-54.276
Tytsjerksteradiel	31.957	8	-52.113
Uden	41.089	8	-64.932
Uitgeest	13.291	3	-7.975
Uithoorn	28.731	2	-9.562
Urk	19.705	3	-13.647
Utrecht	334.176	-10	-
Utrechtse Heuvelrug	48.183	4	-41.555
Vaals	9.694	-0	-
Valkenburg aan de Geul	16.618	3	-11.919
Valkenswaard	30.234	4	-26.343
Veendam	27.695	5	-30.799
Veenendaal	63.440	0	-74
Veere	21.926	10	-45.570
Veghel	37.754	12	-98.540
Veldhoven	44.166	3	-30.052
Velsen	67.166	0	-5.694
Venlo	100.536	4	-81.637
Venray	43.202	12	-112.604
Vianen	19.632	6	-23.917
Vlaardingen	71.645	-7	-
Vlagtwedde	16.212	12	-40.975
Vlieland	1.103	7	20.624
Vlissingen	44.485	-1	-
Voerendaal	12.397	6	-14.654
Voorschoten	25.150	-1	-
Voorst	23.913	11	-54.156
Vught	25.853	2	-12.812
Waalre	16.874	4	-15.209
Waalwijk	46.713	6	-63.258
Waddinxveen	25.657	3	-17.029
Wageningen	37.786	-4	-
Wassenaar	25.731	2	-8.937
Waterland	17.143	3	-10.884
Weert	48.914	7	-68.002
Weesp	18.348	-0	-
Werkendam	26.452	6	-34.645
West Maas en Waal	18.570	12	-48.727
Westerveld	19.085	12	-49.343
Westervoort	14.992	0	-150

Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering VHROSV (vervolg)

Herverdeeleffecten per inwoner en suppletie 2017 VHROSV			
Gemeente	Inwoners	VHROSV hve per inw	VRHOSV suppleties hve
Westland	104.302	5	-113.266
Weststellingwerf	25.525	11	-60.023
Westvoorne	14.083	6	-18.182
Wierden	23.874	9	-45.994
Wijchen	40.886	5	-45.670
Wijdmeren	23.176	5	-24.563
Wijk bij Duurstede	23.222	3	-15.170
Winsum	13.774	8	-24.019
Winterswijk	28.977	7	-45.606
Woensdrecht	21.644	9	-41.710
Woerden	50.631	3	-35.740
Wormerland	15.740	2	-6.445
Woudenberg	12.487	7	-19.219
Woudrichem	14.388	9	-25.747
Zaanstad	151.418	-2	-
Zaltbommel	27.358	9	-51.569
Zandvoort	16.692	-4	-
Zederik	13.717	10	-27.812
Zeewolde	21.894	11	-49.306
Zeist	61.641	-1	-
Zevenaar	32.265	4	-27.180
Zoetermeer	124.025	-4	-
Zoeterwoude	8.114	11	-18.961
Zuidhorn	18.733	9	-35.612
Zuidplas	40.771	3	-29.650
Zundert	21.363	12	-53.044
Zutphen	46.849	-0	-
Zwartewaterland	22.166	10	-48.810
Zwijndrecht	44.501	-1	-
Zwolle	123.861	-1	-

Bijlage 2.4.2 Cumulatierегeling gemeentefonds (vervolg)

Suppleties cumulatierегeling gemeentefonds (incl effect VHROSV)				
Gemeente	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019	w.v. afkoop
Aa en Hunze	-67.417	-15.182	-1.545	0
Aalburg	-83.857	-23.100	-15.749	0
Aalsmeer	-135.358	-15.341	-9.527	0
Aalten	-193.776	-65.818	-40.424	0
Achtkarspelen	-177.902	-95.131	-44.818	0
Alblasserdam	-16.576	-22.133	-18.027	0
Albrandswaard	-61.673	-10.660	-12.849	0
Alkmaar	-123.758	-66.117	-45.343	0
Almelo	1.579.635	1.401.035	533.543	0
Almere	-157.312	-48.673	-72.445	0
Alphen aan den Rijn	0	0	-37.312	0
Alphen-Chaam	-52.789	-7.505	-233	0
Ameland	-35.763	-12.723	-11.260	0
Amersfoort	-48.563	0	-32.805	0
Amstelveen	0	0	-1.781	0
Amsterdam	1.419.214	528.909	-78.575	0
Apeldoorn	-13.338	-11.069	0	0
Appingedam	0	0	0	0
Arnhem	-214.073	-329.178	-174.161	0
Assen	2.500.646	1.686.784	679.309	0
Asten	-46.729	-9.519	0	0
Baarle-Nassau	-46.565	-8.484	-8.992	0
Baarn	-139.383	-46.226	-43.475	0
Barendrecht	0	0	-5.827	0
Barneveld	0	0	0	0
Bedum	-51.755	-19.362	-14.602	0
Beek	0	-5.475	0	0
Beemster	-43.403	-7.286	-4.549	0
Beesel	0	0	0	0
Bellingwedde	-26.720	-10.245	-219	0
Berg en Dal	-92.360	-40.478	-21.254	0
Bergeijk	-102.701	-16.311	-7.519	0
Bergen L	-95.064	-29.627	-17.632	0
Bergen NH	-178.006	-48.131	-42.876	0
Bergen op Zoom	0	-24.705	-6.777	0
Berkelland	-157.299	-24.950	0	0
Bernheze	-125.880	-20.522	-9.721	0
Best	-169.647	-51.406	-41.683	0
Beuningen	0	0	-3.617	0
Beverwijk	-108.120	-47.220	-37.974	0
Binnenmaas	-62.834	0	-4.099	0
Bladel	-93.771	-15.371	-6.029	0
Blaricum	0	-1.682	0	0
Bloemendaal	-50.275	-4.477	-10.856	0
Bodegraven-Reeuwijk	0	0	-14.931	0

Bijlage 2.4.2 Cumulatiereregeling gemeentefonds (vervolg)

Suppleties cumulatiereregeling gemeentefonds (incl effect VHROSV)				
Gemeente	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019	w.v. afkoop
Boekel	-50.018	-11.348	0	0
Borger-Odoorn	-137.602	-43.029	-16.678	0
Borne	0	0	0	0
Borsele	-10.926	0	-3.690	0
Boxmeer	-22.447	0	-15.639	0
Boxtel	-84.141	-20.278	-15.954	0
Breda	-294.418	-140.795	-56.228	0
Brielle	-67.942	-14.780	-18.173	0
Bronckhorst	0	-8.056	0	0
Brummen	0	0	0	0
Brunssum	0	-26.623	-23.290	0
Bunnik	-50.429	-8.149	-5.958	0
Bunschoten	-111.071	-30.185	-25.172	0
Buren	-115.806	-16.341	-6.405	0
Capelle aan den IJssel	0	-13.753	-35.324	0
Castricum	-117.300	-26.495	-26.604	0
Coevorden	-45.185	-44.248	0	0
Cranendonck	-67.473	-12.767	0	0
Cromstrijen	-14.747	0	-11.757	0
Cuijk	-77.494	-25.935	-5.541	0
Culemborg	0	-22.499	-3.294	0
Dalfsen	-1.579	0	-1.697	0
Dantumadiel	-62.872	-77.973	-39.637	0
De Bilt	-70.051	0	-11.203	0
De Fryske Marren	-217.485	-69.758	-19.588	0
De Marne	-4.599	0	-2.283	0
De Ronde Venen	-96.329	0	-3.481	0
De Wolden	-117.067	-23.149	-7.353	0
Delft	0	0	-22.049	0
Delfzijl	0	0	0	0
Den Helder	409.923	403.490	375.052	0
Deurne	-216.981	-48.934	-31.955	0
Deventer	-430.328	-155.411	-125.347	0
Diemen	-66.319	-31.369	-24.860	0
Dinkelland	-39.590	-15.403	-13.016	0
Doesburg	135.503	-2.967	0	0
Doetinchem	-61.103	-15.440	0	0
Dongen	-64.143	-12.501	-6.747	0
Dongeradeel	-125.853	-69.679	-33.252	0
Dordrecht	0	0	-16.641	0
Drechterland	-98.569	-18.221	-13.688	0
Drimmelen	-93.010	-5.733	-9.833	0
Dronten	0	0	-4.124	0
Druten	-87.219	-26.365	-19.031	0
Duiven	0	0	-6.788	0

Bijlage 2.4.2 Cumulatierегeling gemeentefonds (vervolg)

Suppleties cumulatierегeling gemeentefonds (incl effect VHROSV)				
Gemeente	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019	w.v. afkoop
Echt-Susteren	-80.647	-17.386	-3.818	0
Edam-Volendam	-112.676	-17.074	-26.145	0
Ede	0	-10.723	0	0
Eemnes	0	0	-180	0
Eemsmond	-18.948	0	0	0
Eersel	-157.218	-38.170	-27.801	0
Eijsden-Margraten	-65.878	-11.268	-10.146	0
Eindhoven	-223.573	-57.891	-70.056	0
Elburg	-1.899	-7.115	-2.730	0
Emmen	-239.436	-152.203	-2.576	0
Enkhuizen	-80.504	-46.702	-27.175	0
Enschede	0	-168.310	0	0
Epe	-79.116	-19.604	-8.471	0
Ermelo	-42.882	-15.101	-10.170	0
Etten-Leur	0	-8.164	0	0
Ferwerderadiel	-74.763	-29.359	-14.622	0
Franekeradeel	-3.060	0	0	0
Geertruidenberg	0	-7.587	0	0
Geldermalsen	-88.654	-11.250	-4.304	0
Geldrop-Mierlo	-55.646	-8.043	-9.535	0
Gemert-Bakel	-106.068	-19.654	-2.413	0
Gennep	-146.374	-55.291	-40.030	0
Giessenlanden	0	0	0	0
Gilze en Rijen	-81.931	-22.475	-3.738	0
Goeree-Overflakkee	-132.358	-14.091	-7.881	0
Goes	-56.050	-9.326	-17.105	0
Goirle	0	0	-2.822	0
Gooise Meren	0	0	-14.752	0
Gorinchem	0	-7.813	-20.003	0
Gouda	172.200	205.792	195.185	0
Grave	-45.439	-20.441	-15.733	0
Groningen	0	-180.061	-81.413	0
Grooteгast	-69.543	-26.978	-12.461	0
Gulpen-Wittem	-54.719	-13.180	-9.452	0
Haaksbergen	-91.654	-27.373	-5.961	0
Haaren	-52.552	-15.181	-11.331	0
Haarlem	0	-40.641	-56.168	0
Haarlemmerliede Spaarnw	-20.998	-2.220	-3.802	0
Haarlemmermeer	-240.185	0	-14.730	0
Halderberge	-81.788	-21.789	-3.615	0
Hardenberg	-158.240	-50.289	-4.273	0
Harderwijk	-74.396	-22.304	-16.414	0
Hardinxveld-Giessendam	-34.832	-2.508	-5.532	0
Haren	232.072	230.467	192.619	0
Harlingen	32.026	-16.274	0	0

Bijlage 2.4.2 Cumulatierегeling gemeentefonds (vervolg)

Suppleties cumulatierегeling gemeentefonds (incl effect VHROSV)				
Gemeente	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019	w.v. afkoop
Hattem	0	0	0	0
Heemskerk	0	0	-17.597	0
Heemstede	-9.766	0	-5.871	0
Heerde	0	-9.882	-2.655	0
Heerenveen	0	-35.602	-22.774	0
Heerhugowaard	0	0	-8.756	0
Heerlen	1.217.398	21.534	-33.467	0
Heeze-Leende	-78.478	-12.242	-9.173	0
Heiloo	-46.731	-10.585	-7.461	0
Hellendoorn	-40.598	-28.602	-9.367	0
Hellevoetsluis	0	0	-25.428	0
Helmond	-71.256	-20.736	-3.667	0
Hendrik-Ido-Ambacht	30.281	0	0	0
Hengelo O	380.475	0	0	0
Het Bildt	0	0	0	0
Heumen	0	0	0	0
Heusden	-137.154	-31.927	-21.305	0
Hillegom	-36.876	-2.574	-6.557	0
Hilvarenbeek	-93.220	-16.553	-9.025	0
Hilversum	0	-38.912	-37.504	0
Hof van Twente	-10.248	-24.653	0	0
Hollands Kroon	-281.188	-57.727	-40.387	0
Hoogeveen	936.435	461.540	0	0
Hoogezand-Sappemeer	1.397.200	1.300.032	1.820.358	691.996
Hoorn	-98.737	-70.246	-44.675	0
Horst aan de Maas	-218.514	-46.338	-18.731	0
Houten	-68.054	0	-10.277	0
Huizen	114.589	0	-5.926	0
Hulst	-77.902	-8.077	0	0
IJsselstein	-98.422	-27.907	-33.003	0
Kaag en Braassem	-77.353	-10.097	-11.092	0
Kampen	896.352	209.887	0	0
Kapelle	-69.699	-18.661	-12.895	0
Katwijk	0	0	-7.803	0
Kerkrade	1.116.271	418.411	0	0
Koggenland	-33.157	-2.614	-458	0
Kollumerland en Nwkrui sl	-18.256	0	0	0
Korendijk	-160	0	-4.185	0
Krimpen aan den IJssel	0	0	-8.881	0
Krimpen erwaard	-751	-11.573	-34.343	0
Laarbeek	-91.749	-11.712	-5.974	0
Landerd	-70.507	-9.040	-2.812	0
Landgraaf	-33.201	-35.655	-25.071	0
Landsmeer	-26.211	0	-5.530	0
Langedijk	-34.003	-3.842	0	0

Bijlage 2.4.2 Cumulatierегeling gemeentefonds (vervolg)

Suppleties cumulatierегeling gemeentefonds (incl effect VHROSV)				
Gemeente	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019	w.v. afkoop
Lansingerland	-162.707	-26.593	-29.946	0
Laren	-11.009	0	-2.369	0
Leek	-57.181	-25.639	-8.562	0
Leerdam	-172.234	-71.243	-56.385	0
Leeuwarden	2.321.048	381.656	0	0
Leeuwarderadeel	-4.243	-7.240	-942	0
Leiden	0	-18.567	-19.875	0
Leiderdorp	222.898	0	0	0
Leidschendam-Voorburg	0	-31.389	-31.319	0
Lelystad	101.991	91.132	81.157	0
Leudal	0	0	0	0
Leusden	-7.231	0	0	0
Lingewaal	-87.883	-20.824	-17.989	0
Lingewaard	-202.220	-44.059	-47.650	0
Lisse	0	0	0	0
Littenseradiel	-73.415	-21.087	-10.142	0
Lochem	-107.460	-22.526	0	0
Loon op Zand	-65.583	-12.314	-7.977	0
Lopik	-41.870	-3.867	0	0
Loppersum	-36.456	-16.867	-5.575	0
Losser	-3.510	-25.016	-2.296	0
Maasdriel	-5.754	0	-4.448	0
Maasgouw	-107.570	-23.601	-14.580	0
Maassluis	0	0	-8.467	0
Maastricht	1.137.084	-47.247	0	0
Marum	-48.055	-14.752	-5.729	0
Medemblik	-272.322	-67.561	-46.268	0
Meerssen	0	0	0	0
Menameradiel	-27.055	-12.550	-5.206	0
Menterwolde	0	0	0	0
Meppel	-48.339	-40.227	-21.953	0
Middelburg	162.103	-2.586	-5.691	0
Midden Drenthe	-42.177	-14.382	-3.978	0
Midden-Delfland	-57.997	-15.000	-4.472	0
Mill en Sint Hubert	-90.408	-20.881	-14.183	0
Moerdijk	-162.349	-22.405	-3.010	0
Molenwaard	-69.323	0	0	0
Montferland	150.880	0	0	0
Montfoort U	0	0	0	0
Mook en Middelaar	-36.048	-12.726	-10.888	0
Neder-Betuwe	-100.296	-28.635	-14.126	0
Nederweert	0	-9.780	0	0
Neerijnen	-43.467	-6.131	-246	0
Nieuwegein	0	0	-13.773	0
Nieuwkoop	-30.077	0	-20.503	0

Bijlage 2.4.2 Cumulatierегeling gemeentefonds (vervolg)

Suppleties cumulatierегeling gemeentefonds (incl effect VHROSV)				
Gemeente	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019	w.v. afkoop
Nijkerk	-70.352	0	0	0
Nijmegen	-110.864	-137.754	-59.299	0
Nissewaard	0	0	-40.011	0
Noord-Beveland	-13.526	0	0	0
Noordenveld	-69.246	-20.303	-1.489	0
Noordoostpolder	-37.332	-24.715	0	0
Noordwijk	-53.160	-5.663	-15.638	0
Noordwijkerhout	-34.614	-3.524	-2.298	0
Nuenen c.a.	-51.552	-18.891	-6.472	0
Nunspeet	-49.730	-10.321	-1.918	0
Nuth	-3.289	-12.358	-12.964	0
Oegstgeest	101.663	124.660	78.666	0
Oirschot	-114.729	-30.728	-20.850	0
Oisterwijk	-36.103	-14.961	-8.940	0
Oldambt	-83.555	-51.463	-21.985	0
Oldebroek	35.492	0	0	0
Oldenzaal	0	0	-10.749	0
Olst-Wijhe	-13.586	-7.814	-8.385	0
Ommen	0	0	0	0
Onderbanken	285.205	360.624	715.978	355.354
Oost Gelre	-115.799	-22.118	-8.472	0
Oosterhout	0	-10.713	0	0
Ooststellingwerf	-91.146	-34.517	-5.511	0
Oostzaan	-43.655	-7.150	-10.177	0
Opmeer	-26.022	-2.374	0	0
Opsterland	-118.614	-37.064	-14.057	0
Oss	-252.156	-31.514	-29.364	0
Oud-Beijerland	0	-2.863	-11.141	0
Oude IJsselstreek	-171.662	-55.661	-15.787	0
Ouder-Amstel	-27.372	-3.649	-7.876	0
Oudewater	0	0	-1.186	0
Overbetuwe	-259.001	-71.297	-54.173	0
Papendrecht	-12.581	0	-11.183	0
Peel en Maas	-183.607	-29.252	-7.120	0
Pekela	0	0	0	0
Pijnacker-Nootdorp	-258.254	-63.988	-73.935	0
Purmerend	-68.937	-30.566	-43.160	0
Putten	-57.177	-2.783	0	0
Raalte	-112.126	-11.968	-2.625	0
Reimerswaal	-80.600	-8.760	-9.918	0
Renkum	0	0	0	0
Renswoude	-18.815	-4.836	-1.427	0
Reusel-De Mierden	-96.892	-20.470	-10.855	0
Rheden	-48.245	-24.078	-13.103	0
Rhenen	-87.011	-35.206	-18.522	0

Bijlage 2.4.2 Cumulatierегeling gemeentefonds (vervolg)

Suppleties cumulatierегeling gemeentefonds (incl effect VHROSV)				
Gemeente	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019	w.v. afkoop
Ridderkerk	-167.625	-45.831	-52.331	0
Rijnwaarden	0	0	-3.130	0
Rijssen-Holten	-71.450	-11.579	0	0
Rijswijk	517.639	0	0	0
Roerdalen	0	-8.541	0	0
Roermond	977.150	92.060	0	0
Roosendaal	0	0	0	0
Rotterdam	0	-707.280	-417.431	0
Rozendaal	48.962	48.425	72.172	25.256
Rucphen	-113.160	-32.700	-18.131	0
Schagen	-201.758	-46.863	-33.373	0
Scherpenzeel	-28.400	-4.813	-3.892	0
Schiedam	0	-17.693	-62.924	0
Schiermonnikoog	-6.276	-2.525	-2.214	0
Schijndel	-150.103	-43.331	-31.563	0
Schinnen	355.220	539.318	1.093.772	528.471
Schouwen-Duiveland	-127.305	-19.089	-7.720	0
's-Gravenhage	0	-649.117	-356.921	0
's-Hertogenbosch	-340.435	-101.156	-83.839	0
Simpelveld	8.128	-1.833	0	0
Sint-Anthonis	-122.515	-29.198	-14.936	0
Sint-Michielsgestel	-110.022	-16.690	-16.249	0
Sint-Oedenrode	-100.725	-18.457	-11.806	0
Sittard-Geleen	436.431	-34.756	0	0
Sliedrecht	-137.721	-57.637	-52.772	0
Slochteren	-156.662	-49.123	-29.615	0
Sluis	-68.951	-30.476	-10.218	0
Smallingerland	504.505	-42.647	0	0
Soest	0	0	0	0
Someren	-20.748	0	-5.731	0
Son en Breugel	-61.268	-12.005	-4.342	0
Stadskanaal	0	-25.264	-666	0
Staphorst	-5.313	0	0	0
Stede Broec	-18.950	-5.274	-1.757	0
Steenbergen	-87.211	-21.621	-11.111	0
Steenwijkerland	0	0	-7.232	0
Stein	-28.452	-3.103	-514	0
Stichtse Vecht	-36.281	0	0	0
Strijen	-18.362	-196	0	0
Sudwest Fryslan	0	-24.054	-36.215	0
Ten Boer	-32.342	-9.224	-5.330	0
Terneuzen	-108.543	-11.851	0	0
Terschelling	0	0	0	0
Texel	-75.864	-27.267	-23.873	0
Teylingen	86.292	0	0	0

Bijlage 2.4.2 Cumulatierегeling gemeentefonds (vervolg)

Suppleties cumulatierегeling gemeentefonds (incl effect VHROSV)				
Gemeente	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019	w.v. afkoop
Tholen	-150.173	-33.759	-27.240	0
Tiel	-22.084	-50.425	-14.450	0
Tilburg	-163.455	-91.056	-64.960	0
Tubbergen	-147.399	-17.953	-42.959	0
Twenterand	-9.372	0	0	0
Tynaarlo	-41.631	-36.336	-11.981	0
Tytsjerksteradiel	-77.846	-39.182	-6.875	0
Uden	-56.876	-21.851	-11.756	0
Uitgeest	-48.058	-10.928	-12.971	0
Uithoorn	0	0	-6.459	0
Urk	-19.413	0	0	0
Utrecht	0	-186.740	-125.250	0
Utrechtse Heuvelrug	140.086	0	0	0
Vaals	0	-13.099	-7.415	0
Valkenburg aan de Geul	0	-13.174	-5.164	0
Valkenswaard	-126.392	-38.666	-31.696	0
Veendam	789.091	619.817	204.392	0
Veenendaal	0	0	0	0
Veere	-66.160	-6.845	0	0
Veghel	-188.165	-43.665	-16.203	0
Veldhoven	0	-12.824	-13.539	0
Velsen	-57.090	0	-10.981	0
Venlo	0	-81.847	0	0
Venray	-222.670	-46.185	-23.106	0
Vianen	-48.790	-12.331	-6.828	0
Vlaardingen	0	0	-8.785	0
Vlagtwedde	-67.735	-21.838	-5.426	0
Vlieland	0	-418	-789	0
Vlissingen	865.387	45.141	0	0
Voerendaal	169.446	18.425	0	0
Voorschoten	0	-4.802	-5.140	0
Voorst	-145.525	-40.299	-23.677	0
Vught	-42.448	-17.354	-14.025	0
Waalre	-7.634	0	0	0
Waalwijk	-223.475	-68.465	-40.634	0
Waddinxveen	0	0	0	0
Wageningen	0	0	0	0
Wassenaar	-5.197	-107	-9.841	0
Waterland	-78.626	-12.023	-16.770	0
Weert	-122.230	-33.746	-9.997	0
Weesp	0	-9.519	-6.140	0
Werkendam	-119.420	-26.203	-23.213	0
West Maas en Waal	-110.185	-26.649	-10.884	0
Westerveld	0	-21.652	0	0
Westervoort	0	-20.628	-8.891	0

Bijlage 2.4.2 Cumulatierегeling gemeentefonds (vervolg)

Suppleties cumulatierегeling gemeentefonds (incl effect VHROSV)				
Gemeente	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019	w.v. afkoop
Westland	-143.835	-38.331	-49.027	0
Weststellingwerf	-72.529	-19.841	0	0
Westvoorne	-49.752	-7.610	-9.786	0
Wierden	-131.022	-41.690	-27.964	0
Wijchen	-112.375	-29.657	-13.369	0
Wijdemeren	-43.774	-2.103	-3.244	0
Wijk bij Duurstede	18.767	0	0	0
Winsum	-20.719	-9.862	-2.305	0
Winterswijk	-29.057	-28.591	-27.708	0
Woensdrecht	-77.721	-15.446	-9.589	0
Woerden	-86.816	0	-8.454	0
Wormerland	0	-2.385	-8.685	0
Woudenberg	-38.605	-5.763	-4.083	0
Woudrichem	-33.347	-512	0	0
Zaanstad	-492.229	-179.908	-150.280	0
Zaltbommel	-188.687	-55.308	-37.636	0
Zandvoort	-54.896	-29.010	-19.354	0
Zederik	-86.685	-19.968	-15.126	0
Zeewolde	-31.356	-3.247	-4.027	0
Zeist	0	-9.415	-10.078	0
Zevenaar	0	-14.096	0	0
Zoetermeer	0	0	-17.743	0
Zoeterwoude	-32.812	-10.413	-8.623	0
Zuidhorn	-48.088	-6.317	-1.531	0
Zuidplas	0	0	-21.664	0
Zundert	-121.608	-21.006	-15.527	0
Zutphen	387.247	0	-5.600	0
Zwartewaterland	0	0	0	0
Zwijndrecht	0	0	0	0
Zwolle	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	1.601.077

Bijlage 2.4.3 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten

Bijlage 2.4.3 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten (vervolg)

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	Aantal personen in zorginstellingen	Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw*	Aantal uitwonende studenten 2016**	Aantal uitwonende studenten 2017 e.v.***	Totale ophoging maatstaf woonruimten 2016	Totale ophoging maatstaf woonruimten vanaf 2017
Aa en Hunze	560	22,18	0	120	225	255
Aalburg	130	9,97	0	40	0	10
Aalsmeer	360	11,50	0	160	0	40
Aalten	460	17,09	0	100	102	127
Achtkarspelen	270	9,64	0	140	0	35
Alblasserdam	180	9,02	0	100	0	25
Albrandswaard	670	26,82	0	130	338	371
Alkmaar	1160	10,78	0	1.280	0	320
Almelo	1180	16,29	0	570	218	361
Almere	1340	6,76	0	2.170	0	543
Alphen aan den Rijn	1480	13,71	0	840	45	255
Alphen-Chaam	110	11,08	0	50	0	13
Ameland	30	8,31	0	20	0	5
Amersfoort	1790	11,65	2.340	2.340	585	585
Amstelveen	940	10,61	3.300	3.300	825	825
Amsterdam	6480	7,77	46.430	46.430	11.608	11.608
Apeldoorn	3440	21,63	0	1.420	1.327	1.682
Appingedam	300	25,00	0	70	141	159
Arnhem	3090	20,09	5.720	5.720	2.476	2.476
Assen	1730	25,80	0	690	839	1.012
Asten	240	14,48	0	80	20	40
Baarle-Nassau	70	10,59	0	20	0	5
Baarn	1000	40,78	0	220	674	729
Barendrecht	380	7,94	0	280	0	70
Barneveld	740	13,35	300	300	78	78
Bedum	310	29,71	0	80	171	191
Beek	100	6,22	0	90	0	23
Beemster	200	22,33	0	40	81	91
Beesel	80	5,98	0	50	0	13
Bellingwedde	140	15,61	0	20	21	26
Berg en Dal	890	25,74	0	350	431	519
Bergeijk	100	5,48	0	80	0	20
Bergen L	150	11,46	0	40	0	10
Bergen NH	780	26,05	0	140	382	417
Bergen op Zoom	1210	18,27	0	450	330	443
Berkelland	620	13,95	0	200	30	80
Bernheze	400	13,39	0	90	3	26
Best	150	5,18	0	160	0	40
Beuningen	140	5,54	0	120	0	30
Beverwijk	550	13,64	0	250	14	77
Binnenmaas	290	10,08	0	150	0	38
Bladel	240	12,02	0	100	0	25
Blaricum	70	7,27	0	40	0	10
Bloemendaal	510	22,87	0	120	214	244
Bodegraven-Reeuwijk	250	7,47	0	150	0	38

Bijlage 2.4.3 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten (vervolg)

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	Aantal personen in zorginstellingen	Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw*	Aantal uitwonende studenten 2016**	Aantal uitwonende studenten 2017 e.v.***	Totale ophoging maatstaf woonruimten 2016	Totale ophoging maatstaf woonruimten vanaf 2017
Boekel	290	28,28	0	40	154	164
Borger-Odoorn	240	9,46	0	110	0	28
Borne	230	10,29	0	110	0	28
Borsele	250	11,06	0	90	0	23
Boxmeer	460	16,16	0	140	82	117
Boxtel	600	19,73	0	210	196	249
Breda	2460	13,55	8.090	8.090	2.070	2.070
Brielle	100	6,01	0	70	0	18
Bronckhorst	440	12,05	0	120	0	30
Brummen	330	15,76	0	80	52	72
Brunssum	470	16,52	0	140	92	127
Bunnik	150	10,15	0	200	0	50
Bunschoten	230	11,05	0	50	0	13
Buren	160	6,11	0	70	0	18
Capelle aan den IJssel	710	10,68	0	700	0	175
Castricum	510	14,74	0	240	50	110
Coevorden	500	14,13	0	150	30	68
Cranendonck	230	11,13	0	90	0	23
Cromstrijen	130	10,19	0	50	0	13
Cuijk	230	9,35	0	140	0	35
Culemborg	310	11,21	0	220	0	55
Dalfsen	280	10,03	0	150	0	38
Dantumadiel	340	17,88	0	100	87	112
De Bilt	670	15,81	0	570	107	250
De Fryske Marren	570	11,12	0	270	0	68
De Marne	120	11,88	0	40	0	10
De Ronde Venen	290	6,81	0	200	0	50
De Wolden	340	14,33	0	100	25	50
Delft	950	9,40	14.220	14.220	3.555	3.555
Delfzijl	400	15,96	0	130	67	100
Den Helder	1270	22,57	0	320	522	602
Deurne	640	20,08	0	160	216	256
Deventer	1370	13,86	0	1.790	56	504
Diemen	290	10,80	0	2.150	0	538
Dinkelland	420	16,08	0	100	73	98
Doesburg	80	7,06	0	60	0	15
Doetinchem	1210	21,29	0	370	455	548
Dongen	360	14,17	0	140	22	57
Dongeradeel	390	16,30	0	170	72	115
Dordrecht	1480	12,46	0	1.310	0	328
Drechterland	190	9,79	0	60	0	15
Drimmelen	440	16,41	0	90	84	107
Dronten	310	7,64	0	930	0	233
Druten	470	25,53	0	80	225	245
Duiven	130	5,11	0	110	0	28

Bijlage 2.4.3 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten (vervolg)

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	Aantal personen in zorginstellingen	Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw*	Aantal uitwonende studenten 2016**	Aantal uitwonende studenten 2017 e.v.***	Totale ophoging maatstaf woonruimten 2016	Totale ophoging maatstaf woonruimten vanaf 2017
Echt-Susteren	740	23,17	0	140	316	351
Edam-Volendam	310	8,74	0	150	0	38
Ede	1660	14,77	2.480	2.480	786	786
Eemnes	70	7,89	0	20	0	5
Eemsmond	150	9,48	0	90	0	23
Eersel	450	24,26	0	80	203	223
Eijsden-Margraten	360	14,33	0	160	26	66
Eindhoven	2350	10,46	12.280	12.280	3.070	3.070
Elburg	330	14,39	0	100	25	50
Emmen	1380	12,83	0	700	0	175
Enkhuizen	240	13,00	0	110	0	28
Enschede	2680	16,92	9.390	9.390	2.924	2.924
Epe	440	13,63	0	120	11	41
Ermelo	1380	52,06	0	160	1.028	1.068
Etten-Leur	630	14,71	0	230	61	119
Ferwerderadiel	90	10,34	0	50	0	13
Franekeradeel	420	20,73	0	140	151	186
Geertruidenberg	340	15,72	0	120	53	83
Geldermalsen	340	12,91	0	120	0	30
Geldrop-Mierlo	300	7,71	0	310	0	78
Gemert-Bakel	270	9,11	0	130	0	33
Gennep	710	41,56	0	100	483	508
Giessenlanden	70	4,81	0	50	0	13
Gilze en Rijen	240	9,18	0	140	0	35
Goeree-Overflakkee	940	19,45	0	170	298	341
Goes	950	25,53	0	250	456	519
Goirle	220	9,52	0	140	0	35
Gooise Meren	830	14,64	0	470	77	195
Gorinchem	500	14,18	0	280	31	101
Gouda	1050	14,75	0	1.030	104	362
Grave	290	22,94	0	80	122	142
Groningen	2000	9,95	34.530	34.530	8.633	8.633
Grootegast	140	11,52	0	50	0	13
Gulpen-Wittem	250	17,23	0	80	57	77
Haaksbergen	370	15,21	0	120	47	77
Haaren	460	33,90	0	60	280	295
Haarlem	1870	11,82	3.370	3.370	843	843
Haarlemmerliede Spaarnw	10	1,79	0	30	0	8
Haarlemmermeer	1350	9,34	1.100	1.100	275	275
Halderberge	380	12,87	0	140	0	35
Hardenberg	820	13,74	0	300	27	102
Harderwijk	450	9,79	0	330	0	83
Hardinxveld-Giessendam	160	9,00	0	90	0	23
Haren	370	19,40	0	180	117	162
Harlingen	260	16,44	0	120	50	80

Bijlage 2.4.3 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten (vervolg)

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	Aantal personen in zorginstellingen	Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw*	Aantal uitwonende studenten 2016**	Aantal uitwonende studenten 2017 e.v.***	Totale ophoging maatstaf woonruimten 2016	Totale ophoging maatstaf woonruimten vanaf 2017
Hattem	110	9,25	70	70	18	18
Heemskerk	560	14,25	0	270	38	106
Heemstede	630	23,54	0	170	274	317
Heerde	330	17,78	0	60	83	98
Heerenveen	720	14,32	0	510	52	180
Heerhugowaard	800	14,83	0	300	83	158
Heerlen	1400	16,02	0	1.060	239	504
Heeze-Leende	330	21,09	0	70	122	140
Heiloo	470	20,71	0	140	169	204
Hellendoorn	600	16,83	0	210	126	179
Hellevoetsluis	330	8,54	0	150	0	38
Helmond	560	6,21	0	610	0	153
Hendrik-Ido-Ambacht	240	8,16	0	190	0	48
Hengelo O	980	12,09	0	1.150	0	288
Het Bildt	120	11,40	0	50	0	13
Heumen	240	14,67	0	140	23	58
Heusden	390	9,01	0	230	0	58
Hillegom	390	18,49	0	100	110	135
Hilvarenbeek	170	11,21	0	90	0	23
Hilversum	1250	14,23	1.370	1.370	426	426
Hof van Twente	390	11,18	0	180	0	45
Hollands Kroon	370	7,78	0	190	0	48
Hoogeveen	980	17,74	0	290	246	319
Hoogezand-Sappemeer	810	23,70	0	240	356	416
Hoorn	650	9,01	0	560	0	140
Horst aan de Maas	460	11,04	0	190	0	48
Houten	390	8,00	0	350	0	88
Huizen	690	16,68	0	220	140	195
Hulst	540	19,73	0	50	176	189
IJsselstein	320	9,38	0	230	0	58
Kaag en Braassem	170	6,51	0	150	0	38
Kampen	730	14,05	0	470	40	158
Kapelle	130	10,29	0	50	0	13
Katwijk	810	12,61	0	370	0	93
Kerkrade	980	21,29	0	200	368	418
Koggenland	220	9,79	0	100	0	25
Kollumerland en Nwkrui	200	15,61	0	60	30	45
Korendijk	130	12,01	0	40	0	10
Krimpen aan den IJssel	270	9,29	0	160	0	40
Krimpenerwaard	570	10,43	0	320	0	80
Laarbeek	240	10,93	0	100	0	25
Landerd	270	17,64	0	60	67	82
Landgraaf	740	19,75	0	210	242	295
Landsmeer	90	8,20	0	60	0	15
Langedijk	220	8,02	0	150	0	38

Bijlage 2.4.3 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten (vervolg)

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	Aantal personen in zorginstellingen	Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw*	Aantal uitwonende studenten 2016**	Aantal uitwonende studenten 2017 e.v.***	Totale ophoging maatstaf woonruimten 2016	Totale ophoging maatstaf woonruimten vanaf 2017
Lansingerland	470	7,96	0	360	0	90
Laren	470	42,90	0	40	324	334
Leek	400	20,48	0	100	140	165
Leerdam	390	18,83	0	110	115	143
Leeuwarden	1390	12,88	7.030	7.030	1.758	1.758
Leeuwarderadeel	290	28,50	0	70	155	173
Leiden	960	7,83	13.230	13.230	3.308	3.308
Leiderdorp	190	7,05	0	320	0	80
Leidschendam-Voorburg	780	10,51	0	860	0	215
Lelystad	980	12,76	0	630	0	158
Leudal	700	19,37	0	120	220	250
Leusden	250	8,53	0	180	0	45
Lingewaal	110	9,90	0	30	0	8
Lingewaard	550	11,97	0	250	0	63
Lisse	140	6,19	0	120	0	30
Littenseradiel	90	8,31	0	80	0	20
Lochem	670	20,10	0	170	227	270
Loon op Zand	260	11,34	0	90	0	23
Lopik	100	7,06	0	50	0	13
Loppersum	150	14,94	0	60	17	32
Losser	530	23,61	0	120	232	262
Maasdriel	200	8,30	0	80	0	20
Maasgouw	830	34,94	0	80	514	534
Maassluis	330	10,22	0	220	0	55
Maastricht	1930	15,75	0	10.520	302	2.932
Marum	140	13,59	0	50	3	16
Medemblik	710	16,24	0	120	129	159
Meerssen	260	13,66	0	100	7	32
Menameradiel	120	8,86	0	100	0	25
Menterwolde	170	13,90	0	60	7	22
Meppel	560	17,08	0	330	124	207
Middelburg	780	16,29	0	920	144	374
Midden Drenthe	540	16,14	0	180	96	141
Midden-Delfland	110	5,83	0	190	0	48
Mill en Sint Hubert	100	9,26	0	50	0	13
Moerdijk	370	10,06	0	150	0	38
Molenwaard	270	9,29	0	130	0	33
Montferland	380	10,80	0	120	0	30
Montfoort U	30	2,18	0	60	0	15
Mook en Middelaar	50	6,45	0	50	0	13
Neder-Betuwe	230	9,98	0	80	0	20
Nederweert	200	11,91	0	60	0	15
Neerijnen	90	7,42	0	30	0	8
Nieuwegein	440	7,13	0	570	0	143
Nieuwkoop	600	21,87	0	100	235	260

Bijlage 2.4.3 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten (vervolg)

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	Aantal personen in zorginstellingen	Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw*	Aantal uitwonende studenten 2016**	Aantal uitwonende studenten 2017 e.v.***	Totale ophoging maatstaf woonruimten 2016	Totale ophoging maatstaf woonruimten vanaf 2017
Nijkerk	320	7,77	0	190	0	48
Nijmegen	2190	12,73	0	18.710	0	4.678
Nissewaard	780	9,14	0	490	0	123
Noord-Beveland	160	21,56	0	30	61	69
Noordenveld	360	11,60	0	150	0	38
Noordoostpolder	670	14,43	0	270	53	121
Noordwijk	790	30,67	0	170	448	491
Noordwijkerhout	260	16,11	0	90	46	69
Nuenen c.a.	70	3,08	0	130	0	33
Nunspeet	520	19,38	0	110	163	191
Nuth	260	16,86	0	80	55	75
Oegstgeest	400	17,23	410	410	195	195
Oirschot	240	13,19	0	80	0	20
Oisterwijk	590	22,84	0	160	247	287
Oldambt	620	16,22	0	170	112	155
Oldebroek	190	8,22	0	100	0	25
Oldenzaal	480	14,95	0	240	53	113
Olst-Wijhe	400	22,36	0	110	162	190
Ommen	230	13,00	0	90	0	23
Onderbanken	50	6,35	0	30	0	8
Oost Gelre	700	23,70	0	150	308	346
Oosterhout	380	7,03	0	320	0	80
Ooststellingwerf	670	26,20	0	100	330	355
Oostzaan	90	9,47	0	50	0	13
Opmeer	90	7,94	0	40	0	10
Opsterland	580	19,44	0	160	184	224
Oss	670	7,44	0	600	0	150
Oud-Beijerland	340	14,26	0	130	23	56
Oude IJsselstreek	700	17,65	0	160	173	213
Ouder-Amstel	210	15,66	0	110	32	60
Oudewater	130	12,94	0	40	0	10
Overbetuwe	540	11,49	0	270	0	68
Papendrecht	200	6,20	0	160	0	40
Peel en Maas	630	14,54	0	170	54	97
Pekela	120	9,49	0	40	0	10
Pijnacker-Nootdorp	640	12,33	0	540	0	135
Purmerend	1160	14,52	0	550	98	236
Putten	260	10,61	0	100	0	25
Raalte	610	16,62	0	200	122	172
Reimerswaal	250	11,23	0	80	0	20
Renkum	1150	36,80	0	260	735	800
Renswoude	0	0,00	0	20	0	5
Reusel-De Mierden	80	6,24	0	30	0	8
Rheden	1080	24,64	780	780	693	693
Rhenen	300	15,46	0	130	42	75

Bijlage 2.4.3 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten (vervolg)

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	Aantal personen in zorginstellingen	Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw*	Aantal uitwonende studenten 2016**	Aantal uitwonende studenten 2017 e.v.***	Totale ophoging maatstaf woonruimten 2016	Totale ophoging maatstaf woonruimten vanaf 2017
Ridderkerk	470	10,42	0	280	0	70
Rijnwaarden	120	11,04	0	30	0	8
Rijssen-Holten	410	10,83	0	190	0	48
Rijswijk	610	12,37	0	790	0	198
Roerdalen	260	12,57	0	60	0	15
Roermond	670	11,75	0	500	0	125
Roosendaal	1150	14,94	0	500	127	252
Rotterdam	7570	12,02	25.050	25.050	6.263	6.263
Rozendaal	0	0,00	0	20	0	5
Rucphen	190	8,53	0	50	0	13
Schagen	590	12,78	0	220	0	55
Scherpenzeel	140	14,69	0	30	13	21
Schiedam	960	12,45	0	1.090	0	273
Schiermonnikoog	0	0,00	0	0	0	0
Schijndel	310	13,12	0	100	0	25
Schinnen	110	8,49	0	70	0	18
Schouwen-Duiveland	470	13,93	0	130	22	55
's-Gravenhage	6750	12,98	15.620	15.620	3.905	3.905
's-Hertogenbosch	1920	12,66	0	3.260	0	815
Simpelveld	140	13,03	0	50	0	13
Sint-Anthonis	300	25,88	0	50	146	159
Sint-Michielsgestel	400	14,08	110	110	51	51
Sint-Oedenrode	190	10,62	0	90	0	23
Sittard-Geleen	1610	17,21	0	860	367	582
Sliedrecht	930	37,25	0	170	598	641
Slochteren	150	9,56	0	100	0	25
Sluis	290	12,27	0	70	0	18
Smallingerland	1110	20,02	0	430	373	481
Soest	560	12,31	0	290	0	73
Someren	280	14,80	0	70	29	47
Son en Breugel	210	12,79	0	100	0	25
Stadskanaal	490	15,02	0	120	57	87
Staphorst	70	4,23	0	60	0	15
Stede Broec	220	10,24	0	90	0	23
Steenbergen	280	11,93	0	90	0	23
Steenwijkerland	540	12,46	0	270	0	68
Stein	250	9,97	0	100	0	25
Stichtse Vecht	530	8,27	0	340	0	85
Strijen	100	11,41	0	40	0	10
Sudwest Fryslan	1290	15,35	0	650	173	336
Ten Boer	180	24,48	0	50	82	95
Terneuzen	710	12,99	0	160	0	40
Terschelling	60	12,32	0	480	0	120
Texel	240	17,68	0	60	60	75
Teylingen	580	16,11	0	300	101	176

Bijlage 2.4.3 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten (vervolg)

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	Aantal personen in zorginstellingen	Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw*	Aantal uitwonende studenten 2016**	Aantal uitwonende studenten 2017 e.v.***	Totale ophoging maatstaf woonruimten 2016	Totale ophoging maatstaf woonruimten vanaf 2017
Tholen	230	9,05	0	80	0	20
Tiel	690	16,62	0	230	138	196
Tilburg	3420	16,06	12.650	12.650	3.753	3.753
Tubbergen	190	9,00	0	90	0	23
Twenterand	370	10,93	0	130	0	33
Tynaarlo	1060	32,31	0	200	624	674
Tytsjerksteradiel	560	17,46	0	220	134	189
Uden	500	12,12	0	250	0	63
Uitgeest	50	3,74	0	90	0	23
Uithoorn	280	9,60	0	170	0	43
Urk	210	10,51	0	70	0	18
Utrecht	3040	8,97	31.790	31.790	7.948	7.948
Utrechtse Heuvelrug	1290	26,59	0	330	645	728
Vaals	160	16,61	0	40	32	42
Valkenburg aan de Geul	340	20,58	0	110	121	149
Valkenswaard	350	11,57	0	150	0	38
Veendam	390	14,20	0	140	25	60
Veenendaal	820	12,85	0	550	0	138
Veere	370	16,85	0	70	78	96
Veghel	350	9,19	0	200	0	50
Veldhoven	630	14,22	0	300	41	116
Velsen	940	13,94	0	360	44	134
Venlo	1120	11,16	0	850	0	213
Venray	800	18,48	0	210	225	278
Vianen	200	10,25	0	100	0	25
Vlaardingen	880	12,25	0	690	0	173
Vlagtwedde	220	13,40	0	60	2	17
Vlieland	0	0,00	0	0	0	0
Vlissingen	510	11,47	950	950	238	238
Voerendaal	80	6,41	0	60	0	15
Voorschoten	360	14,28	0	230	25	83
Voorst	750	31,27	0	120	431	461
Vught	920	35,42	0	240	575	635
Waalre	90	5,29	0	70	0	18
Waalwijk	600	12,76	0	250	0	63
Waddinxveen	260	9,97	0	140	0	35
Wageningen	690	18,24	0	6.910	187	1.915
Wassenaar	310	11,98	0	130	0	33
Waterland	140	8,09	0	90	0	23
Weert	630	12,83	0	270	0	68
Weesp	310	16,69	0	230	63	121
Werkendam	330	12,44	0	90	0	23
West Maas en Waal	270	14,44	0	80	22	42
Westerveld	450	23,76	0	70	198	216
Westervoort	150	10,00	0	120	0	30

Bijlage 2.4.3 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten (vervolg)

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	Aantal personen in zorginstellingen	Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw*	Aantal uitwonende studenten 2016**	Aantal uitwonende studenten 2017 e.v.***	Totale ophoging maatstaf woonruimten 2016	Totale ophoging maatstaf woonruimten vanaf 2017
Westland	1270	12,10	0	500	0	125
Weststellingwerf	460	18,03	0	140	121	156
Westvoorne	180	12,68	0	50	0	13
Wierden	150	6,26	0	110	0	28
Wijchen	450	11,03	0	240	0	60
Wijdemeren	180	7,73	0	90	0	23
Wijk bij Duurstede	160	6,84	0	110	0	28
Winsum	200	14,67	0	110	19	47
Winterswijk	560	19,35	0	130	175	208
Woensdrecht	280	12,91	0	70	0	18
Woerden	630	12,31	0	370	0	93
Wormerland	100	6,38	0	70	0	18
Woudenberg	280	22,31	0	90	113	136
Woudrichem	170	11,71	0	40	0	10
Zaanstad	1520	9,97	0	1.330	0	333
Zaltbommel	270	9,80	0	100	0	25
Zandvoort	440	26,20	110	110	245	245
Zederik	140	10,21	0	70	0	18
Zeewolde	60	2,71	0	150	0	38
Zeist	2120	34,05	0	1.440	1.293	1.653
Zevenaar	220	6,82	0	200	0	50
Zoetermeer	600	4,83	0	1.240	0	310
Zoeterwoude	390	48,04	0	60	282	297
Zuidhorn	300	15,96	0	150	50	88
Zuidplas	450	10,99	0	260	0	65
Zundert	390	18,15	0	60	104	119
Zutphen	860	18,30	0	450	235	348
Zwartewaterland	200	8,98	0	80	0	20
Zwijndrecht	440	9,90	0	310	0	78
Zwolle	2000	16,01	4.220	4.220	1.395	1.395

* het landelijk gemiddelde per 1000 inwoners is 13,29. Per gemeente dient het meerdere boven het landelijke gemiddelde te worden vermenigvuldigd met het aantal inwoners/1000. Bron: CBS, stand 1-1-2016, inwonertal 1-1-2016, definitieve status.

** deze kolom bevat alleen een waarde voor die gemeenten waarvoor de maatstaf woonruimten in 2016 reeds het aantal uitwonende studenten omvat. Het aantal dient te worden vermenigvuldigd met de wegingsfactor van 25%. Bron: CBS, stand 31-12-2015, afgerond op tientallen, voorlopige status.

*** het aantal dient te worden vermenigvuldigd met de wegingsfactor van 25%. Bron: CBS, stand 31-12-2015, afgerond op tientallen, voorlopige status.

Bijlage 2.5.1 Volumina maatstaven 2016-2021

Tabel 1 bevat de volumina van de voornaamste dynamische maatstaven van het gemeentefonds. Deze vormen de grondslag voor de ramingen van de uitkeringsbasis en de uitkeringsfactoren van de jaren 2016 tot en met 2021.

Tabel 1 Volumina maatstaven 2016-2021 (ramingen september 2016)

Maatstaven	2016	2017	2018
- OZB	1.847.824.700.000	1.866.751.563.087	1.896.512.238.996
- inwoners	16.979.120	17.087.100	17.195.054
- jongeren	3.818.499	3.817.804	3.819.934
- ouderen	3.085.308	3.160.152	3.239.810
- ouderen 75-85 jaar	955.281	973.334	995.601
- huishoudens met een laag inkomen	2.310.800	2.348.088	2.371.863
- bijstandsontvangers	400.334	409.799	416.193
- uitkeringsontvangers	1.298.010	1.297.498	1.295.240
- minderheden	1.389.760	1.406.156	1.422.746
- eenpersoonhuishoudens	2.906.334	2.971.332	3.017.624
- eenouderhuishoudens	557.426	562.135	569.234
- huishoudens	7.975.675	8.057.080	8.129.613
- leerlingen (V)SO (gew ogen)	365.261	383.231	385.394
- leerlingen VO (gew ogen)	744.350	740.021	743.505
- oppervlakte bebouwing totaal	109.770	111.694	113.639
- woonruimten	7.873.070	7.951.801	8.031.319
- omgevingsadressendichtheid	15.557.878	15.713.456	15.870.591
- bedrijfsvestigingen	1.707.494	1.707.494	1.707.494

Maatstaven	2019	2020	2021
- OZB	1.926.750.994.288	1.957.475.570.200	1.988.693.834.348
- inwoners	17.273.328	17.337.816	17.399.676
- jongeren	3.808.215	3.793.141	3.774.464
- ouderen	3.316.303	3.393.459	3.471.417
- ouderen 75-85 jaar	1.028.851	1.066.668	1.095.946
- huishoudens met een laag inkomen	2.395.877	2.420.131	2.444.627
- bijstandsontvangers	427.741	442.402	455.864
- uitkeringsontvangers	1.303.562	1.316.051	1.329.734
- minderheden	1.439.532	1.456.515	1.473.699
- eenpersoonhuishoudens	3.051.303	3.077.075	3.105.288
- eenouderhuishoudens	575.231	580.162	583.864
- huishoudens	8.181.226	8.222.588	8.265.990
- leerlingen (V)SO (gew ogen)	387.586	389.826	392.105
- leerlingen VO (gew ogen)	747.005	750.521	754.054
- oppervlakte bebouwing totaal	115.601	117.576	119.613
- woonruimten	8.111.632	8.192.748	8.274.676
- omgevingsadressendichtheid	16.029.297	16.189.590	16.351.486
- bedrijfsvestigingen	1.707.494	1.707.494	1.707.494

Doorgaans zijn volumina mutaties van jaar tot jaar gebaseerd op de groei van de aantallen inwoners en woonruimten. Tabel 2 geeft een overzicht van de geraamde procentuele groei van deze maatstaven in de jaren 2016 tot en met 2020.

Tabel 2 Raming groeipercentages: inwoners en woonruimten 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
- inwoners	0,46%	0,64%	0,63%	0,46%	0,37%
- woonruimten	2,03%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%

Bijlage 4.2-2 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021
Aa en Hunze	2.059.121	1.906.482	1.986.040	2.003.013	2.086.259
Aalburg	838.421	768.995	801.195	808.042	841.625
Aalsmeer	1.787.242	1.673.260	1.742.627	1.757.520	1.830.563
Aalten	2.387.009	2.197.860	2.289.876	2.309.446	2.405.427
Achtkarspelen	2.454.272	2.228.269	2.321.054	2.340.890	2.438.179
Alblasserdam	1.580.949	1.450.079	1.510.112	1.523.018	1.586.316
Albrandswaard	1.204.309	1.114.351	1.160.541	1.170.460	1.219.105
Alkmaar	7.742.662	7.245.784	7.540.556	7.604.999	7.921.067
Almelo	6.750.972	6.255.603	6.514.579	6.570.254	6.843.317
Almere	8.753.101	8.477.460	8.827.404	8.902.845	9.272.852
Alphen aan den Rijn	6.966.682	6.555.141	6.825.415	6.883.746	7.169.839
Alphen-Chaam	595.328	563.713	587.186	592.204	616.816
Ameland	251.811	241.101	251.227	253.374	263.904
Amersfoort	8.570.785	8.045.171	8.387.087	8.458.765	8.810.316
Amstelveen	5.817.283	5.290.484	5.513.331	5.560.449	5.791.544
Amsterdam	48.313.131	44.487.663	46.357.034	46.753.210	48.696.299
Apeldoorn	13.145.439	12.181.732	12.684.990	12.793.398	13.325.099
Appingedam	1.536.906	1.394.458	1.452.417	1.464.830	1.525.709
Arnhem	11.227.051	10.356.602	10.797.148	10.889.422	11.341.993
Assen	5.616.113	5.221.821	5.436.659	5.483.122	5.711.004
Asten	1.088.268	1.022.336	1.064.805	1.073.905	1.118.537
Baarle-Nassau	627.669	576.103	600.282	605.412	630.573
Baarn	2.153.563	1.998.275	2.080.139	2.097.916	2.185.106
Barendrecht	2.253.150	2.127.859	2.215.969	2.234.907	2.327.791
Barneveld	2.976.808	2.819.571	2.938.982	2.964.100	3.087.289
Bedum	844.877	785.913	818.393	825.387	859.691
Beek	1.490.231	1.340.977	1.396.579	1.408.515	1.467.053
Beemster	584.766	539.549	561.927	566.729	590.283
Beesel	1.142.993	1.061.608	1.106.076	1.115.529	1.161.891
Bellingwedde	999.636	891.980	929.450	937.393	976.352
Berg en Dal		3.080.750	3.206.836	3.234.243	3.368.659
Bergeijk	1.188.119	1.110.801	1.157.217	1.167.107	1.215.613
Bergen L	1.198.092	1.094.957	1.140.802	1.150.551	1.198.369
Bergen NH	2.411.204	2.221.955	2.314.712	2.334.494	2.431.517
Bergen op Zoom	5.954.188	5.440.380	5.666.106	5.714.530	5.952.029
Berkelland	3.814.889	3.506.541	3.652.909	3.684.127	3.837.242
Bernheze	1.930.934	1.798.690	1.873.982	1.889.998	1.968.547
Best	1.869.977	1.768.328	1.841.907	1.857.648	1.934.853
Beuningen	1.573.037	1.482.206	1.543.980	1.557.175	1.621.892
Beverwijk	3.180.490	2.913.630	3.033.858	3.059.786	3.186.953
Binnenmaas	1.975.087	1.812.531	1.887.790	1.903.923	1.983.051
Bladel	1.381.003	1.287.938	1.341.592	1.353.058	1.409.292
Blaricum	532.411	501.764	522.561	527.027	548.931
Bloemendaal	1.190.905	1.103.973	1.149.252	1.159.074	1.207.246
Bodegraven-Reeuwijk	1.944.543	1.836.442	1.912.726	1.929.073	2.009.246

Bijlage 4.2-2 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021
Boekel	645.070	596.732	621.650	626.962	653.019
Borger-Odoorn	2.218.419	2.038.244	2.123.367	2.141.513	2.230.516
Borne	1.675.415	1.582.213	1.647.993	1.662.077	1.731.154
Borsele	1.512.499	1.394.078	1.452.281	1.464.693	1.525.566
Boxmeer	2.176.549	2.030.134	2.114.754	2.132.827	2.221.469
Boxtel	2.277.584	2.102.662	2.189.687	2.208.400	2.300.183
Breda	13.357.720	12.279.289	12.800.531	12.909.926	13.446.470
Brielle	1.075.449	1.011.310	1.053.450	1.062.453	1.106.609
Bronckhorst	3.182.568	2.882.630	3.003.282	3.028.949	3.154.834
Brummen	1.842.517	1.701.174	1.772.222	1.787.368	1.861.652
Brunssum	3.396.895	3.061.445	3.189.077	3.216.331	3.350.004
Bunnik	853.203	801.335	833.601	840.725	875.666
Bunschoten	999.034	946.621	986.278	994.707	1.036.047
Buren	1.450.887	1.385.495	1.443.575	1.455.912	1.516.420
Bussum	2.274.876				
Capelle aan den IJssel	5.110.014	4.750.638	4.943.729	4.985.979	5.193.199
Castricum	2.335.150	2.153.046	2.241.715	2.260.873	2.354.836
Coevorden	3.265.453	2.932.187	3.054.809	3.080.916	3.208.960
Cranendonck	1.531.561	1.432.364	1.492.089	1.504.840	1.567.382
Cromstrijen	924.941	855.944	891.670	899.290	936.665
Cuijk	1.979.863	1.844.580	1.921.300	1.937.720	2.018.253
Culemborg	1.709.581	1.583.801	1.649.013	1.663.106	1.732.225
Dalfsen	1.845.454	1.704.275	1.775.184	1.790.355	1.864.763
Dantumadiel	1.833.932	1.638.638	1.706.794	1.721.380	1.792.922
De Bilt	3.015.995	2.770.836	2.881.678	2.906.305	3.027.093
De Fryske Marren	3.949.173	3.624.012	3.775.196	3.807.460	3.965.700
De Marne	993.494	901.272	938.960	946.984	986.342
De Ronde Venen	2.311.141	2.190.015	2.280.918	2.300.411	2.396.017
De Wolden	1.926.364	1.752.744	1.825.900	1.841.505	1.918.039
Delft	6.807.542	6.070.311	6.325.573	6.379.633	6.644.774
Delfzijl	2.903.734	2.622.703	2.732.142	2.755.492	2.870.012
Den Helder	5.487.221	4.998.154	5.206.441	5.250.936	5.469.168
Deurne	2.529.324	2.337.813	2.435.311	2.456.124	2.558.202
Deventer	7.740.724	7.038.714	7.319.871	7.382.428	7.689.246
Diemen	1.544.827	1.431.367	1.477.545	1.490.172	1.552.104
Dinkelland	1.793.932	1.625.123	1.693.054	1.707.523	1.778.489
Doesburg	1.110.714	1.022.255	1.064.773	1.073.873	1.118.503
Doetinchem	5.007.652	4.665.612	4.859.594	4.901.125	5.104.818
Dongen	1.927.763	1.792.938	1.867.438	1.883.398	1.961.673
Dongeradeel	2.294.214	2.086.134	2.172.611	2.191.178	2.282.245
Dordrecht	9.863.432	9.105.249	9.476.455	9.557.442	9.954.655
Drechterland	1.082.809	1.010.596	1.052.822	1.061.819	1.105.949
Drimmelen	1.953.173	1.826.612	1.902.897	1.919.160	1.998.921
Dronten	2.413.166	2.309.915	2.401.267	2.421.789	2.522.439
Druten	1.334.431	1.272.973	1.326.080	1.337.413	1.392.997
Duiven	1.653.425	1.562.247	1.627.507	1.641.416	1.709.634

Bijlage 4.2-2 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021
Echt-Susteren	3.051.982	2.804.137	2.921.299	2.946.265	3.068.713
Edam-Volendam	1.698.156	1.914.741	1.994.518	2.011.563	2.095.165
Ede	7.456.131	6.927.609	7.221.504	7.283.220	7.585.915
Eemnes	479.661	449.514	468.319	472.322	491.952
Eemsmond	1.677.202	1.503.107	1.565.521	1.578.901	1.644.521
Eersel	1.372.960	1.300.426	1.354.664	1.366.242	1.423.023
Eijsden-Margraten	1.781.376	1.652.815	1.721.402	1.736.113	1.808.267
Eindhoven	18.233.110	16.580.673	17.285.874	17.433.602	18.158.152
Elburg	1.603.890	1.480.899	1.542.844	1.556.029	1.620.698
Emmen	10.816.336	9.916.161	10.328.481	10.416.751	10.849.676
Enkhuizen	1.424.870	1.326.891	1.381.832	1.393.641	1.451.562
Enschede	13.207.541	11.989.300	12.497.787	12.604.596	13.128.450
Epe	2.919.849	2.663.613	2.775.023	2.798.739	2.915.056
Ermelo	2.389.495	2.245.468	2.339.229	2.359.220	2.457.271
Etten-Leur	3.112.666	2.899.271	3.020.083	3.045.894	3.172.483
Ferwerderadiel	652.424	601.115	626.022	631.372	657.612
Franekeradeel	1.858.853	1.702.507	1.773.166	1.788.320	1.862.644
Geertruidenberg	1.620.564	1.522.269	1.585.553	1.599.103	1.665.563
Geldermalsen	1.563.011	1.495.715	1.558.069	1.571.385	1.636.693
Geldrop-Mierlo	3.146.759	2.885.179	3.003.959	3.029.632	3.155.545
Gemert-Bakel	2.064.662	1.933.519	2.014.116	2.031.329	2.115.752
Gennep	1.777.812	1.655.289	1.724.125	1.738.860	1.811.128
Giessenlanden	789.515	767.767	799.811	806.647	840.171
Gilze en Rijen	1.861.373	1.742.599	1.815.025	1.830.537	1.906.615
Goeree-Overflakkee	3.658.861	3.340.077	3.480.156	3.509.898	3.655.772
Goes	3.666.654	3.382.398	3.522.918	3.553.026	3.700.692
Goirle	1.776.225	1.673.010	1.742.305	1.757.195	1.830.225
Gooise Meren	3.360.968	3.260.916	3.393.557	3.422.559	3.564.803
Gorinchem	2.852.555	2.621.607	2.729.555	2.752.882	2.867.294
Gouda	5.257.408	4.856.474	5.051.397	5.094.567	5.306.300
Grave	1.062.231	987.273	1.028.197	1.036.984	1.080.081
Groningen	12.539.972	11.258.832	11.737.523	11.837.834	12.329.821
Groetegast	941.021	874.817	911.295	919.083	957.280
Gulpen-Wittem	1.315.425	1.192.700	1.242.300	1.252.917	1.304.988
Haaksbergen	1.866.744	1.743.994	1.816.673	1.832.198	1.908.345
Haaren	1.021.183	961.144	1.001.140	1.009.696	1.051.659
Haarlem	10.928.666	9.995.622	10.417.688	10.506.720	10.943.385
Haarlemmerliede Spaarnw	331.048	302.671	315.189	317.882	331.094
Haarlemmermeer	7.573.199	7.137.092	7.438.533	7.502.104	7.813.896
Halderberge	2.576.872	2.377.189	2.476.349	2.497.513	2.601.311
Hardenberg	4.245.307	3.918.946	4.082.671	4.117.562	4.288.690
Harderwijk	3.263.579	3.063.012	3.189.938	3.217.199	3.350.908
Hardinxveld-Giessendam	1.270.251	1.163.588	1.211.930	1.222.287	1.273.086
Haren	1.573.688	1.431.115	1.489.430	1.502.159	1.564.589
Harlingen	1.579.932	1.446.609	1.506.483	1.519.358	1.582.504

Bijlage 4.2-2 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021
Hattem	878.209	798.719	832.469	839.584	874.477
Heemskerk	3.269.371	3.013.235	3.137.200	3.164.011	3.295.509
Heemstede	2.108.186	1.942.257	2.021.991	2.039.272	2.124.025
Heerde	1.537.167	1.392.858	1.451.164	1.463.566	1.524.393
Heerenveen	4.413.992	3.986.557	4.149.796	4.185.261	4.359.202
Heerhugowaard	3.241.389	3.151.793	3.283.132	3.311.191	3.448.805
Heerlen	11.061.713	10.056.662	10.467.671	10.557.130	10.995.890
Heeze-Leende	1.271.696	1.197.041	1.246.854	1.257.509	1.309.772
Heiloo	1.665.458	1.537.085	1.600.496	1.614.174	1.681.260
Hellendoorn	2.816.975	2.605.802	2.714.290	2.737.487	2.851.259
Hellevoetsluis	2.634.587	2.460.600	2.563.482	2.585.390	2.692.841
Helmond	6.706.598	6.213.447	6.471.811	6.527.121	6.798.391
Hendrik-Ido-Ambacht	1.585.316	1.507.498	1.569.680	1.583.095	1.648.890
Hengelo O	6.864.243	6.238.207	6.490.249	6.545.716	6.817.760
Het Bildt	915.234	840.656	875.618	883.101	919.803
Heumen	1.080.990	1.029.775	1.072.095	1.081.258	1.126.195
Heusden	2.983.316	2.806.743	2.923.661	2.948.647	3.071.194
Hillegom	1.542.306	1.419.469	1.478.363	1.490.997	1.552.964
Hilvarenbeek	981.267	911.001	948.836	956.945	996.716
Hilversum	6.691.089	6.040.700	6.295.946	6.349.753	6.613.652
Hof van Twente	2.918.666	2.683.959	2.795.599	2.819.491	2.936.671
Hollands Kroon	3.046.912	2.822.727	2.940.436	2.965.565	3.088.816
Hoogeveen	5.457.448	4.977.997	5.185.733	5.230.051	5.447.415
Hoogezand-Sappemeer	3.967.119	3.627.307	3.777.715	3.810.000	3.968.345
Hoorn	5.018.198	4.648.873	4.840.961	4.882.332	5.085.245
Horst aan de Maas	2.954.652	2.749.181	2.864.053	2.888.530	3.008.578
Houten	2.000.320	1.914.970	1.994.302	2.011.346	2.094.938
Huizen	2.788.266	2.585.805	2.692.955	2.715.970	2.828.847
Hulst	2.489.317	2.254.537	2.349.455	2.369.534	2.468.013
IJsselstein	1.977.481	1.843.079	1.919.212	1.935.614	2.016.059
Kaag en Braassem	1.484.801	1.406.807	1.465.130	1.477.651	1.539.063
Kampen	3.714.964	3.431.524	3.572.883	3.603.417	3.753.177
Kapelle	829.290	771.113	803.347	810.213	843.885
Katwijk	4.342.082	4.081.803	4.251.197	4.287.529	4.465.721
Kerkrade	5.689.757	5.153.177	5.368.544	5.414.425	5.639.451
Koggenland	1.285.329	1.156.063	1.204.072	1.214.362	1.264.832
Kollumerland en Nwkrusl	1.086.086	1.000.100	1.041.770	1.050.673	1.094.340
Korendijk	694.598	647.830	674.889	680.657	708.945
Krimpen aan den IJssel	2.246.588	2.088.565	2.174.730	2.193.316	2.284.471
Krimpenerwaard	3.564.422	3.345.838	3.484.244	3.514.021	3.660.066
Laarbeek	1.582.038	1.465.798	1.526.845	1.539.894	1.603.892
Landerd	997.077	939.528	978.752	987.117	1.028.142
Landgraaf	4.032.130	3.700.392	3.854.423	3.887.364	4.048.925
Landsmeer	685.303	639.085	665.501	671.188	699.083
Langedijk	1.485.340	1.411.602	1.470.136	1.482.701	1.544.322

Bijlage 4.2-2 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021
Lansingerland	2.119.751	2.097.132	2.183.905	2.202.569	2.294.109
Laren	793.339	705.632	734.904	741.185	771.989
Leek	1.782.647	1.644.366	1.712.808	1.727.446	1.799.240
Leerdam	1.763.882	1.625.745	1.693.242	1.707.713	1.778.686
Leeuwarden	9.328.924	8.393.818	8.750.324	8.825.106	9.191.882
Leeuwarderadeel	893.396	793.913	826.821	833.887	868.544
Leiden	7.351.041	6.622.777	6.902.174	6.961.161	7.250.471
Leiderdorp	1.920.507	1.774.350	1.845.990	1.861.766	1.939.142
Leidschendam-Voorburg	6.192.294	5.620.995	5.847.411	5.897.384	6.142.483
Lelystad	4.690.414	4.503.927	4.690.336	4.730.421	4.927.020
Leudal	2.649.301	2.448.785	2.551.272	2.573.075	2.680.014
Leusden	1.642.469	1.540.994	1.604.686	1.618.400	1.685.662
Lingewaal	671.219	626.050	652.262	657.836	685.176
Lingewaard	3.133.602	2.962.544	3.085.586	3.111.956	3.241.290
Lisse	1.653.970	1.549.167	1.613.256	1.627.044	1.694.664
Littenseradiel	697.231	641.000	667.439	673.143	701.119
Lochem	2.760.941	2.541.631	2.647.299	2.669.923	2.780.886
Loon op Zand	1.888.849	1.750.314	1.823.360	1.838.943	1.915.370
Lopik	688.383	659.581	687.128	693.000	721.802
Loppersum	922.027	820.352	854.441	861.743	897.557
Losser	1.937.221	1.801.135	1.875.997	1.892.029	1.970.663
Maasdriel	1.517.428	1.390.115	1.448.241	1.460.618	1.521.322
Maasgouw	2.322.540	2.141.976	2.231.586	2.250.657	2.344.196
Maassluis	2.641.905	2.474.631	2.576.674	2.598.695	2.706.698
Maastricht	11.602.353	10.529.157	10.865.688	10.958.548	11.413.991
Marum	680.664	629.096	655.293	660.894	688.361
Medemblik	2.873.677	2.670.921	2.782.801	2.806.583	2.923.226
Meerssen	1.648.267	1.498.029	1.560.296	1.573.631	1.639.032
Menameradiel	976.868	875.549	911.701	919.493	957.707
Menterwolde	1.075.276	984.382	1.025.439	1.034.203	1.077.185
Meppel	2.677.163	2.452.437	2.553.352	2.575.173	2.682.199
Middelburg	4.082.733	3.755.460	3.904.796	3.938.167	4.101.839
Midden Drenthe	2.641.302	2.465.039	2.567.842	2.589.787	2.697.420
Midden-Delfland	870.093	807.811	840.548	847.731	882.964
Mill en Sint Hubert	867.288	796.261	829.399	836.487	871.252
Moerdijk	2.783.532	2.577.799	2.685.319	2.708.269	2.820.826
Molenwaard	1.419.055	1.346.830	1.402.792	1.414.781	1.473.580
Montferland	3.078.145	2.843.091	2.962.130	2.987.445	3.111.605
Montfoort U	671.417	633.258	659.604	665.241	692.889
Mook en Middelaar	542.626	512.862	534.035	538.599	560.983
Muiden	357.675				
Naarden	982.147				
Neder-Betuwe	1.526.641	1.449.634	1.510.250	1.523.157	1.586.460
Nederweert	1.287.127	1.178.522	1.227.810	1.238.303	1.289.768
Neerijnen	662.562	628.222	654.549	660.143	687.579
Nieuwegein	4.138.597	3.911.176	4.072.133	4.106.935	4.277.621
Nieuwkoop	1.682.309	1.629.419	1.697.371	1.711.877	1.783.023

Bijlage 4.2-2 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021
Nijkerk	2.499.337	2.354.820	2.452.749	2.473.710	2.576.519
Nijmegen	12.269.974	11.323.634	11.636.956	11.736.408	12.224.179
Nissewaard	6.472.143	6.160.609	6.416.738	6.471.577	6.740.539
Noord-Beveland	604.545	543.486	566.316	571.156	594.893
Noordenveld	2.780.125	2.530.989	2.636.372	2.658.903	2.769.409
Noordoostpolder	2.992.415	2.790.691	2.906.725	2.931.566	3.053.403
Noordwijk	1.962.310	1.844.903	1.921.212	1.937.631	2.018.160
Noordwijkerhout	1.178.462	1.082.322	1.127.169	1.136.802	1.184.048
Nuenen c.a.	1.473.414	1.378.583	1.435.786	1.448.056	1.508.238
Nunspeet	1.996.930	1.817.459	1.893.602	1.909.785	1.989.157
Nuth	1.434.944	1.307.775	1.362.099	1.373.739	1.430.833
Oegstgeest	1.213.785	1.125.529	1.172.890	1.182.914	1.232.076
Oirschot	1.177.465	1.077.258	1.122.144	1.131.734	1.178.769
Oisterwijk	1.991.687	1.822.351	1.898.053	1.914.274	1.993.832
Oldambt	4.753.210	4.263.798	4.441.941	4.479.903	4.666.090
Oldebroek	1.587.854	1.477.967	1.539.736	1.552.895	1.617.434
Oldenzaal	2.761.680	2.514.751	2.618.750	2.641.131	2.750.897
Olst-Wijhe	1.366.860	1.242.490	1.294.011	1.305.070	1.359.309
Ommen	1.273.117	1.168.769	1.217.578	1.227.983	1.279.019
Onderbanken	727.608	672.594	700.684	706.673	736.042
Oost Gelre	2.239.669	2.057.044	2.142.831	2.161.144	2.250.963
Oosterhout	4.375.593	4.041.545	4.209.532	4.245.507	4.421.953
Ooststellingwerf	2.448.806	2.198.175	2.290.040	2.309.611	2.405.600
Oostzaan	575.316	541.458	563.873	568.692	592.327
Opmeer	726.731	658.408	685.879	691.741	720.490
Opsterland	2.370.245	2.166.958	2.256.968	2.276.256	2.370.858
Oss	7.123.899	6.600.939	6.875.080	6.933.835	7.222.009
Oud-Beijerland	1.592.006	1.491.854	1.553.658	1.566.936	1.632.059
Oude IJsselstreek	3.764.593	3.439.825	3.583.603	3.614.229	3.764.439
Ouder-Amstel	789.305	711.812	740.807	747.138	778.190
Oudewater	619.844	561.539	584.885	589.884	614.400
Overbetuwe	2.818.723	2.655.110	2.765.387	2.789.021	2.904.934
Papendrecht	2.322.450	2.177.032	2.267.402	2.286.779	2.381.819
Peel en Maas	3.067.349	2.881.886	3.002.390	3.028.049	3.153.896
Pekela	1.490.161	1.310.570	1.365.582	1.377.253	1.434.492
Pijnacker-Nootdorp	2.198.257	2.133.904	2.220.734	2.239.713	2.332.797
Purmerend	6.670.071	6.215.906	6.472.791	6.528.109	6.799.420
Putten	1.746.194	1.623.155	1.691.162	1.705.615	1.776.502
Raalte	2.721.581	2.531.522	2.636.787	2.659.322	2.769.845
Reimerswaal	1.556.999	1.446.501	1.506.955	1.519.834	1.582.999
Renkum	2.921.859	2.626.036	2.733.792	2.757.156	2.871.745
Renswoude	222.316	206.634	215.241	217.081	226.103
Reusel-De Mierden	801.521	768.023	800.288	807.127	840.672
Rheden	4.751.011	4.235.909	4.414.834	4.452.564	4.637.615
Rhenen	1.444.282	1.325.838	1.380.393	1.392.190	1.450.050

Bijlage 4.2-2 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021
Ridderkerk	4.327.847	3.953.504	4.116.739	4.151.921	4.324.477
Rijnwaarden	855.471	800.796	834.324	841.454	876.425
Rijssen-Holten	2.628.192	2.429.051	2.530.454	2.552.080	2.658.146
Rijswijk	5.006.813	4.559.253	4.740.586	4.781.100	4.979.805
Roerdalen	1.746.141	1.627.960	1.696.220	1.710.717	1.781.815
Roermond	5.220.734	4.817.995	5.016.593	5.059.466	5.269.740
Roosendaal	6.606.704	6.093.627	6.346.465	6.400.703	6.666.719
Rotterdam	51.547.996	47.120.241	49.116.419	49.536.178	51.594.928
Rozendaal	74.513	68.420	71.115	71.723	74.703
Rucphen	2.092.082	1.933.312	2.014.658	2.031.876	2.116.322
Schagen	3.240.686	3.027.008	3.153.291	3.180.240	3.312.412
Scherpenzeel	605.696	558.768	582.080	587.054	611.452
Schiedam	6.317.648	5.829.953	6.063.934	6.115.758	6.369.932
Schiermonnikoog	101.654	91.869	95.734	96.552	100.565
Schijndel	1.801.573	1.694.359	1.765.161	1.780.247	1.854.235
Schinnen	1.089.419	1.008.569	1.050.490	1.059.468	1.103.500
Schouwen-Duiveland	2.907.169	2.647.718	2.759.008	2.782.587	2.898.233
's-Gravenhage	36.353.629	33.427.509	34.837.694	35.135.424	36.595.672
's-Hertogenbosch	10.698.370	9.976.963	10.373.229	10.461.881	10.896.682
Simpelveld	1.100.410	1.014.813	1.057.056	1.066.089	1.110.397
Sint-Anthonis	849.586	795.257	828.369	835.448	870.170
Sint-Michielsgestel	2.034.539	1.888.052	1.967.743	1.984.560	2.067.040
Sint-Oedenrode	1.176.865	1.090.438	1.135.731	1.145.437	1.193.042
Sittard-Geleen	9.733.712	8.911.918	9.279.564	9.358.869	9.747.828
Sliedrecht	2.332.208	2.157.033	2.246.115	2.265.310	2.359.458
Slochteren	1.090.212	1.008.170	1.049.969	1.058.942	1.102.952
Sluis	2.283.879	2.049.332	2.135.545	2.153.796	2.243.309
Smallerland	5.074.407	4.654.194	4.846.892	4.888.315	5.091.476
Soest	3.340.403	3.066.330	3.192.783	3.220.069	3.353.897
Someren	1.332.559	1.227.434	1.278.696	1.289.624	1.343.221
Son en Breugel	1.162.404	1.111.116	1.157.114	1.167.003	1.215.504
Stadskanaal	4.028.977	3.721.840	3.877.809	3.910.949	4.073.490
Staphorst	798.256	742.420	773.527	780.138	812.560
Stede Broec	1.435.982	1.330.766	1.386.332	1.398.179	1.456.288
Steenbergen	1.919.094	1.775.778	1.849.898	1.865.708	1.943.247
Steenwijkerland	3.797.380	3.429.782	3.572.311	3.602.841	3.752.577
Stein	2.390.056	2.184.833	2.276.179	2.295.632	2.391.039
Stichtse Vecht	3.652.251	3.405.108	3.546.299	3.576.607	3.725.252
Strijen	646.169	602.633	627.715	633.080	659.391
Sudwest Fryslan	6.869.802	6.305.621	6.566.434	6.622.552	6.897.789
Ten Boer	492.607	416.620	433.774	437.481	455.663
Terneuzen	5.194.394	4.751.966	4.951.578	4.993.895	5.201.444
Terschelling	305.803	279.803	289.935	292.413	304.566
Texel	1.038.663	938.344	977.809	986.166	1.027.151
Teylingen	2.000.985	1.880.905	1.957.924	1.974.657	2.056.725

Bijlage 4.2-2 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021
Tholen	2.034.848	1.845.358	1.922.645	1.939.076	2.019.666
Tiel	2.938.458	2.775.940	2.891.592	2.916.304	3.037.507
Tilburg	16.357.343	15.105.402	15.745.437	15.880.001	16.539.982
Tubbergen	1.375.516	1.258.730	1.311.217	1.322.423	1.377.384
Twenterand	2.563.935	2.350.681	2.449.080	2.470.010	2.572.665
Tynaarlo	2.536.606	2.301.715	2.397.141	2.417.628	2.518.106
Tytsjerksteradiel	2.637.825	2.406.239	2.505.855	2.527.271	2.632.306
Uden	3.051.014	2.862.821	2.981.960	3.007.445	3.132.436
Uitgeest	624.528	578.321	602.126	607.272	632.510
Uithoorn	1.880.198	1.743.219	1.815.277	1.830.791	1.906.880
Urk	619.519	619.750	645.769	651.288	678.356
Utrecht	15.769.385	14.798.755	15.427.724	15.559.572	16.206.237
Utrechtse Heuvelrug	3.584.318	3.303.111	3.439.623	3.469.018	3.613.193
Vaals	1.030.836	934.393	973.439	981.758	1.022.560
Valkenburg aan de Geul	1.787.770	1.597.436	1.663.641	1.677.859	1.747.591
Valkenswaard	2.817.587	2.583.721	2.691.208	2.714.207	2.827.011
Veendam	2.961.336	2.696.238	2.808.849	2.832.854	2.950.589
Veenendaal	4.503.939	4.178.327	4.350.352	4.387.531	4.569.879
Veere	1.479.651	1.357.947	1.415.038	1.427.131	1.486.443
Veghel	2.516.862	2.355.801	2.453.990	2.474.963	2.577.823
Veldhoven	3.376.952	3.152.818	3.283.202	3.311.261	3.448.879
Velsen	5.381.090	4.896.707	5.099.895	5.143.480	5.357.246
Venlo	9.588.819	8.829.579	9.193.840	9.272.412	9.657.779
Venray	3.339.788	3.137.487	3.268.541	3.296.474	3.433.478
Vianen	1.287.451	1.197.162	1.246.892	1.257.548	1.309.812
Vlaardingen	6.681.347	6.180.528	6.432.534	6.487.508	6.757.132
Vlagentwede	1.939.687	1.790.957	1.866.000	1.881.947	1.960.162
Vlieland	93.509	81.033	84.444	85.166	88.705
Vlissingen	4.432.051	3.983.106	4.152.029	4.187.513	4.361.548
Voerendaal	1.048.075	988.282	1.029.453	1.038.251	1.081.401
Voorschoten	1.570.774	1.440.427	1.499.002	1.511.813	1.574.645
Voorst	2.010.708	1.828.189	1.904.191	1.920.464	2.000.280
Vught	1.972.421	1.777.174	1.850.010	1.865.820	1.943.365
Waalre	1.117.617	1.045.320	1.088.814	1.098.119	1.143.757
Waalwijk	3.851.735	3.574.386	3.723.202	3.755.022	3.911.082
Waddinxveen	1.813.103	1.668.423	1.737.607	1.752.457	1.825.290
Wageningen	2.048.772	1.897.959	1.940.750	1.957.336	2.038.683
Wassenaar	1.542.026	1.388.091	1.445.172	1.457.523	1.518.098
Waterland	1.129.364	1.054.197	1.097.805	1.107.187	1.153.202
Weert	4.319.778	4.032.494	4.200.525	4.236.424	4.412.492
Weesp	1.298.916	1.211.501	1.260.173	1.270.943	1.323.764
Werkendam	1.745.778	1.617.102	1.684.704	1.699.102	1.769.718
West Maas en Waal	1.285.935	1.229.946	1.281.223	1.292.173	1.345.876
Westerveld	1.738.514	1.586.705	1.653.078	1.667.206	1.736.496
Westervoort	1.063.075	1.002.034	1.043.373	1.052.290	1.096.024

Bijlage 4.2-2 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021
Westland	6.783.527	6.472.312	6.742.049	6.799.668	7.082.266
Weststellingwerf	2.451.375	2.234.183	2.327.116	2.347.004	2.444.547
Westvoorne	982.135	903.900	941.713	949.761	989.233
Wierden	1.491.983	1.388.612	1.446.566	1.458.928	1.519.562
Wijchen	2.851.705	2.663.229	2.773.932	2.797.638	2.913.910
Wijdemeren	1.537.707	1.433.268	1.493.048	1.505.808	1.568.390
Wijk bij Duurstede	1.260.920	1.192.948	1.242.650	1.253.270	1.305.356
Winsum	1.015.051	935.425	973.916	982.239	1.023.061
Winterswijk	2.717.155	2.467.595	2.570.667	2.592.637	2.700.388
Woensdrecht	1.671.923	1.558.407	1.623.697	1.637.573	1.705.632
Woerden	2.976.230	2.810.736	2.926.695	2.951.707	3.074.382
Wormerland	1.124.246	1.044.378	1.087.660	1.096.955	1.142.545
Woudenberg	804.701	727.242	757.227	763.698	795.438
Woudrichem	958.551	893.951	931.389	939.349	978.389
Zaanstad	11.390.556	10.510.159	10.942.341	11.035.857	11.494.513
Zaltbommel	1.679.528	1.569.673	1.635.210	1.649.185	1.717.726
Zandvoort	1.704.528	1.534.719	1.599.318	1.612.986	1.680.023
Zederik	857.029	793.792	826.815	833.881	868.537
Zeevang	357.091				
Zeewolde	881.197	848.172	883.468	891.019	928.050
Zeist	4.971.048	4.518.731	4.694.920	4.735.044	4.931.835
Zevenaar	2.890.845	2.672.655	2.783.462	2.807.250	2.923.921
Zoetermeer	8.132.398	7.588.325	7.899.443	7.966.953	8.298.064
Zoeterwoude	600.635	575.667	599.432	604.555	629.680
Zuidhorn	1.196.442	1.121.364	1.167.522	1.177.500	1.226.438
Zuidplas	2.145.236	2.054.579	2.139.390	2.157.673	2.247.347
Zundert	1.824.784	1.695.134	1.766.189	1.781.283	1.855.314
Zutphen	4.123.453	3.834.694	3.992.419	4.026.539	4.193.884
Zwartewaterland	1.261.693	1.193.781	1.243.705	1.254.334	1.306.465
Zwijndrecht	4.020.860	3.631.656	3.781.128	3.813.442	3.971.931
Zwolle	8.207.741	7.503.446	7.822.815	7.889.670	8.217.569
Totaal	1.258.726.000	1.161.394.827	1.209.426.851	1.219.762.853	1.270.456.860

Bijlage 4.2-7 Decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra

Decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra	
Gemeente	Bedrag 2016
Almere	158.222
Gilze en Rijen	312.158
Heerhugowaard	195.889
Leudal	139.056
Noordoostpolder	218.120
Zeewolde	171.385
Totaal	1.194.830

Bijlage 4.2-8 Decentralisatie-uitkering Versterking gemeentelijke aanpak jihadisme

Decentralisatie-uitkering Versterking gemeentelijke aanpak jihadisme	
Gemeente	Bedrag 2016
Almere	93.000
Amersfoort	75.120
Haarlemmermeer	34.000
Hilversum	15.000
Leiden	17.000
Maastricht	320.000
Nuenen c.a.	210.000
Schiedam	135.000
Zwolle	109.750
Totaal	1.008.870

Bijlage 4.2.1a Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect

Bijlage 4.2.1a Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect			
Gemeente	Bedrag 2016	Gemeente	Bedrag 2016
Aa en Hunze	28.488	Boekel	14.244
Aalburg	56.977	Borger-Odoorn	17.093
Aalsmeer	91.163	Borne	28.488
Aalten	79.767	Borsele	91.163
Achtkarspelen	99.709	Boxmeer	108.256
Alblasserdam	42.733	Boxtel	165.233
Albrandswaard	2.849	Breda	524.186
Alkmaar	324.767	Brielle	45.581
Almelo	592.558	Bronckhorst	170.930
Almere	222.209	Brummen	65.523
Alphen aan den Rijn	333.314	Brunssum	88.314
Alphen-Chaam	19.942	Bunnik	34.186
Ameland	0	Bunschoten	0
Amersfoort	253.547	Buren	48.430
Amstelveen	142.442	Capelle aan den IJssel	125.349
Amsterdam	0	Castricum	82.616
Apeldoorn	512.791	Coevorden	102.558
Appingedam	25.640	Cranendonck	31.337
Arnhem	709.360	Cromstrijen	11.395
Assen	216.512	Cuijk	54.128
Asten	39.884	Culemborg	34.186
Baarle-Nassau	17.093	Dalfsen	54.128
Baarn	28.488	Dantumadiel	85.465
Barendrecht	37.035	De Bilt	0
Barneveld	182.326	De Fryske Marren	0
Bedum	31.337	De Marne	34.186
Beek	37.035	De Ronde Venen	116.802
Beemster	14.244	De Wolden	45.581
Beesel	37.035	Delft	321.919
Bellingwedde	14.244	Delfzijl	34.186
Berg en Dal	74.070	Den Helder	196.570
Bergeijk	96.860	Deurne	99.709
Bergen L	56.977	Deventer	373.198
Bergen NH	91.163	Diemen	39.884
Bergen op Zoom	22.791	Dinkelland	45.581
Berkelland	156.686	Doesburg	62.674
Bernheze	45.581	Doetinchem	247.849
Best	11.395	Dongen	108.256
Beuningen	37.035	Dongeradeel	96.860
Beverwijk	142.442	Dordrecht	438.721
Binnenmaas	65.523	Drechterland	22.791
Bladel	2.849	Drimmelen	42.733
Blaricum	34.186	Dronten	102.558
Bloemendaal	94.012	Druuten	45.581
Bodegraven-Reeuwijk	91.163	Duiven	48.430

Bijlage 4.2.1a Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect			
Gemeente	Bedrag 2016	Gemeente	Bedrag 2016
Echt-Susteren	59.826	Hattem	22.791
Edam-Volendam	0	Heemskerk	133.895
Ede	276.337	Heemstede	76.919
Eemnes	0	Heerde	51.279
Eemmond	28.488	Heerenveen	116.802
Eersel	8.547	Heerhugowaard	156.686
Eijsden-Margraten	0	Heerlen	384.593
Eindhoven	592.558	Heeze-Leende	14.244
Elburg	48.430	Heiloo	88.314
Emmen	105.407	Hellendoorn	128.198
Enkhuizen	48.430	Hellevoetsluis	85.465
Enschede	618.198	Helmond	185.174
Epe	59.826	Hendrik-Ido-Ambacht	88.314
Ermelo	22.791	Hengelo O	270.640
Etten-Leur	122.500	Het Bildt	25.640
Ferwerderadiel	62.674	Heumen	85.465
Franekeeradeel	17.093	Heusden	165.233
Geertruidenberg	37.035	Hillegom	71.221
Geldermalsen	105.407	Hilvarenbeek	28.488
Geldrop-Mierlo	145.291	Hilversum	222.209
Gemert-Bakel	62.674	Hof van Twente	165.233
Gennep	65.523	Hollands Kroon	139.593
Giessenlanden	88.314	Hoogeveen	222.209
Gilze en Rijen	82.616	Hoogezand-Sappemeer	142.442
Goeree-Overflakkee	51.279	Hoorn	170.930
Goes	111.105	Horst aan de Maas	156.401
Goirle	170.930	Houten	116.802
Gooise Meren	136.744	Huizen	102.558
Gorinchem	131.047	Hulst	59.826
Gouda	162.384	IJsselstein	65.523
Grave	11.395	Kaag en Braassem	113.953
Groningen	395.988	Kampen	105.407
Grootegast	0	Kapelle	65.523
Gulpen-Wittem	39.884	Katwijk	227.907
Haaksbergen	68.372	Kerkrade	111.105
Haaren	22.791	Koggenland	91.163
Haarlem	481.453	Kollumerland en Nwkrui	68.372
Haarlemmerliede Spaarnw	5.698	Korendijk	25.640
Haarlemmermeer	0	Krimpen aan den IJssel	62.674
Halderberge	94.012	Krimpenerwaard	173.779
Hardenberg	193.721	Laarbeek	22.791
Harderwijk	79.767	Landerd	59.826
Hardinxveld-Giessendam	91.163	Landgraaf	202.267
Haren	22.791	Landsmeer	0
Harlingen	19.942	Langedijk	62.674

Bijlage 4.2.1a Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect			
Gemeente	Bedrag 2016	Gemeente	Bedrag 2016
Lansingerland	71.221	Nijkerk	113.953
Laren	8.547	Nijmegen	638.140
Leek	31.337	Nissewaard	182.326
Leerdam	99.709	Noord-Beveland	31.337
Leeuwarden	390.291	Noordenveld	116.802
Leeuwarderadeel	8.547	Noordoostpolder	85.465
Leiden	287.733	Noordwijk	25.640
Leiderdorp	85.465	Noordwijkerhout	79.767
Leidschendam-Voorburg	219.360	Nuenen c.a.	19.942
Lelystad	245.000	Nunspeet	99.709
Leudal	99.709	Nuth	25.640
Leusden	68.372	Oegstgeest	68.372
Lingewaal	71.221	Oirschot	48.430
Lingewaard	150.988	Oisterwijk	59.826
Lisse	76.919	Oldambt	45.581
Littenseradiel	17.093	Oldebroek	136.744
Lochem	85.465	Oldenzaal	119.651
Loon op Zand	56.977	Olst-Wijhe	105.407
Lopik	45.581	Ommen	45.581
Loppersum	42.733	Onderbanken	28.488
Losser	62.674	Oost Gelre	59.826
Maasdriel	34.186	Oosterhout	91.163
Maasgouw	37.035	Ooststellingwerf	79.767
Maassluis	207.965	Oostzaan	2.849
Maastricht	538.430	Opmeer	56.977
Marum	8.547	Opsterland	96.860
Medemblik	34.186	Oss	153.837
Meerssen	0	Oud-Beijerland	62.674
Menameradiel	28.488	Oude IJsselstreek	196.570
Menterwolde	19.942	Ouder-Amstel	28.488
Meppel	79.767	Oudewater	25.640
Middelburg	76.919	Overbetuwe	56.977
Midden Drenthe	62.674	Papendrecht	150.988
Midden-Delfland	34.186	Peel en Maas	99.709
Mill en Sint Hubert	37.035	Pekela	48.430
Moerdijk	76.919	Pijnacker-Nootdorp	94.012
Molenwaard	207.965	Purmerend	205.116
Montferland	76.919	Putten	17.093
Montfoort U	22.791	Raalte	105.407
Mook en Middelaar	28.488	Reimerswaal	74.070
Neder-Betuwe	28.488	Renkum	48.430
Nederweert	28.488	Renswoude	11.395
Neerijnen	65.523	Reusel-De Mierden	5.698
Nieuwegein	279.186	Rheden	150.988
Nieuwkoop	105.407	Rhenen	54.128

Bijlage 4.2.1a Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect			
Gemeente	Bedrag 2016	Gemeente	Bedrag 2016
Ridderkerk	102.558	Tholen	71.221
Rijnwaarden	11.395	Tiel	108.256
Rijssen-Holten	125.349	Tilburg	772.035
Rijswijk	139.593	Tubbergen	34.186
Roerdalen	85.465	Twenterand	119.651
Roermond	190.872	Tynaarlo	108.256
Roosendaal	213.663	Tytsjerksteradiel	56.977
Rotterdam	1.287.674	Uden	105.407
Rozendaal	22.791	Uitgeest	31.337
Rucphen	39.884	Uithoorn	17.093
Schagen	119.651	Urk	68.372
Scherpenzeel	48.430	Utrecht	783.430
Schiedam	45.581	Utrechtse Heuvelrug	62.674
Schiermonnikoog	0	Vaals	31.337
Schijndel	51.279	Valkenburg aan de Geul	37.035
Schinnen	34.186	Valkenswaard	85.465
Schouwen-Duiveland	76.919	Veendam	5.698
's-Gravenhage	1.338.953	Veenendaal	139.593
's-Hertogenbosch	341.860	Veere	5.698
Simpelveld	37.035	Veghel	88.314
Sint-Anthonis	39.884	Veldhoven	68.372
Sint-Michielsgestel	22.791	Velsen	139.593
Sint-Oedenrode	0	Venlo	136.744
Sittard-Geleen	307.674	Venray	137.029
Sliedrecht	91.163	Vianen	68.372
Slochteren	31.337	Vlaardingen	316.221
Sluis	62.674	Vlagtwedde	14.244
Smallingerland	125.349	Vlieland	0
Soest	88.314	Vlissingen	99.709
Someren	65.523	Voerendaal	0
Son en Breugel	34.186	Voorschoten	91.163
Stadskanaal	42.733	Voorst	76.919
Staphorst	28.488	Vught	88.314
Stede Broec	48.430	Waalre	11.395
Steenbergen	19.942	Waalwijk	139.593
Steenwijkerland	136.744	Waddinxveen	51.279
Stein	65.523	Wageningen	170.930
Stichtse Vecht	153.837	Wassenaar	105.407
Strijen	31.337	Waterland	0
Sudwest Fryslan	88.314	Weert	102.558
Ten Boer	0	Weesp	37.035
Terneuzen	150.988	Werkendam	68.372
Terschelling	0	West Maas en Waal	54.128
Texel	17.093	Westerveld	122.500
Teylingen	62.674	Westervoort	42.733

Bijlage 4.2.1a Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect			
Gemeente	Bedrag 2016	Gemeente	Bedrag 2016
Westland	222.209	Zandvoort	105.407
Weststellingwerf	139.593	Zederik	91.163
Westvoorne	51.279	Zeewolde	85.465
Wierden	94.012	Zeist	96.860
Wijchen	108.256	Zevenaar	17.093
Wijdmeren	34.186	Zoetermeer	418.779
Wijk bij Duurstede	48.430	Zoeterwoude	51.279
Winsum	37.035	Zuidhorn	37.035
Winterswijk	116.802	Zuidplas	176.628
Woensdrecht	65.523	Zundert	54.128
Woerden	108.256	Zutphen	193.721
Wormerland	25.640	Zwartewaterland	37.035
Woudenberg	45.581	Zwijndrecht	119.651
Woudrichem	31.337	Zwolle	356.105
Zaanstad	316.221	Totaal	42.461.919
Zaltbommel	68.372		

Bijlage 4.2.1b Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie

Bijlage 4.2.1b Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie			
Gemeente	Bedrag 2016	Gemeente	Bedrag 2016
Aa en Hunze	15.814	Boekel	7.907
Aalburg	31.628	Borger-Odoorn	9.488
Aalsmeer	50.605	Borne	15.814
Aalten	44.279	Borsele	50.605
Achtkarspelen	55.349	Boxmeer	60.093
Alblasserdam	23.721	Boxtel	91.721
Albrandswaard	1.581	Breda	290.977
Alkmaar	180.279	Brielle	25.302
Almelo	328.930	Bronckhorst	94.884
Almere	123.349	Brummen	36.372
Alphen aan den Rijn	185.023	Brunssum	49.023
Alphen-Chaam	11.070	Bunnik	18.977
Ameland	0	Bunschoten	0
Amersfoort	140.744	Buren	26.884
Amstelveen	79.070	Capelle aan den IJssel	69.581
Amsterdam	0	Castricum	45.860
Apeldoorn	284.651	Coevorden	56.930
Appingedam	14.233	Cranendonck	17.395
Arnhem	393.767	Cromstrijen	6.326
Assen	120.186	Cuijk	30.047
Asten	22.140	Culemborg	18.977
Baarle-Nassau	9.488	Dalfsen	30.047
Baarn	15.814	Dantumadiel	47.442
Barendrecht	20.558	De Bilt	0
Barneveld	101.209	De Fryske Marren	0
Bedum	17.395	De Marne	18.977
Beek	20.558	De Ronde Venen	64.837
Beemster	7.907	De Wolden	25.302
Beesel	20.558	Delft	178.698
Bellingwedde	7.907	Delfzijl	18.977
Berg en Dal	41.116	Den Helder	109.116
Bergeijk	53.767	Deurne	55.349
Bergen L	31.628	Deventer	207.163
Bergen NH	50.605	Diemen	22.140
Bergen op Zoom	12.651	Dinkelland	25.302
Berkelland	86.977	Doesburg	34.791
Bernheze	25.302	Doetinchem	137.581
Best	6.326	Dongen	60.093
Beuningen	20.558	Dongeradeel	53.767
Beverwijk	79.070	Dordrecht	243.535
Binnenmaas	36.372	Drechterland	12.651
Bladel	1.581	Drimmelen	23.721
Blaricum	18.977	Dronten	56.930
Bloemendaal	52.186	Druten	25.302
Bodegraven-Reeuwijk	50.605	Duiven	26.884

Bijlage 4.2.1b Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie			
Gemeente	Bedrag 2016	Gemeente	Bedrag 2016
Echt-Susteren	33.209	Hattem	12.651
Edam-Volendam	0	Heemskerk	74.326
Ede	153.395	Heemstede	42.698
Eemnes	0	Heerde	28.465
Eemmond	15.814	Heerenveen	64.837
Eersel	4.744	Heerhugowaard	86.977
Eijsden-Margraten	0	Heerlen	213.488
Eindhoven	328.930	Heeze-Leende	7.907
Elburg	26.884	Heiloo	49.023
Emmen	58.512	Hellendoorn	71.163
Enkhuizen	26.884	Hellevoetsluis	47.442
Enschede	343.163	Helmond	102.791
Epe	33.209	Hendrik-Ido-Ambacht	49.023
Ermelo	12.651	Hengelo O	150.233
Etten-Leur	68.000	Het Bildt	14.233
Ferwerderadiel	34.791	Heumen	47.442
Franekeadeel	9.488	Heusden	91.721
Geertruidenberg	20.558	Hillegom	39.535
Geldermalsen	58.512	Hilvarenbeek	15.814
Geldrop-Mierlo	80.651	Hilversum	123.349
Gemert-Bakel	34.791	Hof van Twente	91.721
Gennep	36.372	Hollands Kroon	77.488
Giessenlanden	49.023	Hoogeveen	123.349
Gilze en Rijen	45.860	Hoogezand-Sappemeer	79.070
Goeree-Overflakkee	28.465	Hoorn	94.884
Goes	61.674	Horst aan de Maas	86.819
Goirle	94.884	Houten	64.837
Gooise Meren	75.907	Huizen	56.930
Gorinchem	72.744	Hulst	33.209
Gouda	90.140	IJsselstein	36.372
Grave	6.326	Kaag en Braassem	63.256
Groningen	219.814	Kampen	58.512
Grootegast	0	Kapelle	36.372
Gulpen-Wittem	22.140	Katwijk	126.512
Haaksbergen	37.953	Kerkrade	61.674
Haaren	12.651	Koggenland	50.605
Haarlem	267.256	Kollumerland en Nwkrui	37.953
Haarlemmerliede Spaarnw	3.163	Korendijk	14.233
Haarlemmermeer	0	Krimpen aan den IJssel	34.791
Halderberge	52.186	Krimpenerwaard	96.465
Hardenberg	107.535	Laarbeek	12.651
Harderwijk	44.279	Landerd	33.209
Hardinxveld-Giessendam	50.605	Landgraaf	112.279
Haren	12.651	Landsmeer	0
Harlingen	11.070	Langedijk	34.791

Bijlage 4.2.1b Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie			
Gemeente	Bedrag 2016	Gemeente	Bedrag 2016
Lansingerland	39.535	Nijkerk	63.256
Laren	4.744	Nijmegen	354.233
Leek	17.395	Nissewaard	101.209
Leerdam	55.349	Noord-Beveland	17.395
Leeuwarden	216.651	Noordenveld	64.837
Leeuwarderadeel	4.744	Noordoostpolder	47.442
Leiden	159.721	Noordwijk	14.233
Leiderdorp	47.442	Noordwijkerhout	44.279
Leidschendam-Voorburg	121.767	Nuenen c.a.	11.070
Lelystad	136.000	Nunspeet	55.349
Leudal	55.349	Nuth	14.233
Leusden	37.953	Oegstgeest	37.953
Lingewaal	39.535	Oirschot	26.884
Lingewaard	83.814	Oisterwijk	33.209
Lisse	42.698	Oldambt	25.302
Littenseradiel	9.488	Oldebroek	75.907
Lochem	47.442	Oldenzaal	66.419
Loon op Zand	31.628	Olst-Wijhe	58.512
Lopik	25.302	Ommen	25.302
Loppersum	23.721	Onderbanken	15.814
Losser	34.791	Oost Gelre	33.209
Maasdriel	18.977	Oosterhout	50.605
Maasgouw	20.558	Ooststellingwerf	44.279
Maassluis	115.442	Oostzaan	1.581
Maastricht	298.884	Opmeer	31.628
Marum	4.744	Opsterland	53.767
Medemblik	18.977	Oss	85.395
Meerssen	0	Oud-Beijerland	34.791
Menameradiel	15.814	Oude IJsselstreek	109.116
Menterwolde	11.070	Ouder-Amstel	15.814
Meppel	44.279	Oudewater	14.233
Middelburg	42.698	Overbetuwe	31.628
Midden Drenthe	34.791	Papendrecht	83.814
Midden-Delfland	18.977	Peel en Maas	55.349
Mill en Sint Hubert	20.558	Pekela	26.884
Moerdijk	42.698	Pijnacker-Nootdorp	52.186
Molenwaard	115.442	Purmerend	113.860
Montferland	42.698	Putten	9.488
Montfoort U	12.651	Raalte	58.512
Mook en Middelaar	15.814	Reimerswaal	41.116
Neder-Betuwe	15.814	Renkum	26.884
Nederweert	15.814	Renswoude	6.326
Neerijnen	36.372	Reusel-De Mierden	3.163
Nieuwegein	154.977	Rheden	83.814
Nieuwkoop	58.512	Rhenen	30.047

Bijlage 4.2.1b Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie			
Gemeente	Bedrag 2016	Gemeente	Bedrag 2016
Ridderkerk	56.930	Tholen	39.535
Rijnwaarden	6.326	Tiel	60.093
Rijssen-Holten	69.581	Tilburg	428.558
Rijswijk	77.488	Tubbergen	18.977
Roerdalen	47.442	Twenterand	66.419
Roermond	105.953	Tynaarlo	60.093
Roosendaal	118.605	Tytsjerksteradiel	31.628
Rotterdam	714.791	Uden	58.512
Rozendaal	12.651	Uitgeest	17.395
Rucphen	22.140	Uithoorn	9.488
Schagen	66.419	Urk	37.953
Scherpenzeel	26.884	Utrecht	434.884
Schiedam	25.302	Utrechtse Heuvelrug	34.791
Schiermonnikoog	0	Vaals	17.395
Schijndel	28.465	Valkenburg aan de Geul	20.558
Schinnen	18.977	Valkenswaard	47.442
Schouwen-Duiveland	42.698	Veendam	3.163
's-Gravenhage	743.256	Veenendaal	77.488
's-Hertogenbosch	189.767	Veere	3.163
Simpelveld	20.558	Veghel	49.023
Sint-Anthonis	22.140	Veldhoven	37.953
Sint-Michielsgestel	12.651	Velsen	77.488
Sint-Oedenrode	0	Venlo	75.907
Sittard-Geleen	170.791	Venray	76.065
Sliedrecht	50.605	Vianen	37.953
Slochteren	17.395	Vlaardingen	175.535
Sluis	34.791	Vlagtwedde	7.907
Smallerland	69.581	Vlieland	0
Soest	49.023	Vlissingen	55.349
Someren	36.372	Voerendaal	0
Son en Breugel	18.977	Voorschoten	50.605
Stadskanaal	23.721	Voorst	42.698
Staphorst	15.814	Vught	49.023
Stede Broec	26.884	Waalre	6.326
Steenbergen	11.070	Waalwijk	77.488
Steenwijkerland	75.907	Waddinxveen	28.465
Stein	36.372	Wageningen	94.884
Stichtse Vecht	85.395	Wassenaar	58.512
Strijen	17.395	Waterland	0
Sudwest Fryslan	49.023	Weert	56.930
Ten Boer	0	Weesp	20.558
Terneuzen	83.814	Werkendam	37.953
Terschelling	0	West Maas en Waal	30.047
Texel	9.488	Westerveld	68.000
Teylingen	34.791	Westervoort	23.721

Bijlage 4.2.1b Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie			
Gemeente	Bedrag 2016	Gemeente	Bedrag 2016
Westland	123.349	Zandvoort	58.512
Weststellingwerf	77.488	Zederik	50.605
Westvoorne	28.465	Zeewolde	47.442
Wierden	52.186	Zeist	53.767
Wijchen	60.093	Zevenaar	9.488
Wijdmeren	18.977	Zoetermeer	232.465
Wijk bij Duurstede	26.884	Zoeterwoude	28.465
Winsum	20.558	Zuidhorn	20.558
Winterswijk	64.837	Zuidplas	98.047
Woensdrecht	36.372	Zundert	30.047
Woerden	60.093	Zutphen	107.535
Wormerland	14.233	Zwartewaterland	20.558
Woudenberg	25.302	Zwijndrecht	66.419
Woudrichem	17.395	Zwolle	197.674
Zaanstad	175.535	Totaal	23.570.698
Zaltbommel	37.953		

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang		
Gemeente	Bedrag 2016	Bedrag 2017 en verder
Alkmaar	3.370.070	3.373.943
Almelo	3.162.142	3.165.510
Almere	8.332.148	8.340.260
Amersfoort	5.716.323	5.722.586
Amsterdam	63.176.011	63.237.104
Apeldoorn	4.273.940	4.277.894
Arnhem	8.505.799	8.514.973
Assen	4.787.829	4.792.830
Bergen op Zoom	3.006.329	3.009.788
Breda	6.291.160	6.298.221
Delft	2.487.868	2.490.635
Den Helder	1.880.862	1.882.986
Deventer	4.005.842	4.009.787
Doetinchem	3.978.497	3.982.577
Dordrecht	6.150.901	5.756.835
Ede	2.244.323	2.246.776
Eindhoven	11.228.025	11.240.416
Emmen	3.317.608	3.320.574
Enschede	9.458.151	9.467.470
Gouda	2.074.497	2.076.599
Groningen	18.261.348	18.279.995
Haarlem	7.802.499	7.811.327
Heerlen	6.161.310	6.168.098
Helmond	3.194.770	3.197.836
Hilversum	2.512.925	2.515.599
Hoorn	2.365.328	2.368.062
Leeuwarden	14.837.340	14.852.027
Leiden	7.832.122	7.839.476
Maastricht	6.693.009	6.700.703
Nijmegen	10.228.042	10.238.715
Nissewaard	2.555.401	2.558.344
Oss	4.149.518	4.154.248
Purmerend	1.492.706	1.494.445
Rotterdam	42.566.091	42.612.877
's-Gravenhage	30.194.543	30.226.908
's-Hertogenbosch	4.745.654	4.751.046
Tilburg	8.216.237	8.225.030
Utrecht	23.738.094	23.762.044
Venlo	8.330.459	8.339.752
Vlaardingen	2.395.863	2.398.611
Vlissingen	6.757.427	6.763.063
Zaanstad	2.592.852	2.595.737
Zwolle	9.985.481	9.995.642
Totaal	385.057.346	385.057.346

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
B&F/Bekostiging Binnenlands Bestuur
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

© September 2016 | 94878